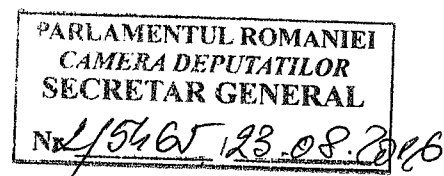

R 22/2016

IST + BPR
[Signature]

CAMERA DEPUTAȚILOR

Domnului Secretar General Cristian Adrian PANCIU

Stimate Domnule Secretar General

În conformitate cu prevederile art.2(2) din Legea nr.73/1993 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Consiliului Legislativ, republicată, avem onoarea să vă înaintăm alăturat Raportul asupra activității desfășurate de această instituție în anul 2015, cu rugămintea de a fi prezentat în ședința comună a birourilor permanente ale celor două Camere.

Mulțumindu-vă pentru sprijinul acordat și pentru buna noastră colaborare, vă asigur, Domnule Secretar General, de întreaga mea considerație.

PREȘEDINTE
[Signature]
dr. Dragoș ILIESCU

București
Nr.R1261/19.08.2016

ROMÂNIA

CONSILIUL LEGISLATIV

R A P O R T

**ASUPRA ACTIVITĂȚII
DESFĂȘURATE
ÎN ANUL 2015**

S U M A R

Capitolul I	- Considerații introductive	pag. 1 - 2
Capitolul II	- Activitatea de avizare a proiectelor de acte normative	pag. 2 - 4
Secțiunea 1	- Activitatea de avizare în cadrul principalelor domenii de activitate.....	pag. 4 - 26
Secțiunea a 2-a	- Aspecte de neconstituționalitate sau referitoare la prevalența dreptului european asupra legislației interne.....	pag.26 - 32
Secțiunea a 3-a	- Contradicții și paralelisme în reglementare	pag.32 - 35
Secțiunea a 4-a	- Imperfecțiuni de redactare și de tehnică legislativă	pag.36 - 38
Secțiunea a 5-a	- Avize favorabile, fără observații	pag.38 - 39
Secțiunea a 6-a	- Avize favorabile cu observații și propuneri	pag.39 - 45
	a) Observații și propuneri însușite	pag.39 - 41
	b) Observații și propuneri neînsușite	pag.41 - 45
Secțiunea a 7-a	- Avize negative	pag.45 - 52
Capitolul III	- Activitatea de avizare a republicărilor și rectificărilor actelor normative	pag.52 - 64
Secțiunea 1	- Acte normative propuse spre republicare în anul 2015	pag.52 - 58
Secțiunea a 2-a	- Acte normative propuse spre rectificare în anul 2015	pag.58 - 64
Capitolul IV	- Evidența oficială a legislației României; Repertoriul legislației României; Emiterea actelor normative în executare	pag.64 - 71
Secțiunea 1	- Evidența oficială a legislației	pag.64 - 67
Secțiunea a 2-a	- Elaborarea Repertoriului legislației României	pag.68 - 70

**Secțiunea a 3-a - Emiterea actelor normative în
executarepag.70 - 71**

Capitolul V	- Armonizarea legislației interne cu reglementările Uniunii Europene	pag.71 - 73
Capitolul VI	- Activitatea de informare și documentare legislativă.....	pag.73 - 77
Capitolul VII	- Informatizarea activității specifice evidenței oficiale a legislației	pag.77 - 81
Capitolul VIII	- Petiții și informații de interes public	pag.81 -82
Capitolul IX	- Activitatea logistică.....	pag.82-83

*

*

*

Anexa nr.1A	-Situatie statistică privind proiectele de acte normative primite spre avizare pe tipuri și solicitanți în anul 2015
Anexa nr.1B	-Situatie statistică privind felul avizelor elaborate de Consiliul Legislativ în anul 2015
Anexa nr.1C	-Situatie statistică privind avizele elaborate de Consiliul Legislativ în anul 2015, pe tipuri de proiecte de acte normative
Anexa nr.2	-Situatie privind avizele negative emise în anul 2015
Anexa nr.3	- Acte normative de bază din perioada 1864 – 31 decembrie 2015, în vigoare sau neabrogate expres, existente în fondul activ al legislației României
Anexa nr.4	-Exemple de acte normative care au suferit numeroase modificări în decursul timpului

R A P O R T

ASUPRA ACTIVITĂȚII DESFĂȘURATE DE CONSILIUL LEGISLATIV ÎN ANUL 2015

CAPITOLUL I CONSIDERAȚII INTRODUCTIVE

Confruntat cu exigențele unei activități legislative în plină desfășurare și restructurare, pus în situația de a răspunde deseori foarte rapid unor cerințe focalizate pe anumite domenii care se cer reglementate prin norme juridice, Consiliul Legislativ, organ consultativ de specialitate al Parlamentului, s-a străduit să facă față, și în anul 2015, cu promptitudine și profesionalism, diverselor probleme cu care a fost sesizat, dovedindu-se a fi o piesă importantă în angrenajul complex al elaborării normelor legale.

În desfășurarea activității sale, Consiliul Legislativ a avut ca obiective principale avizarea proiectelor de acte normative adoptate de organele centrale, a republicărilor și rectificărilor, ținerea evidenței oficială a legislației și informatizarea activității legislative, precum și informarea și documentarea legislativă.

Proiectele de acte normative avizate în decursul anului 2015 au fost supuse unei analize amănunțite și constructive, urmărindu-se asigurarea unor reglementări clare, corecte și coerente, care să se integreze armonios în ansamblul legislației în vigoare și care să faciliteze aplicarea prevederilor viitorului act normativ în practica vieții sociale.

Prin această analiză, atât din punct de vedere al constituționalității și al legalității soluțiilor preconizate, cât și al tehnicii legislative, s-a urmărit menționarea actelor normative de referință, conexe și incidente domeniului de reglementare al proiectului trimis spre avizare, cu respectarea normelor de tehnică legislativă, exprimarea clară, precisă și concisă a soluțiilor preconizate, sesizarea unor conflicte sau paralelisme în reglementare, propunându-se concentrarea într-un singur act normativ

a unor reglementări dispersate în mai multe acte normative, încercând a se realiza o armonie internă a prevederilor fiecărui proiect.

De asemenea, printre obiectivele activității de avizare se înscrie și determinarea exactă a obiectului de reglementare, precizarea categoriei de legi – constituționale, organice sau ordinare - în care se încadrează propunerile legislative și proiectele de legi, indicarea primei Camere competentă a fi sesizată ori abrogarea expresă a dispozițiilor contrare noii reglementări, asigurându-se astfel identificarea și interpretarea corectă și exactă, în spațiu și timp, a normelor legale.

CAPITOLUL II ACTIVITATEA DE AVIZARE A PROIECTELOR DE ACTE NORMATIVE

1. În cursul anului 2015, Consiliul Legislativ a fost sesizat cu un număr de 1479 proiecte de acte normative și cereri de republicare/rectificare, transmise spre avizare, după cum urmează:

- **de la Guvern** - 918, din care:

- 114 proiecte de legi;
- 52 proiecte de ordonanțe;
- 82 proiecte de ordonanțe de urgență;
- 529 proiecte de hotărâri;
- 141 cereri de avizare a republicărilor și rectificărilor.

- **de la Senat** - 473 propuneri legislative;

- **de la Camera Deputaților** - 68, din care:

- 66 propuneri legislative;
- 2 amendamente la proiecte de legi.

- **de la Consiliul Concurenței** - 9 proiecte de regulamente și instrucțiuni;

- **de la Cetățeni** - 11 inițiative legislative cetățenești.

2. În ceea ce privește avizele emise în anul 2015, în număr de 1395, pe categorii de proiecte de acte normative și alte cereri de avizare, situația se prezintă astfel:

- 105 pentru proiecte de legi;
- 47 pentru proiecte de ordonanțe;
- 80 pentru proiecte de ordonanțe de urgență;
- 532 pentru proiecte de hotărâri ale Guvernului;
- 524 pentru propuneri legislative;
- 2 pentru amendamente la proiecte de legi;

- 9 pentru proiecte de regulamente și instrucțiuni;
- 89 pentru cereri de rectificare și republicare;
- 7 pentru inițiative legislative cetățenești.

Precizăm că diferența între numărul de dosare primite spre avizare și numărul de avize emise de Consiliul Legislativ în anul 2015 este justificată, în principal, de adoptarea unui număr de **78 de alte soluții de rezolvare**, din care :

- 66 de note de restituire cu observații și propuneri;
- 5 conexări;
- 7 restituiri.

De asemenea, respectiva diferență este generată și de caracterul dinamic al activității de avizare în timp, în sensul că primele avize din anul 2015 au fost emise pentru proiecte legislative primite spre avizare la sfârșitul anului 2014, precum și pentru faptul că, proiectele primite la sfârșitul lunii decembrie 2015, au fost avizate la începutul anului 2016.

3. După felul avizului emis pe categorii de acte normative, prezentăm următoarea situație statistică:

Felul avizelor	NUMĂR TOTAL avize emise	Proiecte de Legi	Proiecte de Ordonanțe ale Guvernului	Proiecte de Ordonanțe de urgență ale Guvernului	Proiecte de Hotărâri ale Guvernului	Propuneri legislative	Amendamente la proiecte de legi	Proiecte de regulamente și instrucțiuni	Cereri de rectificare/ republicare	Inițiative legislative cetățenești
favorabile, fără propuneri și observații	250	25	–	7	196	20	–	–	2	–
favorabile, cu propuneri și observații	1056	80	46	73	334	436	2	9	73	3
negative	89	–	1	–	2	68	–	–	14	4
TOTAL	1395	105	47	80	532	524	2	9	89	7

Din datele statistice prezentate, rezultă că numărul lucrărilor primite spre avizare în anul 2015 a înregistrat o foarte mică scădere raportată la numărul total de 1537 înregistrat în anul 2014, respectiv de

58 dosare, scădere reflectată și în numărul de avize, care a fost cu 41 mai mic decât cel din anul precedent.

Se constată însă, pe categorii de proiecte, o creștere a numărului de proiecte de legi înaintate spre avizare Consiliului Legislativ de la 74, câte au fost în anul 2014, la 105 în anul 2015. Aceeași situație s-a înregistrat și în cazul propunerilor legislative, care au ajuns în anul 2015 la 524, față de 489 în anul precedent.

Așadar, se poate spune că, în acest an supus analizei, s-a înregistrat o scădere a reglementărilor derivate în favoarea reglementărilor primare, de către organul legiutor.

În ceea ce privește dosarele de republicare și rectificare, s-a constatat că - față de anul 2014 care a fost caracterizat printr-un număr foarte mare de cereri de republicare ca urmare a intrării în vigoare a noilor coduri - în anul 2015 numărul acestora a fost diminuat, de la 234 la 89, însă multe cereri au vizat acte complexe-coduri sau alte reglementări de anvergură ale unor domenii care au necesitat a fi soluționate în termene legale mai îndelungate.

Cu privire la numărul avizelor emise, deși acesta a înregistrat o scădere față de anul precedent, de la 1436 la 1395, remarcăm, și în acest an, creșterea numărului avizelor negative, de la 81 în anul 2014, la 89 în anul 2015.

În Anexa nr.1A este prezentată situația statistică privind proiectele de acte normative primite spre avizare, pe tipuri și solicitanți, Anexa nr.1B redă situația statistică privind felul avizelor, iar Anexa nr.1C evidențiază situația statistică privind avizele emise pe tipuri de proiecte de acte normative.

Secțiunea 1 - Activitatea de avizare în cadrul principalelor domenii de activitate

1. Aspecte generale

Un aspect de remarcă pe parcursul anului 2015 constă în transmiterea spre avizare a unor proiecte, cu deosebire în cazul ordonanțelor de urgență, care au cuprins intervenții asupra mai multor acte normative și care necesitau - conform legii - un foarte scurt termen de analiză și avizare (24 de ore). Ca exemplu, menționăm **Proiectul de Ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea unor acte normative precum și alte măsuri**, prin care se

prevedeau intervenții asupra unui număr de 25 de acte normative din domenii diferite, fără o legătură tematică între acestea, ceea ce îngreuna în mod vizibil posibilitatea de cuprindere a intervențiilor legislative propuse într-un singur proiect, constituind, totodată, și o modalitate nerecomandabilă și forțată de elaborare a unui act normativ.

Precizăm faptul că, potrivit exigențelor de tehnică legislativă, actul normativ trebuie să asigure o succesiune logică a soluțiilor legislative, o grupare a ideilor în funcție de conexiunile și de raportul firesc dintre ele, toate acestea urmând a se regăsi și în titlul actului, care trebuie să cuprindă obiectul reglementării exprimat sintetic.

Tot ca o observație de ordin general, menționăm că numeroase propuneri legislative nu au avut instrumentul de motivare și prezentare redactat în conformitate cu dispozițiile legale. Astfel, potrivit art.30-32 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, **Expunerea de motive** reprezintă instrumentul de prezentare și motivare a propunerii legislative și trebuie să cuprindă, printre altele, *motivul emiterii actului normativ*, adică cerințele care reclamă intervenția normativă; *impactul socio-economic* - efectele asupra mediului macroeconomic, de afaceri, social, asupra mediului înconjurător, inclusiv evaluarea costurilor și beneficiilor – și, în nici un caz, să conțină convingeri personale ale inițiatorului.

În avizele emise s-a precizat că în Decizia nr.283 din 21 mai 2014, Curtea Constituțională a reținut faptul că „*în jurisprudența sa, s-a mai pronunțat cu privire la critici de neconstituționalitate raportate la art.1 alin.(5) din Constituție prin prisma încălcării Legii nr.24/2000. Astfel, în privința incidenței normelor de tehnică legislativă în cadrul controlului de constituționalitate, Curtea a mai arătat că deși ele "nu au valoare constituțională, [...] prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară"* (Decizia nr.26 din 18 ianuarie 2012, Decizia nr.681 din 27 iunie 2012, Decizia nr.447 din 29 noiembrie 2013 sau Decizia nr.448 din 29 octombrie 2013). De aceea, **"nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor**

juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii" (Decizia nr.26 din 18 ianuarie 2012 și Decizia nr.448 din 29 octombrie 2013)."

Totodată, și în anul 2015, unele proiecte de ordonanță de urgență au fost transmise Consiliului Legislativ spre avizare fără a fi însoțite de avizul de oportunitate al Departamentului pentru Relația cu Parlamentul privind promovarea unui asemenea demers legislativ, nerespectându-se prevederile art.31 alin.(1) din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.561/2009. În conformitate cu acest Regulament, **ordonanțele de urgență vor fi avizate, în prealabil începerii procedurii de consultare, din punctul de vedere al oportunității promovării acestora**, în sensul motivării situației extraordinare care determină adoptarea actului, dar și a prezentării consecințelor neadoptării actului în regim de urgență.

Totodată, s-a constatat că în **preambulul** unora dintre proiectele de ordonanță de urgență, nu sunt prezentate elementele obiective de fapt și de drept ale **situației extraordinare** a cărei reglementare nu ar putea fi amânată și care determină recurgerea la această cale de reglementare.

Printre proiectele mai importante avizate pe parcursul anului 2015 de către Consiliul Legislativ, amintim pachetul de acte normative din domeniul achizițiilor publice, format din proiectul de **Lege privind achizițiile publice**, proiectul de **Lege privind achizițiile sectoriale**, proiectul de **Lege privind remediile și căile de atac în materie de atribuire a contractelor de achiziție publică și a contractelor de concesiune și pentru organizarea și funcționarea Consiliului Național de Soluționare a Contestațiilor** și proiectul de **Lege privind concesiunile de lucrări și concesiunile de servicii**.

În cadrul acestui pachet legislativ s-a constatat instituirea unor numeroase norme derogatorii sau de excepție – situație nerecomandată de Legea nr. 24/2000, întâlnindu-se cazuri când erau utilizate, în același alineat, ambele procedee, aspect care conferea respectivelor norme un caracter confuz. Totodată, proiectele conțineau numeroase cazuri în care printr-o normă se face o excepție de la neaplicarea prevederilor prezentei legi, dar tot în sensul neaplicării, abuzându-se, astfel, de asemenea prevederi care exclud aplicarea dreptului comun.

2. Activitatea pe domenii de avizare

a) **În domeniul legislației penale**, o serie de proiecte de legi și propuneri legislative au vizat modificarea și completarea Codului penal și a Codului de procedură penală, relativ recent adoptate.

Astfel, în cursul anului 2015, Consiliul Legislativ a avizat un număr de 17 propuneri legislative având ca obiect modificarea și completarea Codului penal. Majoritatea avizelor emise au fost *favorabile*, formulându-se însă numeroase *observații și propuneri*, dintre care menționăm, cu titlu de exemplu:

- la **Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală și a Legii nr.286/2009 privind Codul penal**, referitor la soluția privind modificarea sistemului de sancționare a concursului de infracțiuni, în aviz s-a semnalat că din redactarea textului propus rezulta că s-a avut în vedere adoptarea unui sistem *sui-generis* între sistemul absorbției și sistemul cumulului juridic, care nu este la adăpost de unele critici. S-a precizat că, potrivit normei propuse, în funcție de pedepsele cu închisoarea aplicate pentru infracțiunile aflate în concurs, pedeapsa rezultantă va fi stabilită fie potrivit sistemului absorbției, fie potrivit sistemului cumulului juridic, în funcție de pedeapsa cea mai grea aplicată. În avizul Consiliului s-a precizat că o astfel de reglementare neunitară a tratamentului sancționator al concursului de infracțiuni nu poate fi acceptată, fiind necesară, de aceea, reanalizarea normei propuse sub toate aceste aspecte.

- la **Propunerea legislativă pentru completarea unor prevederi ale Legii nr.286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare**, referitor la soluția prin care se împuternicea Guvernul ca, prin hotărâre, să stabilească natura și valoarea bunurilor cu valoare simbolică, inscripționate cu însemnele unui partid politic, care pot fi oferite unui alegător în condițiile alin.(2) al art.386 din Codul penal, în avizul emis s-a arătat că o astfel de modalitate de incriminare, prin trimitere la acte normative cu putere inferioară legii, ar trebui analizată atât din punct de vedere al jurisprudenței Curții Constituționale în materie, cât și din punct de vedere al tendințelor care reies din intervențiile legislative recente realizate asupra unor acte normative care cuprindeau soluții similare.

În aviz s-a precizat că, în deciziile pronunțate până în prezent, Curtea Constituțională a validat această soluție legislativă din punct de vedere al concordanței cu dispozițiile Legii fundamentale – ale art.1 alin.(5) privind supremația Constituției și a legilor, ale art.16 privind egalitatea în drepturi, ale art.73 alin.(3) lit.h) privind reglementarea prin lege organică a infracțiunilor, pedepselor și a regimului executării acestora, ale art.124 alin.(2) privind unicitatea, imparțialitatea și egalitatea justiției, ale art.23 alin.(11) privind legalitatea pedepsei, ale art.20 referitoare la tratatele internaționale privind drepturile omului și ale art.24 alin.(1) privind garantarea dreptului la apărare.

Cu toate acestea, prin Decizia nr.326/2012, Curtea Constituțională a subliniat că *„ținând seama de sistemul juridic românesc, Curtea găsește că un atare mod de legiferare ar trebui evitat, pentru că poate avea repercusiuni iremediabile cu privire la precizia, claritatea, previzibilitatea și accesibilitatea normelor de incriminare”*.

În acest context, s-a menționat că, în ultima perioadă, legiuitorul a ales să renunțe la incriminările care cuprind trimiteri la acte normative cu forță juridică inferioară legii organice, astfel încât, prin intervenții legislative succesive au fost modificate majoritatea dispozițiilor care consacrau o astfel de soluție.

Pentru acest motiv, s-a sugerat reanalizarea soluției legislative propuse, sub toate aceste aspecte.

- la **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.286/2009 privind noul Cod penal**, cu referire la soluția privind sancționarea faptelor săvârșite în public prin care se exprimă dispreț pentru însemnele României sau pentru emblemele ori semnele de care se folosesc autoritățile, în avizul emis, Consiliul Legislativ a precizat că în Codul penal de la 1968 era incriminată, în mod similar, fapta de ofensă adusă unor însemne (art.236 din vechiul Cod penal). Prin intrarea în vigoare a noului Cod penal (Legea nr.286/2009) s-a renunțat la incriminarea acestei fapte. S-a menționat că, potrivit Expunerii de motive la Legea nr.286/2009, la această soluție legislativă s-a ajuns în urma „analizării necesității acestei incriminări, dar și a proporționalității dintre natura și severitatea mijloacelor de constrângere, pe de o parte, și importanța valorii sociale ocrotite prin aceste mijloace, pe de altă parte”. S-a arătat, astfel că, „în ceea ce privește necesitatea incriminării unei asemenea fapte nu există argumente care să susțină în mod rezonabil

menținerea acesteia în sfera de protecție penală în condițiile în care practica judiciară este aproape inexistentă în această materie”.

O parte dintre propunerile legislative care au avut ca obiect modificarea și completarea Codului penal *au fost avizate negativ*, cum ar fi **Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.286/2009 privind Codul penal**, unde, referitor la soluția legislativă constând în prevederea drept circumstanță agravantă a situației în care prin săvârșirea unei infracțiuni de serviciu, persoana care exercită o funcție publică a încălcat jurământul depus la ocuparea respectivei funcții publice, s-a precizat că noțiunea de „circumstanțe agravante” are în vedere, în înțelesul noului Cod penal, ca și în înțelesul Codului penal anterior, „diferite stări, situații, întâmplări, calități sau alte date ale realității, care stau în afara conținutului infracțiunii, dar care, având legătură fie cu fapta săvârșită, fie cu persoana infractorului, sporesc ... gradul de pericol social al faptei ori pericolozitatea infractorului, putând determina, datorită acestei influențe, ... o agravare a pedepsei concrete”. Așa cum s-a subliniat în doctrină, principala caracteristică a **circumstanțelor agravante** (ca și cea a circumstanțelor atenuante, de altfel), este **caracterul lor accidental**, „în sensul că nu însoțesc neapărat un act infracțional și nu sunt legate de persoana oricărui infractor”. Prin urmare, pentru a putea fi stabilită drept circumstanță agravantă, o anumită situație trebuie să îndeplinească, în mod obligatoriu, această condiție.

Tot în domeniul legislației penale, un alt act important supus analizei a fost **Codul de procedură penală**, care a fost modificat prin două acte normative. Astfel, Ordonanța de urgență a Guvernului nr.24/2015 a fost adoptată în vederea punerii de acord a dispozițiilor art.22 din Codul de procedură penală cu Decizia Curții Constituționale nr.361/2015, prin care s-a admis excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art.222 din Codul de procedură penală

Cea de a doua intervenție legislativă suferită de Codul de procedură penală a fost prevăzută în Legea nr.318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și pentru modificarea și completarea unor acte normative și a avut ca scop corelarea dispozițiilor Codului referitoare la valorificarea bunurilor sechestrate cu cele ale Legii nr.318/2015.

De asemenea, în cursul anului 2015, au fost avizate și trei propuneri legislative care au avut ca obiect modificarea și completarea

Codului de procedură penală, dintre care doar una a fost avizată favorabil, cu observații și propuneri. Este vorba despre **Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.135/2010 privind Codul de procedură penală și a Legii nr.286/2009 privind Codul penal**, iar în avizul emis au fost semnalate, printre altele, și următoarele:

Referitor la norma propusă în proiect pentru art.103 alin.(2), s-a precizat că înlocuirea în text a expresiei „dincolo de orice îndoială rezonabilă” cu sintagma „dincolo de orice îndoială” nu poate fi susținută, întrucât nu corespunde niciunei construcții juridice existente, iar aplicarea normei ar avea ca principal efect îngreunarea posibilității condamnării persoanelor care au săvârșit infracțiuni.

Astfel cum s-a subliniat în doctrină, având în vedere principiul *in dubio pro reo* (corolar al prezumției de nevinovăție), prin noul Cod de procedură penală s-a adoptat *standardul probei dincolo de orice dubiu rezonabil*, potrivit căruia „pentru condamnare nu este suficient să existe o probabilitate cu privire la vinovăția autorului, ci trebuie ca probele în acest sens să creeze judecătorului o convingere care, deși admite existența unui dubiu, el trebuie să se păstreze în limite rezonabile. Dacă dubiul depășește aceste limite rezonabile, atunci nu se poate dispune o soluție de condamnare”. Or, eliminarea referirii la aceste limite rezonabile ale dubiului, așa cum se propune prin proiect, conduce la interpretarea potrivit căreia condamnarea nu s-ar putea dispune decât dacă vinovăția autorului este dovedită dincolo de existența oricărui dubiu, cât de mic ar fi acesta, lucru greu, dacă nu imposibil de obținut în practică.

De altfel, s-a precizat că soluția legislativă nici nu era susținută cu consecvență având în vedere că prin proiect era modificat, în sensul înlocuirii sintagmei „dincolo de orice îndoială rezonabilă” cu expresia de „în afara oricărei îndoieli”, doar alin.(2) al art.396 referitor la condamnare, nu și alin.(3) și (4), care reglementează cazurile în care se pronunță renunțarea la aplicarea pedepsei sau amânarea aplicării pedepsei, deși, ca și în cazul condamnării, și în aceste situații instanța constată că fapta există, constituie infracțiune și a fost săvârșită de inculpat.

În plus, s-a menționat că și în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a subliniat că una dintre cerințele de bază a justiției penale este aceea că procurorul trebuie să dovedească vinovăția inculpatului *dincolo de orice dubiu rezonabil* (*Ajdarić c. Croația*, 13 decembrie 2011, pct.51). Mai mult decât atât, însăși Curtea Europeană a

Drepturilor Omului utilizează acest standard de probă, atunci când analizează, de exemplu, încălcările art.3 din Convenție - Interzicerea torturii (*Nemtsov c. Rusia*, 31 iulie 2014, pct.123).

Pentru toate aceste motive, în aviz s-a apreciat că intervențiile legislative propuse nu pot fi adoptate.

Ca și în cazul Codului penal, și în cazul Codului de procedură penală o parte dintre propunerile legislative care au avut ca obiect modificarea și completarea acestui ultim cod *au fost avizate negativ*, avându-se în vedere următoarele considerente:

-la **Propunerea legislativă pentru completarea Art.574 al Legii nr.135 din 1 iulie 2010 privind Codul de procedură penală** și la **Propunerea legislativă pentru completarea art.574 al Legii nr.135 din 1 iulie 2010 privind Codul de procedură penală**, în avizele negative emise s-a precizat că, referitor la soluția legislativă propusă - care viza instituirea obligației organelor în drept de a prelua și valorifica bunurile și sumele de bani confiscate și de a raporta instanței de executare, trimestrial, stadiul demersurilor, până la finalizarea completă a acestora, precum și instituirea obligației instanței de executare de a afișa trimestrial, la sediul său și pe site-ul propriu, informațiile rezultate în urma raportărilor, - aceasta nu se integrează în obiectul de reglementare al Codului de procedură penală. S-a arătat că procedura de valorificare a bunurilor confiscate, precum și modalitatea de ținere a evidenței creanțelor provenite din infracțiuni face obiectul altor acte normative.

Astfel, în ceea ce privește bunurile confiscate care urmează a fi valorificate, art.574 lit.a) și b) din Codul de procedură penală, precum și art.79 alin.(1) și (2) din Legea nr.253/2013 prevăd că acestea sunt predate organelor în drept a le prelua sau valorifica potrivit legii. Procedura aplicabilă pentru valorificarea respectivelor bunuri este reglementată în cuprinsul Ordonanței Guvernului nr.14/2007 pentru reglementarea modului și condițiilor de valorificare a bunurilor intrate, potrivit legii, în proprietatea privată a statului, republicată.

În ceea ce privește sumele de bani, s-a precizat că atât art.574 lit.c) din Codul de procedură penală, cât și art.79 alin.(1) din Legea nr.253/2013 prevăd că executarea confiscării se realizează potrivit dispozițiilor privind creanțele bugetare.

Pe de altă parte, s-a subliniat că, odată cu intrarea în vigoare a Legii nr.318/2015 pentru înființarea, organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Administrare a Bunurilor Indisponibilizate și

pentru modificarea și completarea unor acte normative, această instituție publică de interes național cu personalitate juridică din subordinea Ministerului Justiției, va exercita atribuțiile privind sistemul informatic național integrat de evidență a creanțelor provenite din infracțiuni.

În aceste condiții, s-a concluzionat că instituirea unor atribuții similare în sarcina instanței de executare nu se justifică, iar propunerile legislative nu pot fi adoptate.

b) În domeniul legislației contravenționale, principalul eveniment legislativ al anului 2015 a fost reprezentat de modificarea, prin Ordonanța Guvernului nr.5/2015, a Ordonanței Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare, în sensul majorării termenului de prescripție a executării sancțiunilor contravenționale prevăzut la art.14 alin.(1), precum și a termenelor de comunicare a procesului-verbal prevăzute la art.25 alin.(2) și la art.26 alin.(3). **Proiectul de ordonanță a Guvernului** a fost avizat favorabil, cu observații și propuneri de tehnică legislativă, care au fost însușite de inițiator.

Reglementarea modalității de achitare a amenzilor contravenționale aplicate a făcut obiectul **Proiectului de lege privind măsuri de eficientizare a plății amenzilor contravenționale**. În avizul emis, favorabil cu observații și propuneri, s-a semnalat că modificarea art.25 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001, în sensul eliminării necesității emiterii înștiințării de plată, făcea necesar ca prin proiect să fie modificate în mod expres și **art.26 alin.(1) și (3), precum și art.27 din Ordonanța Guvernului nr.2/2001**. Observația a fost însușită, astfel încât în proiectul de lege depus la Senat s-au avut în vedere și respectivele intervenții legislative.

O altă observație a avut în vedere modificarea propusă prin proiect a art.28 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001. Astfel, în avizul susmenționat s-a remarcat că soluția legislativă propusă avea ca efect schimbarea regulilor aplicabile sistemului ablațiunii, așa cum acesta este în prezent reglementat de Ordonanța Guvernului nr.2/2001. Astfel, în prezent, posibilitatea achitării a jumătate din minimul amenzii trebuie să fie prevăzută în mod expres în actul normativ prin care se stabilesc contravențiile. Prin urmare, în cazul în care actul normativ nu cuprinde respectiva normă, contravenientul nu beneficiază de această posibilitate. Iar din modificarea art.28 alin.(1), propusă prin proiect, rezulta că

această posibilitate era acordată contravenientului **în toate cazurile**, nu doar atunci când actul normativ o prevede în mod expres.

S-a precizat că, în lipsa oricăror dispoziții tranzitorii, ca efect al modificării **art.28 alin.(1)** și al aplicării **art.24 alin.(2)** va rezulta, pe cale de interpretare, că această posibilitate este acordată în privința **tuturor contravențiilor** prevăzute de actele normative în vigoare. S-a subliniat că o astfel de soluție legislativă trebuie însă, analizată atent, având în vedere că există un număr mare de fapte pentru care legiuitorul, la momentul stabilirii lor drept contravenții, a ales să nu acorde contravenientului posibilitatea de a beneficia de acest sistem. S-a precizat că, în cazul în care se dorește generalizarea acestei soluții legislative, având în vedere și necesitatea asigurării unor reglementări clare și previzibile, ar fi indicat ca proiectul să cuprindă și o normă din care această soluție să rezulte în mod expres. Propunerea a fost înșușită, proiectul depus la Senat cuprinzând respectiva normă tranzitorie.

În același domeniu contravențional, necesitatea prevederii exprese a derogărilor de la reglementarea-cadru în domeniul contravențiilor a fost subliniată în avizul emis la **proiectul de Ordonanță de urgență** privind modificarea și completarea Legii nr.307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor.

Observația a fost înșușită, norma expresă care prevede respectiva derogare fiind prevăzută în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.52/2015 pentru modificarea și completarea Legii nr.307/2006 privind apărarea împotriva incendiilor.

c) În domeniul administrației publice, Consiliul Legislativ a avizat în cursul anului 2015 o serie de proiecte de acte normative privind organizarea și funcționarea unor ministere, a unor structuri aflate în subordinea acestora, precum și a unor autorități administrative autonome. Astfel, au fost supuse avizării, printre altele, următoarele proiecte de acte normative:

- Propunerea pentru modificarea și completarea Legii nr.346/2006 privind organizarea și funcționarea ministerului Apărării Naționale, devenită Legea nr.76/2015;

- Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea Instituției Avocatul Poporului;

- Propunerea legislativă privind înființarea Agenției Naționale pentru Aree Naturale Protejate;

- Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii Nr. 1/1998 privind organizarea și funcționarea Serviciului de Informații Externe;

- Proiectul de Ordonanță de urgență privind înființarea Gărzilor Forestiere, devenit Ordonanța de urgență nr.32/2015;

- Proiectul de Hotărâre privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități, devenit Hotărârea Guvernului nr.50/2015;

- Proiectul de Hotărâre privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale de Achiziții Publice, devenit Hotărârea Guvernului nr.634/2015,

- Proiectul de Hotărâre privind organizarea, funcționarea și atribuțiile Ministerului pentru Consultare Publică și Dialog Civic, devenit Hotărârea Guvernului nr.961/2015.

În ceea ce privește **Legea administrației publice locale nr.215/2001**, republicată, cu modificările și completările ulterioare, una dintre intervențiile legislative asupra acestei legi viza includerea situației dispunerii măsurii arestării primarului pentru o perioadă mai mare de 90 de zile, precum și a situației „încarcerării” acestuia pentru executarea unei pedepse privative de libertate, printre cazurile care determină încetarea de drept a mandatului. Referitor la situația referitoare la dispunerea măsurii arestării, Consiliul Legislativ a semnalat că, din redactarea propusă, nu rezulta dacă textul se referea doar la măsura arestării preventive sau și la măsura arestului la domiciliu, fiind astfel necesară reformularea corespunzătoare a tezei întâi a normei propuse pentru art.69 alin.(2) lit.c), prin indicarea expresă a tipului de măsură preventivă avută în vedere de text. Referitor la dispoziția privind încetarea de drept a mandatului primarului în cazul în care acesta a fost „încarcerat pentru executarea unei pedepse privative de libertate”, din cuprinsul tezei a doua a normei propuse pentru art.69 alin.(2) lit.c), s-a precizat că aceasta trebuie eliminată, întrucât acest caz de încetare a mandatului este deja prevăzut de legislația în vigoare.

O altă **propunere legislativă** care prevedea intervenții asupra Legii nr.215/2001 a vizat completarea acesteia în sensul instituirii obligației ca, în localitățile cu peste 5.000 de locuitori, consiliile locale să organizeze sesiuni trimestriale de întrebări orale, adresate primarilor și viceprimarilor, pe teme de actualitate locală. Cu privire la fundamentarea soluției legislative, cuprinsă în Expunerea de motive, Consiliul Legislativ a semnalat că rațiunile care stau la baza exercitării

controlului Parlamentului asupra Guvernului prin întrebări și interpelări în temeiul art.112 alin.(1) din Constituție nu pot constitui fundament pentru exercitarea unui control similar asupra primarului de către consiliul local, așa cum reieșea din expunerea de motive. Astfel, dacă Guvernul își exercită mandatul pe baza votului de încredere acordat de Parlament, **răspunzând politic în fața acestuia, potrivit art.109 din Constituție**, primarul își exercită mandatul ca urmare a votului acordat de electorat în mod direct, funcționând ca autoritate administrativă autonomă, potrivit **art.121 alin.(2)** din Legea fundamentală, alături de consiliul local. De asemenea, spre deosebire de Guvern, al cărui mandat depinde de stabilitatea majorității parlamentare care îl susține, exercitarea mandatului de primar nu depinde de susținerea din partea unei majorități la nivelul consiliului local.

d) **În ceea ce privește legislația electorală**, în anul 2015 au fost inițiate și avizate propuneri legislative importante, în urma cărora au fost adoptate **Legea nr.115/2015** pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr.215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali și **Legea nr.208/2015** privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, legi care au înlocuit vechile reglementări în materie. De asemenea, a fost adoptată **Legea nr.288/2015** privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente.

Față de vechea reglementare, **Propunerea legislativă pentru alegerea autorităților administrației publice locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr.215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali** a adus mai multe elemente de noutate, dintre care amintim: alegerea președintelui consiliului județean în mod indirect, întocmirea de către partide a listelor de susținători pentru fiecare listă de candidați, posibilitatea ca o persoană să poată semna pentru susținerea mai multor candidați independenți sau liste de partide, instituirea sistemului informatic de monitorizare a prezenței la vot și de prevenire a votului ilegal. În avizul emis, Consiliul Legislativ a făcut mai multe observații și propuneri în vederea asigurării unui plus de claritate a normelor, o parte dintre acestea fiind însușite cu ocazia

adoptării propunerii legislative care avea să devină Legea nr.115/2015. Astfel, la **art.14**, s-a sugerat eliminarea sintagmei „în țară” din debutul articolului, întrucât pentru alegerea autorităților administrației publice locale, secțiile de votare se organizează numai în țară. La **art.21 alin.(2)**, referitor la sintagma „**Oficiul Român** pentru Imigrări”, s-a precizat că aceasta trebuie înlocuită cu „**Inspectoratul General** pentru Imigrări, astfel cum se prevede la art.II și III din Legea nr.118/2012 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.18/2012 pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Administrației și Internelor. Observația a fost reiterată pentru tot cuprinsul proiectului. La **art.49 alin.(1)**, pentru claritatea exprimării, s-a propus ca sintagma „și un candidat pentru funcția de primar” să fie înlocuită cu expresia „precum și câte un candidat pentru funcția de primar”, iar la **alin.(2)**, pentru rigoarea normei, sintagma „Pentru fiecare primar” s-a propus să fie înlocuită cu expresia „Pentru fiecare **candidat la funcția de primar**”. La **art.93 alin.(1) lit.c)**, pentru suplețea proiectului, s-a recomandat eliminarea sintagmei „sub sancțiunea art.108 lit.r)”, deoarece la respectiva literă se stabilea drept contravenție nerespectarea tuturor obligațiilor prevăzute la art.93, în timp ce sancțiunea era prevăzută la art.109.

Propunerea legislativă privind alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente a conținut mai multe elemente de noutate față de vechea reglementare, printre care: revenirea la sistemul de vot proporțional pe liste închise, întocmirea listelor electorale permanente și pentru cetățenii români cu drept de vot care au domiciliul sau reședința în afara țării, crearea corpului experților electorali. În avizul emis, Consiliul Legislativ a semnalat că propunerea legislativă nu era însoțită de un document de prezentare și motivare care să fie redactat conform cerințelor art.30-34 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Astfel, s-a precizat că, în expunerea de motive, trebuia să se facă referire, în principal, la:

a) cerințele care reclamă intervenția normativă, cu referire specială la insuficiențele reglementărilor în vigoare, la existența unor neconcordanțe legislative sau a unui vid legislativ;

b) principiile de bază și finalitatea reglementării propuse, cu evidențierea elementelor noi;

c) efectele avute în vedere, în funcție de obiectul reglementării;

d) implicațiile pe care noua reglementare le are asupra legislației în vigoare.

De asemenea, având în vedere importanța proiectului, s-a sugerat să se analizeze dacă acesta nu ar fi trebuit să fie însoțit de un studiu de impact.

Referitor la dispozițiile **art.5** prin care se stabilea numărul de mandate de deputați și senatori dintr-o circumscripție electorală prin raportare la norma de reprezentare, s-a semnalat că nu se înțelege cum s-a stabilit un număr de 4 deputați și 2 senatori **în cazul circumscripției electorale nr.43**, cea pentru cetățenii români cu domiciliul în afara țării, în lipsa unor date oficiale privind numărul exact al cetățenilor români cu domiciliul în afara granițelor țării, fiind de analizat dacă nu se crea o discriminare între cetățenii din circumscripțiile electorale constituite pentru cetățenii români cu domiciliul în România și cei din circumscripția constituită pentru cetățenii români cu domiciliul în afara României, prin aceea că ponderea votului unui cetățean român putea fi diferită, după cum aceasta are domiciliu sau reședința în țară sau în străinătate.

La **art.76**, s-a precizat că soluția legislativă propusă nu era corelată cu dispozițiile Legii audiovizualului nr.504/2002. S-a menționat, astfel, că, potrivit art.26¹ din această lege, competența de a stabili regulile referitoare la reflectarea campaniei electorale de către radiodifuzori aparține Consiliului Național al Audiovizualului, care emite norme cu caracter obligatoriu. Nerespectarea acestor norme reprezintă contravenția prevăzută de art.91 alin.(1) din Legea nr.504/2004, pentru care se aplică sancțiunea prevăzută de **art.91 alin.(3)** din același act normativ. Pe de altă parte, art.65 alin.(5) și (6), art.66 - 75, art.77 și art.78 alin.(2) din proiect instituiau, de asemenea, reguli privind reflectarea de către radiodifuzori a campaniei electorale, a căror nerespectare ar fi urmat să se sancționeze potrivit **art.90 alin.(2)** din Legea nr.504/2002. Or, această normă stabilește sancțiunea aplicabilă în cazul săvârșirii **altor** fapte decât cele referitoare la reflectarea campaniei electorale de către radiodifuzori. Pentru evitarea necorelărilor legislative, s-a precizat că art.76 trebuia reanalizat și reformulat, avându-se în vedere și faptul că, la **alin.(3)**, trebuiau indicate în mod expres „sancțiunile complementare” avute în vedere de text, întrucât această noțiune nu era utilizată în cuprinsul Legii nr.504/2002. Mai mult decât atât, art.76 alin.(2) ar fi trebuit să prevadă în mod expres că sancțiunile se aplică de Consiliul Național al Audiovizualului, potrivit dispozițiilor

Legii nr.504/2002, întrucât acest act normativ prevede o procedură specifică în ceea ce privește răspunderea contravențională.

O altă propunere legislativă a avut ca obiect modificarea Legii nr.208/2015 în sensul **reducerii numărului de parlamentari la 300**, în acord cu voința cetățenilor exprimată prin referendumul național din anul 2009. Cu privire la stabilirea numărului de mandate alocat conform normelor de reprezentare pentru alegerea Camerei Deputaților, respectiv a Senatului, propuse la alin.(2) și (3) ale art.5, Consiliul Legislativ a precizat în avizul emis că acestea trebuiau să aibă în vedere rezultatele oficiale comunicate de Institutul Național de Statistică în ceea ce privește populația județelor, aspect care ar fi putut determina un alt număr de mandate decât cel prezentat în anexa la proiect. S-a dat exemplul județului Bacău, care, conform statisticii oficiale, are un număr de 616.168 de locuitori, număr care, împărțit la norma de reprezentare propusă pentru alegerea Senatului, respectiv de 203.000 locuitori, determină un număr de 3 senatori, și nu 2, astfel cum figurează în anexă.

Referitor la **Propunerea legislativă privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea unor acte normative în domeniul electoral**, la textul propus pentru **art.3 alin.(4)**, s-a sugerat să se analizeze dacă reglementarea obligației alegătorului de a respecta caracterul secret al votului este de natură a garanta libera sa exprimare, fără influență din partea altor persoane, în lipsa unei sancțiuni exprese. Menționăm că Legea nr.288/2015, la art.3 alin.(5), a preluat textul în următoarea redactare: „*Alegătorul are obligația, sub sancțiunea legii penale, de a respecta caracterul secret al votului, divulgarea opțiunii de vot exprimate prin corespondență către alte persoane fiind interzisă.*” Or, legea penală nu conține nicio normă care să prevadă vreo pedeapsă pentru divulgarea propriei opțiuni de vot exprimate.

Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii partidelor politice nr.14/2003 a vizat, prin intervențiile propuse, îmbunătățirea competiției electorale și instituirea unei reprezentări cât mai fidele a intereselor cetățenilor. Printre soluțiile propuse în acest scop, amintim pe aceea conform căreia pentru înființarea unui partid politic este necesar un număr de cel puțin 3 membri fondatori. Prin avizul emis, s-a sugerat a se analiza dacă intervenția legislativă asupra **art.4** nu ar fi trebuit să vizeze și completarea cu un nou alineat, care să prevadă criterii de diferențiere între un partid având o organizare la nivel național și unul organizat la nivel local - de exemplu: număr minim de

membri la nivel național, număr minim de organizații teritoriale, etc., pentru a se evita apariția unor dificultăți de interpretare a altor dispoziții din lege, cum ar fi **alin.(3) al art.14**, nou introdus.

e) **În domeniul relațiilor internaționale**, Consiliul Legislativ a avizat, și în anul 2015, proiecte de acte normative având ca obiect ratificarea, aprobarea sau aderarea la diferite instrumente juridice internaționale. Având în vedere conținutul lor, aceste instrumente juridice au intrat fie sub incidența Legii nr.590/2003 privind tratatele, fie le-au fost aplicabile prevederile Ordonanței de urgență nr.64/2007 privind datoria publică.

Consiliul Legislativ a urmărit, prin avizele oferite, ca proiectele de acte normative, specifice domeniului relațiilor internaționale, să fie conforme cu angajamentele internaționale, deja asumate la nivel de stat, guvernamental sau departamental.

Din analiza proiectelor supuse avizării, s-a constatat faptul că acestea au respectat, în cea mai mare parte, exigențele normelor legale și cutumiare de drept al tratatelor, astfel că propunerile făcute în avize s-au rezumat, în principiu, la aspecte de tehnică legislativă, observându-se o îmbunătățire și din punct de vedere redacțional. Cu toate acestea, unele proiecte rețin atenția, în sensul particularităților pe care le-au conținut și cărora, prin avizul emis, Consiliul le-a sugerat soluții legislative necesare promovării, inițiatorii preluând toate observațiile formulate. Astfel, menționăm, cu titlu de exemplu:

- **Proiectul de Lege** pentru ratificarea Convenției Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, adoptată la Istanbul, la 11 mai 2011.

Consiliul Legislativ, prin avizul emis, a semnalat faptul că rezerva formulată în cuprinsul proiectului ar fi trebuit să exprime, într-o formulare lipsită de echivoc, care sunt dispozițiile Convenției pe care România își rezervă dreptul de a nu le aplica, distinct de cele pe care își rezervă dreptul de a le aplica doar în cazuri și condiții specifice. Mai mult decât atât, în ceea ce privește această din urmă situație, rezerva formulată ar fi trebuit să prevadă, în mod expres, suficiente criterii pe baza cărora pot fi identificate „cazurile și condițiile specifice” pentru care România își rezervă dreptul de a nu aplica anumite dispoziții ale Convenției. Pe de altă parte, referirea la „infracțiunile minore” trebuia reanalizată, întrucât nici Convenția și nici legislația penală română nu cuprind o definiție a acestei noțiuni. S-a apreciat că textul ar fi trebuit să facă referire expresă la infracțiunile avute în vedere, astfel cum acestea

sunt prevăzute în legislația penală română, fie prin indicarea denumirii acestora și a normelor care le incriminează, fie prin referirea la grupul de infracțiuni avute în vedere și la pedeapsa prevăzută de lege pentru acestea (după modelul: „infracțiuni contra persoanei pentru care legea prevede o pedeapsă de cel mult ... ani”).

- **Proiectul de Hotărâre** pentru aprobarea Acordului de cooperare între Ministerul Sănătății al României și Ministerul Sănătății al Republicii Peru, în domeniul sănătății și științelor medicale, semnat la București la 5 iunie 2014.

Deși asupra textului Acordului ce urma a fi supus spre aprobare nu se mai putea interveni, în avizul emis, Consiliul Legislativ a semnalat, totuși, că, potrivit uzanțelor internaționale, sintagma „în **trei** exemplare originale, limbile română, spaniolă și engleză”, din cuprinsul clauzei finale protocolare, se folosește atunci când instrumentul juridic internațional este **încheiat între cel puțin trei părți**, indiferent de numărul de limbi în care acesta a fost redactat. În cazul de față, expresia corectă ce trebuia utilizată era „în **două** exemplare originale, în limbile română, spaniolă și engleză”.

- **Proiectul de Hotărâre** pentru aprobarea Amendamentului convenit prin schimbul de scrisori semnate la București la 12 decembrie 2014 și la Londra la 5 martie 2015 între Guvernul României și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare la Acordul de împrumut dintre România și Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare pentru finanțarea Proiectului de construcție a variantei de ocolire a municipiului Constanța, semnat la București la 7 decembrie 2005.

În aviz, a fost semnalat un aspect extrem de rar întâlnit în astfel de proiecte, și anume: textul în limba română al scrisorii din data de 12 decembrie 2014 conținea o eroare, în sensul că, în textul original în limba engleză, în cuprinsul penultimului paragraf, se menționa „Anexa 1”, și nu „Anexa 2”, așa cum se regăsea în traducere. Este adevărat că textul tradus conținea o „notă a traducătorului”, potrivit căreia în „original se menționează greșit Anexa 1, prin scrisoarea BERD din 5 martie 2015 se corectează implicit și tacit eroarea materială, mențiunea corectă fiind Anexa 2”. S-a precizat faptul că, potrivit normelor de drept internațional public, existența unei erori materiale, care nu afectează substanța înțelegerii internaționale, așa cum era cazul de față, poate fi corectată prin înțelegere cu cealaltă parte prin schimb de note verbale, care trebuie să însoțească proiectul, eliminându-se astfel, necorelarea dintre cele două scrisori. În aviz s-a menționat, de asemenea, faptul că

înlocuirea, prin traducere a expresiei „Anexa 1”, așa cum se găsea în textul original în limba engleză, cu „Anexa 2” echivala cu o intervenție unilaterală în textul înțelegerii internaționale. Or, potrivit dreptului internațional public, intervenția poate fi realizată numai prin voința ambelor părți. Traducătorul nu are competența de a modifica textul pe care îl are de tradus și nici de a constata existența erorilor materiale în cuprinsul înțelegerilor internaționale. În plus, prin publicarea celor două scrisori, în traducere, ar fi fost de notorietate ingerința traducătorului în textul înțelegerii internaționale. Prin urmare, prin avizul emis, s-a menționat că, în instrumentul de prezentare și motivare, ar fi trebuit să se amintească despre eroarea materială existentă între cele două scrisori, în caz contrar, putându-se interpreta că ar fi o problemă de fond, scrisorile referindu-se la anexe distincte.

f) În domeniul legislației bugetare, fiscale și monetare, în anul 2015, au fost transmise spre avizare de către Secretarul General al Senatului mai multe propuneri legislative care au avut ca obiect de reglementare intervenții asupra Legii nr.571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, intervenții, care, de regulă, vizau reduceri și scutiri de obligații financiar fiscale atât pentru persoanele fizice, cât și pentru persoanele juridice.

În avizele emise s-a menționat, în primul rând, faptul că actul normativ asupra căruia se intervenea legislativ, respectiv Legea nr.571/2003, urma să fie abrogată începând cu data de 1 ianuarie 2016, data intrării în vigoare a Legii nr.227/2015 privind Codul fiscal.

Totodată, s-a semnalat că, potrivit dispozițiilor art.111 alin.(1) din Constituția României, în măsura în care prin propuneri era afectat bugetul de stat, era necesară o informare din partea Guvernului.

De asemenea, s-a precizat că, în situația în care propunerile legislative generau micșorări ale veniturilor sau majorări ale cheltuielilor componentelor bugetului general consolidat, propunerile legislative trebuiau completate cu o normă care să reglementeze sursele de acoperire a evenimentelor financiare care urmau să se producă.

S-a amintit, de asemenea, că trebuiau respectate prevederile art.7 din Legea responsabilității fiscale nr.69/2010, precum și prevederile art.33 din Legea nr.24/2000, republicată, care reglementează obligativitatea studiului de impact.

Acolo unde propunerile legislative au putut fi îmbunătățite atât pe fond, cât și sub aspectul redactării, Consiliul Legislativ, cu ocazia

elaborării avizului, a propus modificarea și/sau completarea unor texte sau chiar a reformulat integral conținutul propunerilor legislative.

Din analiza conținutului propunerilor legislative și a proiectelor transmise spre avizare a reieșit faptul că, în general, la elaborarea acestora s-a ținut seama de dispozițiile art.4 din Legea nr.571/2003 privind Codul fiscal.

g) În domeniul apărării, ordinii publice și securității naționale, Consiliul Legislativ a avizat, în cursul anului 2015 mai multe proiecte de acte normative și propuneri legislative cu relevanță în domeniul analizat, care au vizat, printre altele, completarea art.35¹ din Legea poliției locale nr.155/2010, utilizarea unor date din registrele cu numele pasagerilor în cadrul cooperării transfrontaliere pentru prevenirea și combaterea actelor de terorism, a infracțiunilor conexe acestora și a infracțiunilor contra securității naționale, precum și pentru prevenirea și înlăturarea amenințărilor la adresa securității naționale, aprobarea participării Ministerului Afacerilor Interne, prin Jandarmeria Română, la Centrul de Excelență NATO pentru Operații de Stabilitate, unele măsuri pentru asigurarea mijloacelor de transport destinate activității de curierat a materialelor clasificate, stabilirea unor măsuri aplicabile în cazul apariției la frontiera de stat a României a unui aflux masiv de imigranți, aprobarea realizării de către Ministerul Finanțelor Publice, în colaborare cu Serviciul de Telecomunicații Speciale, a rețelei securizate de comunicații de date de arie extinsă, pentru unități aflate în subordinea, în administrarea sau sub autoritatea Ministerului Finanțelor Publice, care desfășoară activități de interes public național, instituirea unui sistem de trasabilitate a articolelor pirotehnice, aprobarea numărului mediu maxim de personal pe anul 2015 pentru operatorii economici din industria de apărare care desfășoară activități conform prevederilor art.10 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.95/2002 privind industria de apărare, modificarea și completarea unor acte normative din domeniul securității și sănătății în muncă, completarea anexei nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.1.486/2005 privind asigurarea pazei și protecției obiectivelor, bunurilor și valorilor cu efective de jandarmi, aprobarea Listei cuprinzând categoriile de informații secrete de stat, pe niveluri de secretizare, din domeniul de activitate al Ministerului Apărării Naționale, precum și stabilirea Normelor de aplicare a cap.IV din Legea nr.360/2002 privind Statutul polițistului, referitoare la acordarea recompenselor și răspunderea disciplinară a polițiștilor

Amintim astfel **Propunerea legislativă privind industria națională de apărare**, avizată favorabil cu observații și propuneri de către Consiliul Legislativ. Prin avizul emis s-a arătat că, din punct de vedere al dreptului european, *reglementarea organizării și a funcționării industriei naționale de apărare nu reprezintă o cerință europeană*, ci cade exclusiv sub incidența reglementărilor naționale și a instituțiilor din cadrul sistemului național de apărare, ordine publică și siguranță națională.

Cu caracter general, s-a precizat că, în cadrul Uniunii Europene, Politica de securitate și apărare comună (PESAC) înlocuiește fosta Politică europeană de securitate și apărare (PESA).

h) În domeniul legislație civile, o relevanță deosebită în anul 2015 a avut-o avizarea **proiectului de Lege** pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul înregistrării în registrul comerțului, precum și **proiectul de Ordonanță de urgență** pentru stabilirea unor măsuri necesare în vederea deblocării și accelerării procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România.

Prin acest ultim proiect se propunea introducerea, în Legea nr.165/2013, cu modificările și completările ulterioare, a unui nou articol, art.15¹, în care să se prevadă în mod expres faptul că sunt prezumate ca având categoria de folosință curți-construcții, la data preluării abuzive, terenurile în suprafață de până la 1000 m.p., situate în mediul urban, și de până la 3000 m.p., situate în mediul rural, dacă pe acestea, la momentul preluării abuzive, existau construcții. Se propunea, totodată, ca, în situația în care din documentele existente la dosar nu reiese suprafața și/sau alcătuirea construcțiilor pentru care se propun măsuri compensatorii, se vor acorda despăgubiri pentru o suprafață de 21 m.p., folosindu-se valorile minime din grila notarială aplicabilă spațiilor de locuit.

Totodată, semnalăm avizarea pachetului de acte normative privind activitatea de asigurare și reasigurare, compus din **proiectul de Lege** privind autorizarea și supravegherea activității de asigurare și reasigurare și **proiectul de Lege** privind redresarea și rezoluția asigurătorilor.

i) În domeniul legislației sociale, a muncii, a protecției și asistenței sociale, o situație constatată în anul 2015 a fost aceea că mai multe propuneri legislative vizau intervenții legislative asupra aceluiași act normativ, cum au fost, de exemplu, **propunerile legislative** pentru

modificarea și completarea Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății. O particularitate a acestor propuneri a fost că unele dintre acestea nu au avut în vedere faptul că Legea nr.95/2006 a fost republicată la data de 28 august 2015. Prin urmare, în avizele emise, Consiliul Legislativ a subliniat necesitatea reformulării proiectelor pentru o corectă identificare a elementelor structurale ce se doreau a fi amendate.

În alte cazuri, s-a observat că propunerile legislative relau, de către același inițiator, propuneri similare care, uneori, se aflau, încă, în procedură legislativă. Astfel, în cazul **Propunerii legislative** pentru completarea art.188 din Legea nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, în Avizul nr.6 din 6 ianuarie 2016, s-a reținut că o propunere cu obiect similar, respectiv **Propunerea legislativă** pentru completarea Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, a fost avizată de Consiliul Legislativ cu Avizul nr.1227 din 29 octombrie 2014 și a fost adoptată de Senat în ședința din 24 martie 2015. În prezent, această ultimă propunere se află în procedură legislativă la Camera Deputaților.

Un alt exemplu a fost cel al **Propunerii legislative** pentru modificarea și completarea Legii nr.95/2006, la care a fost emis Avizul nr.7 din 6 ianuarie 2016. În cuprinsul acestuia, s-a reținut că o propunere legislativă cu obiect similar, a aceluiși inițiator, avizată de Consiliul Legislativ cu nr.1037 din 19 septembrie 2014, a fost respinsă definitiv de către Camera Deputaților în calitate de cameră decizională.

j) În domeniul legislației privind sănătatea, protecția mediului și protecția consumatorului, semnalăm o situație specifică generată de **Propunerea legislativă** privind organizarea și funcționarea sistemului de sănătate din România, care reglementa profesiile de medic, de medic dentist, precum și de farmacist, prin abrogarea Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare - dispusă la art.275 - lege care conține dispoziții referitoare la exercitarea acestor profesii, inclusiv la dreptul de stabilire (în cazul exercitării profesiei pe teritoriul României de către medicii cetățeni ai unui stat membru al Uniunii Europene, ai unui stat aparținând Spațiului Economic European sau ai Confederației Elvețiene) și la organismele profesionale corespunzătoare fiecărei profesii.

În legătură cu acest aspect, avizul a învederat că propunerea legislativă conținea dispoziții extrem de sumare referitoare la unele dintre aceste categorii profesionale. Astfel, art.54 alin.(1) prevedea modalitatea exercitării profesiei, amalgamând conceptele de medic

specialist și medic dentist, medicul de medicină generală fiind omis. Alte referiri la medic și medicul dentist se regăseau la art.157, dar în legătură cu obligativitatea asigurării asistenței medicale.

Propunerea legislativă lăsa ca anumite aspecte esențiale, cum erau cele legate de consimțământul pentru prelevarea de organe, țesuturi și celule de origine umană, să fie reglementate prin norme metodologice. În legătură cu acest aspect, în aviz s-a apreciat că dispoziții precum cea referitoare la faptul că donatorul semnează numai după ce a fost informat asupra eventualelor riscuri rezultate din actul prelevării, că acesta poate reveni asupra consimțământului dat până în momentul prelevării sau că nu este valabil consimțământul obținut prin constrângere fizică sau morală trebuie să fie instituite la nivel de reglementare primară. În mod similar, s-a precizat că tot în lege ar fi trebuit să-și găsească locul și interdicția ca donarea sau transplantul să facă obiectul unor acte juridice, în scopul obținerii unor foloase materiale sau de altă natură.

A fost subliniat și faptul că noțiunile cu care opera propunerea legislativă, cum sunt celula, țesutul, organul, prelevarea, transplantul, donatorul și primitorul, ar fi trebuit definite tot în cadrul acesteia, la nivel de lege.

Totodată, propunerea legislativă reintroducea instituția asistenței medicale comunitare (art.43 alin.(3) și (4), art.45 și 47 alin.(3)), deși Titlul V din lege, care o reglementa, a fost abrogat prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.162/2008. Întrucât acest eveniment legislativ s-a produs la nivel guvernamental, în cadrul politicilor de sănătate promovate de statul român, în aviz s-a considerat că era necesar ca soluția legislativă propusă să fie argumentată în mod corespunzător.

De asemenea, la art.137 din propunere, în legătură cu obligația transunerii unor directive prin normele de aplicare a legii, s-a subliniat că aceste directive erau deja transpuse. Astfel, Directiva 23/2004/CE a fost transpusă integral prin Legea nr.94/2006, cu modificările și completările ulterioare, iar Directiva 2010/53/UE, parțial transpusă, prin aceeași lege.

Având în vedere complexitatea reglementării propuse, precum și faptul că aceasta reprezenta un domeniu de interes major, în aviz s-a apreciat că elaborarea acestei legi trebuia fundamentată temeinic în cadrul Expunerii de motive, prin prezentarea, în linii mari, a deficiențelor pe care le prezintă legea în vigoare, corelativ cu schimbările preconizate, inclusiv prin evaluarea preliminară a impactului

propunerii legislative, prevăzută la art.7 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

O altă particularitate o reprezintă **Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești” și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare**, a cărei elaborare a fost argumentată, în Expunerea de motive, prin necesitatea corectării erorilor în privința suprafețelor de teren administrate în mod real de Stațiunea de Cercetare-Dezvoltare pentru Viticultură și Vinificație Murfatlar - „erori la măsurările anterioare de suprafață” și „erori materiale (de redactare)” constatate în urma verificării datelor din teren.

Avizul a menționat că o corectare a erorilor prin modificările propuse de inițiatori se putea realiza numai după ce aceste erori, strecurate în actele care au stat la baza dării în administrarea Stațiunii a terenurilor respective, au fost îndreptate potrivit legii (de pildă, pe cale judecătorească).

În cazul în care erorile materiale s-au produs la publicarea Legii nr.45/2009, avizul a semnalat că îndreptarea acestora se realizează prin rectificare, în conformitate cu prevederile art.71 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Secțiunea a 2-a - Aspecte de neconstituționalitate sau referitoare la prevalența dreptului european asupra legislației interne

În cadrul activității de avizare pe anul 2015 a proiectelor de acte normative, au continuat să fie identificate o serie de reglementări care nu erau elaborate în conformitate cu dispozițiile Constituției României sau cu actele juridice adoptate la nivelul Uniunii Europene. Exemplificăm, în acest sens:

- **Propunerea legislativă pentru modificarea Legii nr.3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului**, care a avut ca obiect completarea art.2 alin.(1) din Legea nr.3/2000, în sensul stabilirii exprese a unor situații în care poporul trebuie să fie consultat prin referendum național.

În aviz s-a precizat că instituirea, prin lege, a altor situații în afară de cele prevăzute de Constituție, în care organizarea referendumului să fie obligatorie, depășește cadrul constituțional, neputând fi astfel acceptată.

Pe de altă parte, s-a menționat că soluția legislativă nu putea fi reținută nici în situația în care cazurile propuse pentru art.2 alin.(1) lit. d) - l) ar reprezenta probleme de interes național pentru care Președintele României, în condițiile art.90 din Constituție, ar putea să ceară poporului să-și exprime voința prin referendum. S-a precizat că, prin Decizia nr.567/2006, Curtea Constituțională a stabilit că „*art.90 din Constituție stabilește competența exclusivă a Președintelui în determinarea problemelor de interes național ce se supun referendumului, chiar dacă consultarea Parlamentului este obligatorie. Numai Președintele României are dreptul de a decide care sunt problemele de interes național și, în cadrul acestora, de a stabili, prin decret, problema concretă ce se supune referendumului și data desfășurării acestuia.(...).* Stabilirea prin lege a problemelor de interes național reprezintă un amestec al Parlamentului în exercitarea atribuțiilor exclusive ce-i sunt conferite prin Constituție Președintelui și, ca atare, o nesocotire a principiului separației și echilibrului puterilor în cadrul democrației constituționale”. Pentru aceste considerente, art.12 alin.(1) din Legea nr.3/2000, care stabilește problemele de interes național pentru care Președintele României poate cere poporului să-și exprime voința, prin referendum, a fost declarat neconstituțional prin decizia sus-menționată.

- **Propunerea legislativă pentru modificarea Legii 115/1999 privind responsabilitatea ministerială, cu modificările și completările ulterioare**, care a avut ca scop simplificarea procedurilor privind urmărirea penală a membrilor Guvernului.

Soluțiile legislative propuse prin proiect vizau instituirea obligației Camerei Deputaților, a Senatului și a Președintelui României „să răspundă favorabil la solicitarea de urmărire penală a membrilor Guvernului”, precum și excluderea vreunei „forme de imunitate” a membrilor Guvernului care nu sunt deputați sau senatori.

S-a precizat că instituirea prin lege a unor astfel de reglementări nu este posibilă, în raport cu prevederile exprese ale Constituției, care, în cuprinsul art.109 alin.(2) stabilește, cu valoare de principiu, că **numai Camera Deputaților, Senatul și Președintele României au dreptul să ceară urmărirea penală a membrilor Guvernului pentru faptele săvârșite în exercițiul funcției lor**. S-a amintit că prin Decizia nr.1133/2007, Curtea Constituțională a subliniat că norma din Legea fundamentală *institue necondiționat dreptul Camerei Deputaților, Senatului și Președintelui României de a cere urmărirea penală a membrilor Guvernului pentru faptele săvârșite în exercițiul funcției lor*.

În consecință, atât cele două Camere ale Parlamentului, cât și Președintele României au libertatea de a stabili, fără altă reglementare exterioară, aplicând direct Constituția, modul de exercitare a acestui drept”. Totodată, Curtea a reținut că „cerând urmărirea penală a unor membri ai Guvernului sau refuzând să dea curs unei sesizări în acest sens, Camera Deputaților, Senatul și Președintele României își asumă răspunderea politică pentru temeinicia deciziei lor”.

Prin aviz s-a precizat că, întrucât efectul soluțiilor legislative propuse era acela de a restrânge dreptul necondiționat al Camerei Deputaților, Senatului și Președintelui României de a cere sau nu urmărirea penală a membrilor Guvernului pentru faptele săvârșite în exercițiul funcției lor, astfel cum este stabilit prin dispozițiile Legii fundamentale, norma respectivă nu putea fi adoptată în forma propusă prin proiect.

În subsidiar, s-a arătat că nu era corectă nici soluția referitoare la excluderea posibilității votului în Camera Deputaților și în Senat în ceea ce privește cererea de urmărire penală, în condițiile în care, potrivit art.67 din Constituție, deciziile acestor autorități nu se pot concretiza decât în legi, hotărâri și moțiuni, acte juridice care se adoptă în prezența majorității membrilor. De asemenea, avizul a menționat că, prin Decizia nr.990/2008, Curtea Constituțională a subliniat că „*în privința naturii juridice a actului prin care se cere urmărirea penală a membrilor Guvernului, Curtea constată că această cerere se aprobă printr-o hotărâre*”. Întrucât art.76 alin.(2) din Constituție stabilește că hotărârile se adoptă cu votul majorității membrilor prezenți în fiecare Cameră, excluderea posibilității votului în cazul cererii de urmărire penală a „miniștrilor și a foștilor miniștri”, astfel cum se propunea prin proiect, nu putea fi acceptată.

- **Propunerea legislativă pentru completarea articolului 2 al Legii nr.208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente** a avut ca obiect propunerea potrivit căreia nu pot fi alese persoanele care au avut calitatea de deputat sau senator timp de două mandate, consecutive sau nu, complete sau incomplete.

Consiliul a precizat că soluția legislativă propusă prin proiect trebuia analizată în raport cu exigențele constituționale prevăzute de art.53 din Legea fundamentală, referitoare la condițiile în care poate fi restrâns exercițiul unor drepturi. S-a avut în vedere faptul că limitele

exercitării dreptului de a fi ales sunt cele prevăzute de art.37 din Constituție, între ele neregăsindu-se condiția propusă în proiect.

În acest context, prin aviz s-a arătat că sunt relevante, *mutatis mutandis*, cele reținute de Curtea Constituțională prin Decizia nr.820/2010, referitoare la posibilitatea restrângerii exercitării dreptului de a fi ales, prin prevederea unei noi interdicții a dreptului de acces în funcțiile publice, alta decât „*interdicțiile expres și limitativ menționate*” în cuprinsul art.37 din Constituție. Astfel, în această decizie, Curtea a constatat că limitarea impusă era „lipsită de proporționalitate în raport cu scopul urmărit, întrucât aduce atingere înseși existenței dreptului și nu își justifică necesitatea într-o societate democratică”.

- În avizul la **Propunerea legislativă privind recuperarea datoriilor istorice ale unor state față de România**, fără a se face considerații asupra oportunității demersului normativ, s-a semnalat că, potrivit **art.1** din propunerea legislativă, aceasta avea în vedere mandatarea Guvernului „pentru a deschide negocierile cu unele țări membre ale UE, precum și cu Federația Rusă, în scopul recuperării datoriilor de stat față de România”.

S-a precizat însă că negocierile purtate între state la nivel internațional reprezintă o etapă prealabilă necesară încheierii tratatelor. Având în vedere acest lucru, rezultă că, în realitate, propunerea legislativă are ca scop acordarea prin lege, de către Parlament, Guvernului, a unui mandat în vederea încheierii unor tratate internaționale în numele României.

Or, o astfel de soluție legislativă nu poate fi însă reținută, întrucât excede cadrului stabilit de Legea fundamentală în privința separației puterilor în stat, precum și a modalității de exercitare a atribuțiilor puterilor statului în ceea ce privește realizarea politicii externe a țării.

Totodată, s-a precizat că legea fundamentală nu cuprinde nicio normă prin care Parlamentului, ca organ reprezentativ al poporului român, să-i fie conferite competențe în fazele premergătoare ratificării tratatelor internaționale. Potrivit Constituției, Parlamentul, prin ratificarea tratatelor în numele României, **are însă ultimul cuvânt** în ceea ce privește încheierea acestora, întrucât prin ratificare se exprimă consimțământul statului român de a-și asuma drepturile și obligațiile stabilite prin tratat. În lipsa ratificării prin lege, de către Parlament, tratatul nu produce efecte în ordinea juridică internă.

Prin urmare, în actuala construcție constituțională, prin lege nu se poate reglementa niciun **aspect particular** referitor la declanșarea

procedurilor pentru încheierea unor **tratate determinate**, în numele României. Astfel, legea nu poate avea ca obiect stabilirea partenerilor internaționali cu care să se poarte negocieri, a obiectului negocierilor, a scopului acestora, a limitelor mandatului de negociere sau a termenelor în care să fie raportate rezultatele negocierilor.

- **Propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului**, în cadrul căreia una dintre soluțiile legislative propuse avea în vedere instituirea unei noi atribuții a Avocatului Poporului, privind sesizarea Curții Constituționale la solicitarea motivată a minimum 15 senatori, 20 de deputați sau 2000 de cetățeni. Se propunea și posibilitatea revocării din funcție a Avocatului Poporului, în cazul în care două astfel de solicitări nu au fost transmise Curții Constituționale, iar motivele de respingere a solicitărilor formulate de Avocatul Poporului „nu au fost confirmate de Curtea Constituțională”.

Referitor la soluția legislativă propusă, s-a semnalat că art.146 lit.d) teza a doua din Constituție stabilește dreptul Avocatului Poporului de a ridica direct, în fața instanței de contencios constituțional, excepția de neconstituționalitate a legilor sau a ordonanțelor. Potrivit Legii fundamentale, **exercitarea acestui drept nu este condiționată de manifestarea de voință a altor subiecte de drept**, Avocatul Poporului fiind singurul care are libertatea de a aprecia și de a decide dacă se impune sau nu invocarea unei excepții de neconstituționalitate. Or, prin instituirea mecanismului propus prin proiect, prin care, sub sancțiunea revocării din funcție, se ajunge la situația în care Avocatul Poporului este ținut, practic, să formuleze excepția de neconstituționalitate la sesizarea motivată a 15 senatori, 20 de deputați sau 2000 de cetățeni, se afectează statutul acestuia de **autoritate independentă** față de orice autoritate publică.

Prin urmare, s-a concluzionat că soluția legislativă propusă apare ca fiind neconstituțională, în condițiile în care nu este consacrată la nivelul Legii fundamentale, întrucât instituie un mecanism prin care se creează, indirect, posibilitatea invocării excepției de neconstituționalitate, prin intermediul Avocatului Poporului, de către unele subiecte cărora legiuitorul constituțional nu a înțeles să le confere acest drept în privința ordonanțelor Guvernului.

- În cazul **Inițiativei legislative a cetățenilor pentru modificarea și completarea Legii nr.96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, precum și a Legii nr.115/1999 privind responsabilitatea**

ministerială, care cuprindea reglementări care aveau ca principal scop eliminarea cazurilor în care exprimarea voinței deputaților sau senatorilor se poate face prin vot secret, în aviz s-a precizat că instituirea regulii publicității votului nu poate fi extinsă la toate situațiile. S-a arătat astfel că art.68 alin.(2) din Constituție prevede posibilitatea Camerelor de a hotărî ca anumite ședințe să fie secrete. S-a arătat și că, deși prin proiect se instituia o excepție de la această regulă, respectiv situația în care secretul votului este prevăzut de Constituție; singura dispoziție constituțională incidentă în acest caz este tocmai art.68 alin.(2), care conferă Camerelor Parlamentului **competența exclusivă** de a stabili care anume dintre ședințe să fie secrete. Această dispoziție este dezvoltată în cuprinsul normelor din Regulamentele celor două Camere, precum și în Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului.

- Avizul la **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.266/2008 privind modul în care funcționează farmaciile și cum se vând medicamentele** a precizat că, în ceea ce privește vânzarea medicamentelor „în mediul online”, reglementarea acestora putea fi realizată numai în conformitate cu dispozițiile art.85c și 85d din Directiva 2001/83/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 noiembrie 2001 de instituire a unui cod comunitar cu privire la medicamentele de uz uman - dispoziții care stabilesc condițiile în care medicamentele pot fi oferite spre vânzare la distanță către populație prin intermediul serviciilor societății informaționale, precum și obligativitatea organizării sau promovării de campanii de informare destinate publicului larg cu privire la pericolele prezentate de medicamentele falsificate și care trebuie transpuse în legislația internă.

Din acest punct de vedere, avizul a semnalat că propunerea legislativă nu asigură transpunerea Directivei sus-menționate.

Avizul a mai învederat că propunerea legislativă făcea vorbire despre vânzarea medicamentelor în „mediul online”, în vreme ce Directiva 2001/83/CE se referă la „vânzarea la distanță” către populație „prin intermediul serviciilor societății informaționale”. Ca urmare, s-a menționat că, potrivit prevederilor art.13 lit.c) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, era necesar ca proiectul de act normativ să fie corelat cu reglementările Uniunii Europene, pentru ca actul respectiv să se integreze organic în sistemul legislației. Or, această corelare trebuie realizată inclusiv sub aspect terminologic.

- la **Propunerea legislativă privind organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar**, în aviz s-a semnalat faptul că soluția propusă nu a preluat dispozițiile din art.38 alin.(3) din Directiva 2005/36/CE în ceea ce privește necesitatea dobândirii de către medicul veterinar a unor cunoștințe și aptitudini enumerate expres.

De asemenea, avizul a menționat că era necesară reglementarea unui „mecanism de alertă” potrivit art.56a din Directiva 2005/36/CE conform căruia autoritățile competente dintr-un stat membru informează autoritățile competente din toate celelalte state membre cu privire la un profesionist căruia i s-a restrâns sau interzis de către autoritățile sau instanțele judecătorești naționale să desfășoare, pe teritoriul statului membru respectiv, chiar și cu caracter temporar, în întregime sau în parte, activitatea de medic veterinar care deține titlul de calificare menționat la pct.5.4.2 din anexa V din Directiva 2005/36/CE, în termen de cel târziu trei zile de la data adoptării deciziei.

Secțiunea a 3-a - Contradicții și paralelisme în reglementare

În anul 2015, pe lângă aspectele de neconstituționalitate sau de prevalență a dreptului european, în activitatea de avizare a Consiliului Legislativ au fost constatate și unele aspecte de necorelare sau de contradictorialitate, atât între acte normative de același nivel, cât și în cadrul aceluiași proiect, fiind evidențiate și anumite cazuri de paralelisme în reglementare prin promovarea unor soluții legislative deja prevăzute de actele normative în vigoare sau chiar abrogarea unor dispoziții deja abrogate. Menționăm câteva dintre aceste situații:

- **Propunerea legislativă privind modificarea art.11 din Legea cetățeniei române nr.21/1991**, a avut ca scop reglementarea problemei „păstrării cetățeniei române” de către persoanele care au dobândit această cetățenie prin naștere. În legătură cu acest aspect, prin aviz s-a precizat că norma propusă pentru art.11 alin.(1¹), potrivit căreia „persoanelor care au dobândit cetățenia română prin naștere sau prin adopție până la 23 august 1944 li se păstrează cetățenia română” nu era în acord cu dispozițiile art.33 și nici cu cele ale art.11 alin.(1) din Legea nr.21/1991, **rămase nemodificate**. S-a arătat că, potrivit art.33, sunt și rămân cetățeni români persoanele care au dobândit și au păstrat această cetățenie potrivit legislației anterioare. Prin urmare, sfera persoanelor vizate de norma propusă prin proiect este mai largă decât cea a persoanelor avute în vedere de art.33, întrucât include și persoanele care

au dobândit cetățenia română prin naștere sau prin adopție și care nu au păstrat-o, indiferent de modalitatea prin care au pierdut-o (renunțare sau pierdere din motive neimputabile ori ridicare fără voia lor). Or, pentru persoanele care au renunțat la cetățenia română, acordarea acesteia *ope legis* nu ține seama de voința persoanelor în cauză, exprimată la momentul renunțării, ea nefiind susținută de vreo manifestare expresă de voință în sensul redobândirii cetățeniei. Mai mult decât atât, o astfel de reglementare poate produce dificultăți acelor persoane care, în prezent, dețin cetățenia unor state care nu permit dubla cetățenie.

S-a precizat că aceleași observații erau valabile, *mutatis mutandis*, și pentru persoanele care au dobândit cetățenia română prin naștere sau prin adopție și care au pierdut-o din motive neimputabile lor sau această cetățenie le-a fost ridicată fără voia lor. În plus, situația acestor persoane este reglementată prin prevederile art.11 alin.(1), **rămase nemodificate**. Norma propusă prin proiect stabilea, și pentru această categorie de persoane, acordarea cetățeniei române *ope legis*, deși art.11 alin.(1) prevede, pentru aceleași situații, necesitatea parcurgerii unei proceduri administrative. Cele două dispoziții se aflau în contradicție evidentă, ele neputând coexista.

- **Propunerea legislativă privind organizarea și funcționarea sistemului de sănătate din România** crea paralelisme în reglementare, în aviz învederându-se acest fapt. S-a semnalat că proiectul conținea dispoziții (cum era cazul art.106-111) ce reluau în mod identic sau într-o formulare foarte asemănătoare dispoziții din Legea farmaciei nr.266/2008, republicată (art.2 alin.(1) lit.e), art.1, art.8 alin.(1), art.8 alin.(2), art.2 alin.(4), art.2 alin.(7)).

Astfel, s-a arătat că, întrucât art.109 din proiect dispunea că înființarea, organizarea și funcționarea, precum și preschimbarea autorizațiilor de funcționare ale farmaciilor comunitare, ale farmaciilor cu circuit închis, precum și ale drogheriilor se stabilesc prin „norme de aplicare a prezentei legi, aprobate prin ordin al ministrului sănătății”, iar prevederi identice se regăsesc la art.8 alin.(2) din Legea nr.266/2008, republicată, cu referire la farmaciile comunitare și drogherii, se poate pune întrebarea prin normele de aplicare ale căreia din cele două legi se reglementează respectivele aspecte.

- în **Avizul la Propunerea legislativă pentru eliminarea inegalităților salariale rezultate în urma aplicării Legii nr.118/2010 în cadrul instituțiilor bugetare**, s-a semnalat că, - în considerarea Deciziei Curții Constituționale nr.872/2010, potrivit căreia măsura de

restrângere a unor drepturi ale personalului bugetar poate avea doar caracter temporar, fiind obligatorie revenirea la nivelul inițial al acestor drepturi, - în prezent, salariile personalului din cadrul instituțiilor bugetare ce a intrat sub incidența Legii nr.118/2010 au fost deja majorate.

În acest sens, a fost precizat faptul că prin Legea nr.285/2010 privind salarizarea în anul 2011 a personalului plătit din fonduri publice, cuantumul brut al salariilor de bază/soldelor funcției de bază/salariilor funcției de bază/indemnizațiilor de încadrare, acordat pentru luna octombrie 2010 a fost majorat cu 15%. Cu același procent a fost majorat începând tot cu ianuarie 2011 și cuantumul sporurilor indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare care fac parte din salariul brut.

Ulterior, pentru revenirea la nivelul inițial al drepturilor diminuate, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.19/2012, aprobată cu modificări prin Legea nr.182/2012, cuantumul brut al salariilor de bază a fost majorat în două etape, respectiv cu 8% începând cu 1 iunie 2012 și cu 7,4% începând cu data de 1 decembrie 2012.

De asemenea și cuantumul sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare au fost majorate cu aceleași procente.

În consecință, a rezultat că prin actele normative menționate a fost îndeplinită condiția impusă de Decizia Curții Constituționale nr.872/2010, respectiv de a se reveni la nivelul inițial al drepturilor diminuate, iar propunerea legislativă este fără obiect.

- **Propunerea legislativă privind negocierile colective de muncă** și-a propus reglementarea organizării, desfășurării și finalizării negocierilor colective de muncă, precum și încheierea executarea și încetarea contractelor colective de muncă în sectorul public și privat. În avizul emis, Consiliul Legislativ a semnalat că problema negocierilor colective de muncă are o reglementare de dată relativ recentă, respectiv Legea dialogului social nr.62/2011, iar instituirea unei noi reglementări poate duce la afectarea stabilității legislative în materie.

S-a menționat și că, potrivit art.14 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, reglementările de același nivel și având același obiect se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ. Totodată, potrivit art.15 din același act normativ, o reglementare din aceeași materie și de același nivel poate fi cuprinsă într-un alt act normativ, dacă are caracter special față de actul ce cuprinde reglementarea generală în materie.

În consecință, pentru respectarea prevederilor legale sus-menționate, mult mai potrivită ar fi fost modificarea Titlului VII – Negocierile colective de muncă, precum și a normelor conexe din Legea dialogului social nr.62/2011.

Referitor la definirea unor termeni, prevăzută la art.3, s-a precizat că la art.1 din Legea dialogului social nr.62/2011 se regăsește deja definirea aceluiași termeni sau expresii. Or, negocierile colective de muncă, ca parte a dialogului social, nu pot avea o altă abordare a partenerilor sociali decât cea prevăzută de Legea nr.62/2011. Această propunere legislativă a fost respinsă de Senat.

Aceeași situație există și în **Propunerea legislativă privind conflictele de muncă**, care și-a propus să reglementeze procedura de soluționare, conciliere, mediere sau de arbitraj a conflictelor de muncă.

Și în acest caz, în aviz s-a reținut că mai potrivită era modificarea Titlului VIII - Reglementarea modalităților de soluționare a conflictelor de muncă, precum și a normelor conexe din Legea dialogului social nr.62/2011.

Aceleași probleme le-a ridicat și **Propunerea legislativă privind Legea sindicatelor**. În acest caz, în aviz s-a precizat că, în prezent, constituirea, organizarea și funcționarea organizațiilor sindicale face obiectul unei reglementări de dată relativ recentă, respectiv Legea dialogului social nr.62/2011, o reglementare completă ce abordează într-o manieră integrată problema dialogului social.

Astfel, această lege, pe lângă stabilirea cadrului normativ dedicat organizării și funcționării sindicatelor și patronatelor, a comisiilor de dialog, mai reglementează și alte problematice relevante, precum negocierea colectivă, soluționarea conflictelor de muncă, greva etc.

În consecință, s-a sugerat că mai potrivită ar fi fost doar modificarea titlului II, referitor la organizațiile sindicale, deoarece măsura abrogării *in integrum* a dispozițiilor Legii dialogului social ar fi fost susceptibilă să genereze un vid în reglementarea unor instituții fundamentale subsumate problematicei dialogului social.

Totodată, referitor la conținutul normelor cuprinse în acest demers legislativ, s-a constatat că acestea reiau în mare parte dispozițiile Legii nr.62/2011, cu excepția normelor referitoare la reprezentativitatea organizațiilor sindicale.

Secțiunea a 4-a - Imperfecțiuni de redactare și de tehnică legislativă

Actele normative adoptate de către instituțiile românești trebuie să fie redactate în mod inteligibil și unitar, în conformitate cu principiile uniforme de prezentare și de tehnică legislativă, astfel încât cetățenii și operatorii economici să-și poată cunoaște drepturile și obligațiile iar instanțele judecătorești să poată asigura respectarea lor.

În acest sens, Consiliului Legislativ a încercat, și în anul 2015, ca prin observațiile și propunerile formulate în avizele emise, să asigure uniformitatea și coerența proiectelor legislative, referindu-se, cu preponderență, la numeroase aspecte privind imperfecțiuni de redactare a proiectelor de acte normative, care trebuie să fie elaborate în acord cu normele de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Dintre situațiile practice constatate, amintim:

- suprapuneri sau interferențe de reglementări în același domeniu;
- nedefinirea cu precizie a obiectului de reglementare a proiectelor de acte normative;
- neidentificarea cu precizie a actului normativ asupra căruia se dorea să se intervină legislativ;
- trimiterea spre avizare a unor proiecte de acte care au caracter individual, în condițiile în care Consiliul Legislativ avizează doar proiecte de acte normative;
- trimiterea de proiecte identice cu altele care se aflau în lucru sau asupra cărora Consiliul Legislativ emisese deja aviz;
- transmiterea concomitentă de proiecte care intervin asupra aceluiași act normativ, dar care contin soluții diferite, chiar antagonice;
- necorelarea titlului proiectului cu conținutul efectiv al acestuia;
- nemotivarea temeinică și fundamentată, având în vedere cerințele stabilite prin art. 115 alin. (4) din Constituție, a situației extraordinare care nu poate fi amânată și care impune recurgerea la adoptarea unei ordonanțe de urgență, precum și nementionarea elementelor de drept și de fapt sau a efectelor negative care s-ar produce în lipsa adoptării acestora;
- instituirea, prin ordonanțe de urgență a Guvernului, a unor măsuri de natură a afecta regimul instituțiilor fundamentale ale statului, drepturile, libertățile și îndatoririle prevăzute de Constituție, situație în care devin incidente dispozițiile art.115 alin.(6) din Constituție;

- neprevăderea studiilor de impact, astfel cum este prevăzut în Legea nr.24/2000, mai ales în cazul proiectelor privind domeniul economic sau social, care obligau la acest lucru;

- neindicarea tuturor elementelor necesare identificării actelor internaționale propuse spre aprobare, ratificare, acceptare sau aderare, sau reproducerea greșită a acestor elemente, cum ar fi titlul, data și locul semnării. Totodată, în numeroase cazuri, clauzele finale ale actelor internaționale nu au prevăzut data și locul semnării sau au fost redactate incorect ori necorespunzător normelor cutumiare de drept al tratatelor, confundându-se autenticitatea actului cu valabilitatea acestuia;

- utilizarea procedurii de a modifica și/sau completa un act normativ modificator, în loc de a se interveni direct asupra actului de bază, în care se încorporau modificările și/sau completările respective;

- modificarea prin propuneri legislative a ordonanțelor de urgență ale Guvernului care nu erau încă aprobate de Parlament, în condițiile în care măsurile dorite prin propunerile legislative ar fi putut constitui amendamente la legea de aprobare;

- modificarea unor acte normative fără a ține cont de nivelul acestora și fără respectarea ierarhiei actelor normative, cum ar fi intervenții aduse asupra unei hotărâri a Guvernului, printr-un act cu nivel de lege, aflându-ne, astfel, în prezența a două decizii de nivel diferit, care nu se pot contopi, prin exprimarea lor în textul unei hotărâri de Guvern;

- modificarea amplă și consistentă a unor acte normative, deși prin conținutul intervenției legislative preconizate se afecta concepția generală sau caracterul unitar al actului normativ de bază, caz în care, conform prevederilor art. 61 alin. (1) din Legea nr. 24/2000 privind normelor de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare, era recomandată abrogarea vechii reglementări și înlocuirea sa cu o nouă reglementare în domeniu;

- necunoașterea naturii intervenției legislative propuse asupra actului de bază, inițiatorii făcând confuzie între operațiunile de modificare și completare ale actului de bază;

- folosirea unor neologisme fără a se reda semnificația acestora sau fără a se apela la sinonimul din limba română;

- nementionarea sau menționarea eronată a intervențiilor legislative ulterioare care au avut loc în existența actelor normative de referință invocate;

- structurarea proiectelor de acte normative în capitole și secțiuni alcătuite dintr-un singur articol;
- transmiterea de proiecte de acte normative care nu sunt semnate de inițiator;
- nesemnarea de către avizatori a expunerii de motive ori lipsa avizului de oportunitate în cazul unor ordonanțe de urgență ale Guvernului;
- neindicarea normei concrete de la care se derogă sau de la care se face excepție, adesea normele derogatorii fiind confundate cu normele de excepție;
- apelarea la forme de exprimare narative, expozitive sau declarative, a soluțiilor legislative preconizate, uneori exagerate în detalieri și descrieri, fără rigoarea, concizia și acuratețea specifice normelor de drept;
- exprimarea nesintetică sau incompletă, în titlul actului normativ, a obiectului reglementării, în raport cu conținutul acesteia;
- nerezolvarea implicațiilor viitoarei reglementări în ansamblul legislativ, neabrogarea sau nemodificarea textelor aflate în conflict;
- folosirea excesivă a abrogării implicite, chiar și atunci când abrogarea expresă era posibilă, aspect care este în dezacord cu prevederilor art. 65 alin. (3) din Legea nr. 24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora, în vederea abrogării, dispozițiile normative vizate trebuie determinate expres, prin menționarea tuturor datelor de identificare a acestora;
- neprecizarea în titlul proiectului, în situația în care intervențiile legislative vizează numai un articol din actul normativ de bază, a acestui aspect.

Secțiunea a 5-a - Avize favorabile, fără observații

În anul 2015, Consiliul Legislativ a avizat favorabil, fără observații, un număr de **250** de proiecte de acte normative, în cazul acelor proiecte care au fost elaborate în conformitate cu normele de tehnică legislativă, respectând condițiile de formă și de fond, precum și exigențele de redactare specifice stilului normativ.

Pe tipuri de acte normative, avizele favorabile fără observații au fost emise pentru 25 proiecte de legi, 7 proiecte de ordonanțe de urgență ale Guvernului, 196 proiecte de hotărâri și 20 pentru propuneri

legislative. Au fost emise și 2 avize favorabile pentru cereri de republicare.

Secțiunea a 6-a - Avize favorabile cu observații și propuneri

Consiliul Legislativ a emis în anul 2015 un număr de **1056** de avize favorabile cu observații și propuneri, care au urmărit să perfecționeze conținutul proiectelor de acte normative.

Pe categorii de proiecte de acte normative, au fost avizate 436 de propuneri legislative, 80 de proiecte de legi, 3 inițiative cetățenești, 46 de proiecte de ordonanțe ale Guvernului, 73 de proiecte de ordonanțe de urgență ale Guvernului, 334 de proiecte de hotărâri ale Guvernului, 2 amendamente la proiecte de legi, 9 proiecte de regulamente/instrucțiuni, 73 de cereri de republicare și rectificare.

În ceea ce privește preluarea, de către inițiatori, a observațiilor și propunerilor formulate în avize, în general acestea au fost însușite de către inițiatori; s-au constatat însă și cazuri în care acestea nu au fost reținute la redactarea textului final al actului normativ, deși soluțiile recomandate contribuiau substanțial la clarificarea normelor propuse. În acest sens, menționăm, cu titlul de exemplu, următoarele:

a) Observații și propuneri însușite

- În avizul referitor la proiectul de **Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul înregistrării în registrul comerțului**, referitor la norma propusă pentru **art.2¹ alin.(1)**, pentru unitate terminologică, s-a recomandat înlocuirea expresiei „Registrul central al comerțului și registrele comerțului de pe lângă tribunale” prin expresia „Registrul central al comerțului și registrele comerțului **ținute de oficiile registrului comerțului** de pe lângă tribunale”.

Referitor la norma propusă pentru **alin.(2) lit.f)**, s-a semnalat că **Spațiul Economic European** a luat ființă la data de 1 ianuarie 1994 în urma acordului semnat la data de 2 mai 1992 între **statele participante** la Asociația Europeană a Liberului Schimb (AELS) și **statele membre** ale Uniunii Europene. Acest acord pune bazele unei piețe unice guvernate de aceleași reguli de bază ce au ca scop să permită mărfurilor, serviciilor, capitalului și persoanelor să circule liber în cadrul SEE, într-un mediu deschis și competitiv, un concept cunoscut drept cele patru

libertăți. Ca urmare, pentru rigoare normativă, era necesară înlocuirea expresiei „nu sunt state membre ale Spațiului Economic European” prin expresia „nu sunt state membre ale **Uniunii Europene sau state participante la Spațiul Economic European**”. Această observație s-a formulat și pentru norma propusă pentru **alin.(3) lit.b)**, unde expresia „nu sunt membre ale Uniunii Europene sau ale Spațiului Economic European” trebuia înlocuită cu expresia „nu sunt **state** membre ale Uniunii Europene sau **state participante la Spațiul Economic European**”, precum și pentru toate situațiile similare din proiect.

În ceea ce privește norma propusă pentru **alin.(3) lit.d)**, pentru a se evita repetiția sintagmei „persoana juridică”, precum și pentru precizia exprimării, având în vedere că elementul de identificare a persoanei juridice este sediul, și nu domiciliul, s-a recomandat înlocuirea expresiei „în care persoana juridică are domiciliul/sediul” prin expresia „în care **aceasta** are sediul”.

La textul propus pentru **alin.(3) lit.f)**, pentru rigoarea exprimării, s-a menționat că sintagma „agentului economic” trebuie înlocuită cu sintagma „**operatorului economic**”.

- În avizul referitor la **Proiectul de Hotărâre pentru aprobarea Strategiei Guvernului României de Incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015–2020**, s-a semnalat că, la momentul respectiv, se afla în vigoare Hotărârea Guvernului nr.1221/2011 pentru aprobarea unei astfel de Strategii a Guvernului pentru perioada 2012-2020, act normativ care acoperea perioada supusă măsurilor prin proiectul supus avizării. Pentru evitarea unui paralelism în reglementare și instituirea unor eventuale prevederi similare în două acte normative diferite, s-a sugerat introducerea unui articol distinct, care să cuprindă dispoziția de abrogare a actului normativ care își producea deja efectele juridice, cu începere de la data intrării în vigoare a noii hotărâri. Observația a fost însoțită, prin **Hotărârea Guvernului nr.18/2015**.

- În avizul referitor la **proiectul de Hotărâre privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr.1.079/2007 pentru reglementarea parcului auto, precum și a consumului de carburanți al autoturismelor Ministerului Justiției, ale unor instituții subordonate acestuia și ale instanțelor judecătorești, precum și pentru modificarea Hotărârii Guvernului nr.1079/2013 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a dispozițiilor Legii nr.252/2013 privind organizarea și funcționarea sistemului de**

probațiune, s-a semnalat că prin **art.7** din **Legea nr.258/2015** pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.80/2001 privind stabilirea unor normative de cheltuieli pentru autoritățile administrației publice și instituțiile publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.826 din 5 noiembrie 2015, **sintagmele „consum lunar de carburanți” și „consum de carburanți”** au fost abrogate din cuprinsul Ordonanței Guvernului nr.80/2001, sugerându-se să se analizeze dacă mai există **temei legal** pentru stabilirea consumului de carburanți în condițiile abrogării sintagmelor mai sus menționate. Observația a fost însoțită, prin **Hotărârea nr.3/2016** eliminându-se prevederile referitoare la consumul maxim de carburanți.

- În avizul referitor la **proiectul de Ordonanță de urgență privind înființarea Gărzilor Forestiere**, la **art.1**, s-a sugerat să se analizeze posibilitatea eliminării alin.(1), deoarece obiectul de reglementare a ordonanței de urgență rezulta în mod sintetic din titlul acesteia, urmând ca celelalte alineate să fie renumerotate. Pe cale de consecință, la **alin.(2)**, trimiterea la alin.(1) trebuia eliminată, urmând ca textul să debuteze cu norma care dispunea înființarea acestor instituții publice.

Propunerile Consiliului Legislativ **au fost însoțite** în cuprinsul Ordonanței de urgență nr.32/2015 privind înființarea Gărzilor forestiere.

- În avizul referitor la **proiectul de Hotărâre privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri**, s-a semnalat că la **art.1 alin.(1)**, între domeniile în care ministerul aplică strategia și Programul de guvernare nu se regăsește domeniul „*economie*”, astfel cum figurează la **art.2 alin.(1) lit.a)**. Pe de altă parte, din enumerarea cuprinsă în acest din urmă element structural, lipsește domeniul „*resurse minerale neenergetice*”, deși acesta figurează printre domeniile enumerate la art.1 alin.(1), fiind necesară corelarea dispozițiilor și uniformizarea redactării textelor.

Observația Consiliului Legislativ **a fost însoțită**, în Hotărârea Guvernului nr.957/2015 privind organizarea și funcționarea Ministerului Economiei, Comerțului și Relațiilor cu Mediul de Afaceri regăsindu-se și atribuțiile subscrise celor două domenii de activitate.

b) Observații și propuneri neînsoțite

- În avizul la **Proiectul de Ordonanță de urgență** prin care s-a intervenit legislativ asupra mai multor acte normative, inclusiv asupra

Legii nr.215/2001, și prin care se dorea completarea legii cu norme prin care s-a instituit posibilitatea reconstituirii consiliului local din membrii supleanți, în situația dizolvării acestuia în temeiul art.55 alin.(1) lit.a) și b) din lege, s-a opinat că ocuparea funcțiilor de consilieri locali de către supleanți este posibilă numai în condițiile **existenței** consiliului local, odată cu dizolvarea consiliului local încetând și valabilitatea listei supleanților.

Observația Consiliului Legislativ **nu a fost însușită**, soluția propusă de inițiator fiind preluată în Ordonanța de urgență nr.41/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru reglementarea unor măsuri bugetare.

- În avizul la **Propunerea legislativă privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea unor acte normative în domeniul electoral**, la textul propus pentru **art.3 alin.(4)**, s-a sugerat să se analizeze dacă reglementarea obligației alegătorului de a respecta caracterul secret al votului este de natură a garanta libera exprimare a acestuia, fără influență din partea altor persoane, în lipsa unei sancțiuni exprese. Sugestia Consiliului Legislativ nu a fost **însușită**, art.3 alin.(5) din Legea nr.288/2015 statutând că *„Alegătorul are obligația, sub sancțiunea legii penale, de a respecta caracterul secret al votului, divulgarea opțiunii de vot exprimate prin corespondență către alte persoane fiind interzisă.”* Or, legea penală nu conține nicio normă care să prevadă vreo pedeapsă pentru divulgarea propriei opțiuni de vot exprimate, la art.389 din Codul Penal fiind incriminată doar violarea confidențialității votului.

- În avizul la **Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Legii partidelor politice nr.14/2003**, s-a opinat că intervenția legislativă ar fi trebuit să vizeze abrogarea întregului art.19, întrucât prin modificarea lit.d) a alin.(1) al art.18 s-a renunțat la întocmirea listelor de susținători care însoțeau actul constitutiv iar, pe de altă parte, membrii fondatori semnează oricum actul constitutiv. Observația nu a fost **însușită** și, în urma adoptării propunerii legislative, actul normativ de bază a stabilit, la art.19, cerințele care trebuie îndeplinite pentru întocmirea listei semnăturilor membrilor fondatori, deși art.18 nu mai prevede cerința depunerii acestor liste pentru înregistrarea partidului politic la Tribunalul București.

- În avizul referitor la **Proiectul de Ordonanță privind utilizarea unor date din registrele cu numele pasagerilor în cadrul cooperării transfrontaliere pentru prevenirea și combaterea actelor de**

terorism, a infracțiunilor conexe acestora și a infracțiunilor contra securității naționale, precum și pentru prevenirea și înlăturarea amenințărilor la adresa securității naționale, s-a semnalat că, în ceea ce privește reglementarea schimbului de date cu autoritățile altor **state membre**, în lipsa unui act juridic al Uniunii Europene care să reglementeze acest domeniu, singura modalitate de stabilire a unor legături cu autoritățile din aceste state **rămâne încheierea de acorduri internaționale cu fiecare dintre acestea**.

S-a menționat că stabilirea, printr-un act normativ intern, a dreptului Unității naționale de informații privind pasagerii (UNIP) de a solicita, de a transmite sau de a primi anumite date de la „entități similare” din statele membre nu era suficientă. Mai mult decât atât, norma din actul intern nici nu putea fi invocată, în raport cu autoritățile altor state, pentru efectuarea de către UNIP a anumitor solicitări.

În aviz s-a precizat și că, în cazul în care în acest domeniu ar fi existat o directivă a Uniunii Europene, aceasta ar fi cuprins, în mod necesar, norme referitoare la obligația statelor de a desemna autoritățile competente și de a transmite Comisiei datele referitoare la respectivele autorități, precum și norme privind modalitatea în care Comisia face cunoscută lista autorităților competente. S-a menționat că astfel de dispoziții sunt prevăzute și în art.3 din proiectul de Directivă privind utilizarea datelor PNR.

În plus, s-a precizat că toate acordurile internaționale de cooperare în materia combaterii infracționalității cuprind, încă din primele articole, stabilirea autorităților competente ale fiecărui stat-parte la acord.

Observația nu a fost însușită, soluția legislativă propusă neregăsindu-se în cuprinsul Ordonanței Guvernului nr.13/2015.

- În avizul referitor la **Proiectul de Lege privind Codul fiscal**, intrat în vigoare la 1 ianuarie 2016, s-a semnalat că soluția legislativă privind actualizarea limitelor amenzilor prevăzute la art.490 alin.(3) și (4), prin hotărâre a consiliilor locale, trebuia reanalizată, ținând seama de cerința accesibilității normelor juridice. S-a precizat că, spre deosebire de legi, ordonanțe și hotărâri ale Guvernului, hotărârile consiliului local nu se publică în Monitorul Oficial al României, ci sunt aduse la cunoștință publică în condițiile Legii nr.215/2001. Prin urmare, ar urma ca fapta care constituie contravenție să fie prevăzută într-o lege, publicată în Monitorul Oficial al României, în vreme ce sancțiunea aplicabilă în cazul săvârșirii acesteia să fie prevăzută într-un act care nu se regăsește în aceeași publicație oficială.

S-a menționat că, în jurisprudența sa constantă, începând cu Decizia nr.197/2003, Curtea Constituțională a precizat că legislația contravențională din România intră sub incidența prevederilor art.6 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. În această situație, respectarea cerinței accesibilității și previzibilității normelor de sancționare devine cu atât mai importantă.

Observația nu a fost însă însușită, soluția legislativă propusă prin proiect regăsindu-se în cuprinsul art.493 alin.(7) din Legea nr.227/2015 privind Codul fiscal.

- În avizul referitor la **Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul înregistrării în registrul comerțului** s-a sugerat ca, la Secțiunea a 2-a din Expunerea de motive, pentru o exprimare corectă contextului, având în vedere data curentă, sintagma „Directiva 2012/17/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iunie 2012 **are termen de transpunere** până la data de 7 iulie 2014” ar fi trebuit reformulată în sensul că din noua formulare să reiasă că termenul de transpunere a fost deja depășit, eventual utilizându-se sintagma „a avut termen de transpunere”. S-a precizat că formularea propusă prin proiect crea impresia că termenul de transpunere a respectivei directive nu era depășit, aspect care nu era conform cu realitatea.

La **art.I pct.3**, în ceea ce privește textul propus pentru **art.4¹ alin.(2)**, pentru unitate terminologică cu dispozițiile art.4 alin.(5) din actul normativ de bază, s-a propus înlocuirea sintagmei „Nivelul de tarifare perceput” cu sintagma „**Tarifele percepute**”.

La **art.III pct.2**, în ceea ce privește textul propus pentru **art.8 alin.(1)**, s-a semnalat că identificatorul unic la nivel european EUID atribuit pentru identificare, inclusiv în comunicarea dintre registrele comerțului din statele membre prin sistemul de interconectare, este reglementat de art.12¹ din Legea nr.26/1990, text introdus prin art.I pct.6 din prezentul proiect și care intră în vigoare, potrivit art.VI alin.(1) din proiect, **la 7 iulie 2017**. S-a recomandat corelarea normelor, având în vedere faptul că modificările propuse la art.III pct.2 pentru art.8 alin.(1) din Legea nr.359/2004 se aplică, potrivit aceluiași art.VI alin.(1) din proiect, **la 3 zile de la data publicării** în Monitorul Oficial, Partea I.

La **art.III pct.3**, în ceea ce privește textul propus pentru **art.14 alin.(3)**, s-a propus eliminarea expresiei „*Regia Autonomă «Monitorul Oficial» R.A. are la dispoziție pentru efectuarea publicării un termen de 17 zile lucrătoare de la data primirii extrasului rezoluției sau, după caz,*

a rezoluției integrale.”, ca inutilă, având în vedere faptul că, potrivit primei teze a aceluiași alineat, „Publicarea în Monitorul Oficial al României a extrasului rezoluției sau, după caz, a rezoluției integrale se va efectua în cel mult 21 de zile lucrătoare de la data înregistrării cererii la oficiul registrului comerțului.”

La **art.VI alin.(1)**, s-a semnalat că termenele de intrare în vigoare a proiectului depășeau termenul de transpunere prevăzut de articolul 5 alin.(1) din Directiva nr.2012/17/UE, potrivit căruia: *„Statele membre adoptă, publică și aplică actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive până la data de 7 iulie 2014”*.

Secțiunea a 7-a - Avize negative

În anul 2015, în urma analizării proiectelor de acte normative, Consiliul Legislativ a emis **89** de avize negative, lista acestora fiind prevăzută în anexa nr.2.

Printre motivele care au generat emiterea unor astfel de avize, menționăm: încălcarea normelor și principiilor statuate la nivelul Legii fundamentale, necorelarea cu prevederi din alte acte normative cu aceeași forță juridică, propunerea unor reglementări deja existente în legislație sau a unor soluții legislative inconsecvente, incomplete și imposibil de aplicat ori lipsite de obiect. În cazul cererilor de republicare a actelor normative, printre cauzele care au determinat avizarea negativă s-a aflat constatarea unor antinomii intratextuale, de natură a face imposibilă o republicare funcțională a legii.

Reprezentând deficiențe majore sub aspect conceptual, era necesară revederea și reconsiderarea soluțiilor de fond propuse și, pe cale de consecință, reformularea în întregime a proiectelor, astfel încât acestea să promoveze norme clare, concise, corecte, coerente și consecvente, care să se integreze armonios în legislația activă.

Redăm mai jos câteva exemple de proiecte de acte normative avizate negativ:

- **Propunerea legislativă** având ca obiect de reglementare **modificarea alin.(3) al art.74 din Legea nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali**, cu modificările și completările ulterioare, prin care se dorea introducerea obligativității verificării de către prefect a declarațiilor de interes depuse de aleșii locali. Prin avizul emis, Consiliul Legislativ a menționat că, potrivit **art.123 alin.(2) din Legea**

fundamentală, „Prefectul este reprezentantul Guvernului pe plan local și conduce serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale”, iar conform alin.(4) al aceluiași articol, „Între prefect, pe de o parte, consiliile locale și primar, precum și consiliile județene și președinții acestora, pe de altă parte, nu există raporturi de subordonare”. Din această perspectivă, atribuirea unui rol de „consultant” al aleșilor locali pentru prefect, așa cum rezulta din intenția exprimată în Expunerea de motive, nu era compatibilă cu rolul acestuia stabilit prin Constituție. În continuare, s-a arătat că instituirea atribuției pentru prefect de a verifica, după depunere, declarațiile de interes ale aleșilor locali, pe lângă faptul că nu era compatibilă cu natura juridică a acestei instituții, nici nu se integra în ansamblul reglementărilor referitoare la asigurarea integrității în exercitarea funcțiilor și demnităților publice. Astfel, potrivit dispozițiilor art.8 alin.(1) din Legea nr.176/2010, exercitarea de responsabilități în **evaluarea** declarațiilor de avere, a datelor și informațiilor privind averea, precum și a modificărilor patrimoniale intervenite, a **incompatibilităților și a conflictelor de interes potențiale** în care se pot afla persoanele pe perioada îndeplinirii funcțiilor și demnităților publice, inclusiv aleșii locali, **revine Agenției Naționale de Integritate, autoritate administrativă autonomă, cu personalitate juridică, ce funcționează la nivel național, ca structură unică**, înființată prin Legea nr.144/2007. Acordarea competenței de „verificare a conformității declarației” de interes unei alte autorități publice, aflată în sfera puterii executive, poate conduce la dificultăți în procesul de evaluare a declarațiilor de interes, afectând cadrul legal unitar în această materie. În plus, s-a semnalat că norma propusă făcea referire în mod greșit la Registrul de interes, document care se ține numai de persoana responsabilă cu implementarea prevederilor referitoare la declarațiile de avere și declarațiile de interes, desemnată de secretarii unităților administrativ-teritoriale respective, neputând exista, în paralel, la două instituții publice, două Registre de interes pentru aceleași persoane, respectiv pentru aleșii locali.

- **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea articolelor 3, 97, 98, 103 și 104 din Legea nr.67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, cu modificările și completările ulterioare**, unde în avizul emis s-a precizat că Legea nr.67/2004 asupra căruia se intervenea **a fost abrogată prin art.136 din Legea nr.115/2015** pentru alegerea autorităților administrației publice

locale, pentru modificarea Legii administrației publice locale nr.215/2001, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr.393/2004 privind Statutul aleșilor locali. În aceste condiții, propunerea legislativă era lipsită de obiect.

- **Propunerea legislativă privind modificarea și completarea Codului penal**, unde în aviz s-a precizat că stabilirea limitelor pedepselor pentru infracțiuni reprezintă atribuția exclusivă a legiuitorului, atribuție pe care acesta trebuie să și-o exercite însă în cadrul principiilor fundamentale ale dreptului penal, așa cum ele derivă din dispozițiile Constituției. Astfel, pornind de la prevederile art.53 alin.(2) din Legea fundamentală, în această materie prezintă relevanță principiul individualizării, conform căruia „sanctiunile penale trebuie să fie astfel stabilite încât să reflecte pericolozitatea faptei și făptuitorului și să asigure realizarea scopurilor acestor sancțiuni”.

În aceste condiții, s-a arătat că soluția legislativă propusă prin proiect - prevederea, ca pedeapsă principală, exclusiv a detențiunii pe viață - nu putea fi acceptată, tot prin raportare la principiul fundamental al individualizării. În dezvoltarea acestui principiu, în doctrină s-a subliniat că legiuitorul „nu trebuie să îi ia judecătorului dreptul de a proceda la individualizarea judiciară, prin stabilirea unor pedepse absolut determinate sau prin prevederea unor pedepse care, datorită aplicării lor automate scapă oricărui control judiciar”. S-a precizat că soluția legislativă propusă era contrară și principiului adaptabilității sancțiunilor de drept penal, potrivit căruia sancțiunile trebuie să fie adaptabile, adică să poată fi proporționale în raport cu fapta și cu persoana făptuitorului. Sancțiunea de drept penal trebuie deci să fie divizibilă, adică să fie adaptabilă cantitativ și elastică, adică adaptabilă calitativ.

În acest context, s-a menționat că proporționalitatea represiei penale cu gravitatea faptei trebuie avută în vedere și în ceea ce privește reglementarea prescripției răspunderii penale. Astfel, stabilirea caracterului imprescriptibil al faptelor de mare corupție, prevăzută la art.309 alin.(5), trebuie să aibă în vedere că, în prezent, neînălăturarea răspunderii penale prin prescripție este prevăzută doar în ceea ce privește infracțiunile de genocid, contra umanității și de război, infracțiunile de omor și omor calificat, precum și infracțiunile intenționate urmate de moartea victimei.

- **Propunerea legislativă pentru modificarea art.15 al Legii nr.78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România**, unde în aviz s-a semnalat că modificarea consta, în principiu, în prevederea posibilității renunțării de către voluntar la cheltuielile de hrană, cazare și transport, precum și la alte cheltuieli ocazionate de desfășurarea activității de voluntariat - s-a arătat că, având în vedere spiritul propunerii legislative, și anume stimularea voluntariatului, era preferabil ca orice intervenție de perfecționare a cadrului de reglementare să nu compromită ideea de bază a voluntariatului, *recte* disponibilitatea persoanei care devine voluntar prin complicarea determinării acesteia cu aspecte care ar ajunge să fie traduse prin cheltuieli urmând a fi suportate de aceasta, întrucât procedându-se astfel, gestul voluntarului potențial se vedea expus la o cenzură financiară a disponibilităților acestuia, cu riscul extrem de a exclude *de plano* problema determinării sale, punându-l în termenii unei relații complet străină de viziunea și filosofia voluntariatului.

În aviz s-a subliniat că, oricum, contractul este legea părților, iar a-l încărca pe potențialul voluntar cu chestiuni financiare înseamnă a îngradi orizontul disponibilității părților de a-l mai încheia.

Referitor la posibilitatea organizației-gazdă de a încheia contract de asigurare pentru riscurile de accident și de boală sau pentru alte riscuri ce decurg din natura activității de voluntariat, avizul a menționat că precizarea potrivit căreia acest contract se poate încheia «în limita sumelor alocate cu această destinație» era superfetatorie, întrucât, oricum, această posibilitate este limitată de fondurile disponibile alocate prin bugetul organizației respective.

- **Propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr.26/2000 cu privire la asociații și fundații**, unde s-a semnalat că intervenții legislative vizau ca asociațiile din domeniul agricol să se constituie din minimum 20 de persoane, iar federațiile din același domeniu, din minimum 4 asociații. Avizul a semnalat că Ordonanța Guvernului nr.26/2000 constituie reglementarea cadru a asociațiilor fără scop lucrativ, în timp ce asociațiile agricole au esențialmente scop lucrativ.

Pe cale de consecință, intervențiile legislative dorite de inițiator nu aveau a se realiza asupra actului normativ sus-menționat, ci asupra Legii cooperăției agricole nr.566/2004, cu modificările și completările ulterioare, care constituie sediul materiei.

- Propunerea legislativă privind modificarea alin.(5) al art.41 din Legea nr.119/1996 cu privire la actele de stare civilă, unde s-a precizat că modificarea viza facilitarea procedurii transcrierii certificatelor și a extraselor de stare civilă privind cetățenii români care au redobândit cetățenia română și care nu au avut niciodată domiciliul în România. Avizul a menționat că, în vederea rezolvării problemei ridicate de inițiator, a fost adoptată Legea nr.213/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.119/1996 cu privire la actele de stare civilă, care, după alin.(5) al art.41, introduce alin.(5¹).

Acest alineat desprinde, dintre cetățenii români care nu au avut niciodată domiciliul în România - care fac obiectul alin.(5), pe cei care au redobândit cetățenia română.

Prin alineatul nou-introdus, se conferă nu doar primarului sectorului 1 al municipiului București - așa cum prevede alin.(5) - ci și primarilor municipiilor reședință de județ atribuții în procedura transcrierii „certificatelor și a extraselor de stare civilă privind cetățenii care au redobândit cetățenia română și care nu au avut niciodată domiciliul în România”.

Prin urmare, în reglementarea în vigoare, alin.(5) care se dorea fi modificat vizează cetățenii români care nu au avut niciodată domiciliul în România (*exempli gratia*, cei care au dobândit cetățenia română în virtutea principiului *jus sanguinis* - născuți în străinătate, din ambii părinți cetățeni români sau numai unul dintre ei având cetățenia română), alții decât cei care au redobândit cetățenia română, această din urmă categorie fiind prevăzută la alin.(5¹).

Avizul a precizat că nimic nu se opune unei modificări a legislației în vigoare, dar aceasta trebuia să vizeze alin.(5¹), întrucât acest alineat se referă la cetățenii care au redobândit cetățenia română și care nu au avut niciodată domiciliul în România.

În acest caz, însă, motivarea propunerii de modificare nu mai avea a consta în necesitatea degrevării autorității administrației publice locale competente a transcrie certificatele și extrasele de stare civilă respective de numărul foarte mare de cereri de transcriere care trebuie soluționate, întrucât tocmai acesta a fost scopul completării art.41 cu alin.(5¹).

- Propunerea legislativă pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.58/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.283/2010 privind camerele pentru agricultură, industrie alimentară, piscicultură, silvicultură și dezvoltare rurală și pentru abrogarea art.II din Legea nr.122/2012 pentru modificarea și

completarea Legii nr.283/2010 privind camerele pentru agricultură, silvicultură și dezvoltare rurală, unde s-a semnalat că, potrivit prevederilor art.62 din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, dispozițiile de completare se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, cu care se identifică.

Or, textul propus pentru art.IV nu se integra în actul de bază, respectiv Ordonanța de urgență a Guvernului nr.58/2013, aprobată cu modificări prin Legea nr.54/2014, potrivit căreia *„Comitetele județene de inițiativă ale camerelor agricole vor organiza primele alegeri pentru constituirea camerelor agricole în termen de maximum 6 luni de la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență”* (art.III).

Întrucât, la constatarea din cadrul Expunerii de motive, potrivit căreia *„mai sunt încă foarte multe județe care nu au reușit să se organizeze la fel în vederea alegerilor”*, s-a ajuns după ce art.III a produs efecte, prevederea unui nou termen nu avea a fi plasată după art.III, în cadrul aceluiași act normativ.

Mai mult, termenul de 9 luni era prevăzut a începe să curgă „de la intrarea în vigoare a prezentei legi”.

Avizul a învederat că, și dacă s-ar prevedea că termenul ar curge „de la intrarea în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență”, acesta ar fi expirat la data de 6 februarie 2015.

Față de cele de mai sus, avizul a conchis că era necesară elaborarea unei propuneri legislative de sine stătătoare, care să reglementeze posibilitatea comitetelor județene de inițiativă ale camerelor agricole, care nu au organizat primele alegeri în conformitate cu prevederile art.III din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.58/2013, aprobată cu modificări prin Legea nr.54/2014, de a organiza primele alegeri pentru constituirea camerelor agricole în termen de 9 luni de la data intrării în vigoare a legii respective.

- **La propunerea legislativă privind combaterea risipei alimentare**, în aviz s-a semnalat că aceasta nu întrunea caracteristicile unui act normativ, în elaborarea sa nefiind respectate normele de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, textul propus este extrem de restrâns, rezumându-se doar la trei articole, care instituiau norme insuficient conturate, fiind aproape imposibil să asigure proiectului eficiență legislativă.

S-a menționat, totodată, că proiectul nu era corelat cu regimul comercializării produselor alimentare, precum și al etichetării

alimentelor, astfel cum sunt reglementate prin Ordonanța Guvernului nr.99/2000 privind comercializare produselor și serviciilor de piață, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr.321/2009 privind comercializarea produselor alimentare, cu modificările și completările ulterioare, și, respectiv, Hotărârea Guvernului nr.106/2002 privind etichetarea alimentelor, cu modificările și completările ulterioare.

Astfel, la art.1, raportat la produsele alimentare, era folosită greșit expresia „termenului de folosință” în locul expresiilor „datei durabilității minime/termenului de valabilitate” sau „data limită de consum” reglementate la art.10 și 11 din Normele metodologice privind etichetarea alimentelor prevăzute în anexa nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.106/2002, cu modificările și completările ulterioare, și la art.33 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.99/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

În plus, reglementările propuse erau neriguroase, putând genera confuzii. S-a avut în vedere norma din art.1 care folosea sintagma „expirarea termenului de folosință” și art.2 care se referea la produse alimentare „aflate aproape de data expirării”.

Având în vedere dispozițiile art.36 alin.(1) din Legea nr.24/2000, potrivit căreia „actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie, am semnalat că în cuprinsul fiecăruia din cele trei articole care formau proiect au fost folosite exprimări greșite din punct de vedere gramatical, astfel: la art.1 – „tuturor agențiilor economice”, la art.2 – „cu destinația de vânzare de produse alimentare”, iar la art.3 – „Nerespectarea articolului 1 și 2”.

De asemenea, nu au fost respectate nici dispozițiile art.21 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.17/2005 privind stabilirea unor măsuri organizatorice la nivelul administrației publice centrale, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.198/2005, cu modificările ulterioare, fiind folosite la art.1 și 2 sintagmele „tuturor agențiilor economice” și „Agenții economice” în locul sintagmelor „tuturor operatorilor economici”, respectiv „Operatorii economici”.

Totodată, proiectul era deficitar și în ceea ce privește reglementarea răspunderii contravenționale, astfel încât aplicarea în practică a respectivelor norme ar fi fost imposibilă. S-a avut în vedere, în primul rând, faptul că pentru a face posibilă individualizarea sancțiunilor în funcție de gradul de pericol social al faptei săvârșite, potrivit prevederilor

art.21 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare, este necesară stabilirea unei limite minime și a unei limite maxime pentru amenda contravențională, și nu o amendă în cuantum fix, astfel cum greșit era prevăzut la art.3, pentru „Nerespectarea articolului 1 și 2...”.

Propunerea nu prevedea nici cine anume are competența constatării contravenției și a aplicării sancțiunii. În acest sens, în aviz s-a precizat că, potrivit art.15 alin.(1) din Ordonanța Guvernului nr.2/2001, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare, contravenția se constată printr-un proces-verbal încheiat de persoanele anume prevăzute în actul normativ care stabilește și sancționează contravenția, denumite în mod generic agenți constataitori. Prin urmare, în lipsa unei precizări exprese în cuprinsul proiectului referitoare la stabilirea agenților constataitori, nicio persoană nu este îndreptățită să constate respectiva contravenție. Pe cale de consecință, nu este posibilă nici aplicarea vreunei sancțiuni.

În plus, din proiect lipsea norma necesară privind aplicarea, în ceea ce privește contravenția prevăzută la art.3, a dispozițiilor reglementării-cadru în materie, respectiv Ordonanța Guvernului nr.2/2001 privind regimul juridic al contravențiilor, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.180/2002, cu modificările și completările ulterioare.

CAPITOLUL III

ACTIVITATEA DE AVIZARE A REPUBLICĂRILOR ȘI RECTIFICĂRILOR ACTELOR NORMATIVE

Secțiunea 1 - Acte normative propuse spre republicare în anul 2015

Activitatea de avizare a formelor republicabile a actelor normative, desfășurată de Consiliul Legislativ în anul 2015, a fost caracterizată prin examinarea unor acte normative de mare complexitate și întindere, unele dintre acestea presupunând, pentru soluționare, o alocare de timp de lungă durată și o implicare a unui număr mare de specialiști, nemaiîntâlnite, până în prezent, în desfășurarea acestui domeniu specific de activitate. Exemplificăm, în acest sens, Legea nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, Legea nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă sau Legea nr.46/2008 – Codul silvic.

Pe lângă aceste exemple de acte normative, Consiliul Legislativ a avizat și republicarea altor acte normative, cum ar fi Legea nr.96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, Legea partidelor politice nr.14/2003 sau Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010. De asemenea, ca urmare a republicărilor succesive din anul 2015 a Regulamentului Camerei Deputaților, acest act important în organizarea și desfășurarea activității parlamentare a fost examinat de două ori. Totodată, în acest an a fost examinat și Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului.

Astfel, în exercitarea atribuției de avizare a formei republicabile a legilor, ordonanțelor și hotărârilor Guvernului care au suferit intervenții legislative și pentru care s-a dispus republicarea, Consiliul Legislativ a examinat, în anul 2015, un număr de 27 de cereri de republicare, dintre care 2 au fost avizate favorabil fără observații, 14 au fost avizate favorabil cu observații și propuneri, 1 a fost avizată negativ, iar 10 cereri, după ce au fost analizate, au fost soluționate prin adrese de restituire, dintre care unele au conținut recomandări în vederea asigurării uniformității formelor republicate.

Pe categorii de acte normative, cererile de republicare au vizat 19 legi, 2 ordonanțe de urgență ale Guvernului, Regulamentul activităților comune ale Camerei Deputaților și Senatului – care a fost înregistrat în luna decembrie 2015 și soluționat în luna ianuarie 2016, Regulamentul Camerei Deputaților – care a fost înregistrat spre analiză de două ori în cursul anului 2015 - precum și 3 ordine ale conducătorilor instituțiilor publice centrale.

Cu privire la publicarea în Monitorul Oficial a formelor republicabile ulterior avizării acestora de către Consiliul Legislativ, s-a constatat că, dintre cele 27 de forme examinate, 19 au fost finalizate prin publicarea în Monitorul Oficial al României, Partea I.

În ceea ce privește preluarea, de către inițiatorii sau emitenții formelor republicabile avizate, a observațiilor și propunerilor conținute în avizele Consiliului Legislativ, s-a constatat că acestea au fost preluate parțial în 7 cazuri, în restul cazurilor propunerile și observațiile fiind preluate integral.

1. Observații formulate în avizele emise de Consiliul Legislativ

În anul 2015, 1 formă republicabilă a fost avizată negativ și 14 forme republicabile au fost avizate cu observații și propuneri.

a) Avizul negativ s-a referit la forma republicabilă a Legii nr.111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare. Astfel, în urma examinării formei republicabile, s-a constatat o antinomie intratextuală, de natură a face inutilă o republicare a legii în acel stadiu legislativ, deoarece, prin republicare, s-ar fi realizat doar o așezare și alăturare formală a unor texte contradictorii, care se anulează unele pe altele. Era vorba despre art.55 alin.(1), introdus în anul 2006, care prevedea abrogarea parțială a prevederilor art.2 lit.a), c), e) și f) și ale art.8 din lege în ceea ce privește importul, exportul și tranzitul înspre și dinspre statele Uniunii Europene, la momentul aderării României la această entitate. Așadar, aceleași texte, abrogate parțial din anul 2007, au fost modificate în anul 2013 prin Legea nr.378/2013, chiar în sensul importului, exportului și tranzitului înspre și dinspre statele Uniunii Europene.

Ca urmare a acestor modificări, prin legea din anul 2013 era necesară modificarea corespunzătoare a art.55, actual art.56, prin eliminarea alin.(1). Acest fapt nu s-a realizat, astfel încât, în cuprinsul legii supuse republicării, deși art.2 lit.a), c), e) și f) și art.8 erau modificate ca urmare a transpunerii *Directivei 2011/70/Euratom a Consiliului din 19 iulie 2011 de instituire a unui cadru comunitar pentru gestionarea responsabilă și în condiții de siguranță a combustibilului uzat și a deșeurilor radioactive*, ele figurau ca abrogate parțial la art.55 alin.(1), în ceea ce privea importul, exportul și tranzitul înspre și dinspre statele Uniunii Europene, anulând practic și venind în contradicție totală cu textele modificate care erau în vigoare.

În concluzie, având în vedere că abrogările parțiale sunt asimilate modificării, conform normelor de tehnică legislativă, s-a considerat că alin.(1) al art.55 din forma republicabilă, actual art.56, trebuia eliminat printr-o intervenție legislativă expresă, în sensul că art.56 ar fi trebuit să fie alcătuit dintr-un singur alineat, actualul alin.(2). În plus, s-a menționat că în proiectul modifierator trebuia să fie inserată o nouă dispoziție de republicare a Legii nr.111/1996.

În același aviz negativ s-au reținut, în subsidiar și unele observații și propuneri la forma republicabilă, cum ar fi: la art.2 lit.i), sintagma „depozitarea finală” era necesară a fi înlocuită cu sintagma „depozitarea definitivă”, astfel cum se prevedea la pct.16 al art.V din Legea nr.378/2013; în titlul anexei nr.4, era necesar să fie renumerotat alin.(3)

al art.8, având în vedere că acesta devenise în forma republicabilă alin.(4), ca urmare a introducerii alin.(1¹).

b) Dintre avizele cu observații și propuneri, exemplificăm:

- **Republicarea Legii nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă**

În avizul Consiliului Legislativ, s-a precizat că o formă republicabilă a Legii nr.134/2010 mai fusese examinată de Consiliul Legislativ în luna decembrie 2014, fiind emisă Adresa nr.424 din 11 decembrie 2014, în care s-a precizat faptul că republicarea Codului de procedură civilă ar trebui amânată, deoarece unele texte declarate neconstituționale nu fuseseră modificate ulterior, astfel cum prevede art.147 din Constituția României, republicată. În plus, se semnalase și faptul că nu toate prevederile erau aplicabile de la intrarea în vigoare a Codului, aspect important în contextul efectului formelor republicate.

În ceea ce privește noua formă republicabilă a Codului de procedură civilă, Consiliul Legislativ a urmărit preluarea în text a observațiilor și propunerilor făcute în adresa emisă la data de 11 decembrie 2014. În acest sens, s-a constatat faptul că propunerile au fost însușite în mare parte, atât de către inițiatorul formei republicabile, Ministerul Justiției, cât și de către emitent. Cu toate acestea, unele propuneri făcute de Ministerul Justiției nu se regăseau în forma republicabilă întocmită de către emitent, respectiv Camera Deputaților.

În aviz, s-a precizat că publicarea formei republicate a Codului de procedură civilă la acel moment și în forma avută, ar fi putut crea unele greutăți în interpretarea și aplicarea legii, astfel încât au fost reamintite unele aspecte, după cum urmează:

- În Decizia Curții Constituționale nr.462/2014 de admitere a neconstituționalității unor dispoziții din Codul de procedură civilă, s-a învederat faptul că ”îi revine legiuitorului sarcina ca, în temeiul art.147 alin.(1) din Constituție, să pună de acord cu Legea fundamentală și cu prezenta decizie **întreaga reglementare procesual civilă a recursului**, având în vedere că dispozițiile legale criticate din Codul de procedură civilă, referitoare la obligativitatea persoanelor fizice de a fi asistate și, după caz, reprezentate, sub sancțiunea nulității, numai de către un avocat la redactarea cererii și a motivelor de recurs, precum și în exercitarea și susținerea acestuia, **sunt contrare accesului liber la justiție și dreptului la apărare.**” Or, până în prezent, această materie nu a fost modificată în sensul constituționalizării ei, iar o eventuală republicare a Codului ar produce confuzie în aplicarea textelor sau, în orice caz, ar

cuprinde niște dispoziții care, nefiind înlocuite, nu se pot aplica, deci un hiatus de reglementare.

Prin urmare, Consiliul Legislativ, ținând cont și de jurisprudența Curții Constituționale, **a încercat, pe cât posibil, să creeze o regulă unitară în practica de republicare a actelor normative**, respectiv în sensul că republicarea acestora să aibă loc după soluționarea pe cale legislativă a neconstituționalității textelor, în caz contrar fiind afectat conținutul normativ actual al actului și, implicit, securitatea lui juridică. Și aceasta cu atât mai mult cu cât **normele de trimitere la textele declarate neconstituționale au rămas fără obiect, deoarece norma de referință nu mai aparține fondului activ al legislației, ca efect al deciziei Curții**, normele de trimitere, neavând un înțeles juridic propriu, de sine stătător, devenind inaplicabile datorită încetării efectelor juridice ale normei de referință

Față de cele de mai sus, apreciind, pe de o parte, necesitatea republicării Codului de procedură civilă și, pe de altă parte, având în vedere că **republicarea** unui asemenea act normativ fundamental **ar trebui să fie o excepție**, s-a considerat că, datorită problemelor subliniate, republicarea Codului la acel moment nu ar fi fost indicată.

Precizăm însă că, ulterior emiterii acestui aviz, forma republicată a Legii nr.134/2010 a apărut în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.247 din 10 aprilie 2015.

- Republicarea Legii nr.95/2006 privind reforma în domeniul sănătății

În avizul Consiliului Legislativ au fost realizate unele observații introductive, în care s-a precizat faptul că legea supusă republicării suferise, ulterior adoptării sale în anul 2006, un număr de **115 intervenții** legislative. S-a menționat că o asemenea situație, a unei forme republicabile întocmite prin încorporarea unui număr atât de mare de acte normative modificatoare, nu se mai întâlnise în practica parlamentară, în acele cazuri în care Parlamentul, ca emitent al legilor, a avut atribuția de a întocmi forme republicabile, și, ca urmare, această situație nu mai fusese întâlnită nici în practica Consiliului Legislativ în această materie.

Față de această situație, s-a considerat că numeroasele și complexe modificări succesive care au avut loc ar fi putut afecta securitatea juridică a legii în discuție. În acest sens, a fost invocat art.61 din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru

elaborarea actelor normative, care reglementează condițiile de fond pentru modificarea și completarea actelor normative.

Ca urmare, s-a opinat că, în loc de republicarea Legii nr.95/2006, o soluție legislativă optimă ar fi fost adoptarea unui nou act cadru în materia sănătății. În acest fel, ar fi putut fi evitate unele aspecte de necorelare, atât a fondului acestui important și complex act normativ, cât și a terminologiei utilizate, necorelări care era posibil să fie menținute prin republicarea legii în vigoare.

2. Cazuri de restituire a formelor republicabile

În anul 2015, au fost restituite de către Consiliul Legislativ 10 forme republicabile, adresele de restituire semnalând, pe de o parte, unele impedimente la republicarea actelor normative și, pe de altă parte, precizând că unele acte primite spre republicare, cum ar fi ordinele, regulamentele sau instrucțiunile emise de conducătorii instituțiilor publice centrale, nu intră în sfera de avizare a Consiliului Legislativ. Totuși, în acest ultim caz, formele republicabile au fost examinate, iar în adresele de restituire au fost făcute observații și propuneri care să asigure uniformitatea în redactarea formelor republicabile.

Astfel, cu referire la unele cazuri de restituire a unor legi, ordonanțe, ordonanțe de urgență sau hotărâri ale Guvernului, exemplificăm Legea nr.8/1998 privind acordarea de compensații cetățenilor români pentru bunurile trecute în proprietatea statului bulgar în urma aplicării Tratatului dintre România și Bulgaria, semnat la Craiova la 7 septembrie 1940.

În urma examinării formei republicabile, s-au constatat mai multe aspecte care erau de natură a face inutilă o republicare a legii la acel stadiu legislativ, deoarece prin republicarea legii nu s-ar fi realizat o actualizare juridică a prevederilor legii, ci doar o așezare și alăturare formală a unor texte consumate, neconstituționale, sau incomplete ca informație juridică. Prin urmare, au fost semnalate, pe de o parte, vechimea legii supuse republicării, din anul 1998, iar, pe de altă parte, caracterul temporar și consumat al multor prevederi ale acestei legi, cum erau art.4, art.6, art.12, care dispuneau adoptarea unor măsuri practice în anumite termene.

Apoi a fost precizat faptul că pe lângă modificările exprese ale acestei legi, existau reglementări distincte - care nu puteau fi incluse în forma republicabilă, dar care aveau impact direct cu dispozițiile și

modul de aplicare a Legii nr.9/1998, cum ar fi fost art.1-3, 6, 9 etc. din Legea nr.164/2014.

Totodată, s-a constatat că în textul republicabil erau actualizate denumirile unor autorități care, în contextul dat, nu puteau fi înlocuite, deoarece acestea au adoptat la un moment anumite acte, însă instituțiile nu mai existau în acea formă, ca urmare a reorganizărilor succesive a ministerelor. Pe de altă parte, existau noi autorități care aveau atribuții în aplicarea legii, dar care nu mai erau incluse în textul legii, deoarece nu au fost introduse prin modificări exprese, ci prevăzute în dispoziții tranzitorii ale actelor modificatoare. Era vorba, de exemplu, de Autoritatea Națională pentru Restituirea Proprietăților, care a înlocuit Comisia centrală pentru aplicarea dispozițiilor Legii nr.9/1998, prin Legea nr.164/2014.

Astfel, această ultimă lege, în loc să fi modificat corespunzător alin.(3) al art.6, care prevedea constituirea comisiei centrale pentru aplicarea Legii nr.9/1998, a abrogat acest alineat, astfel încât în corpul legii nu mai existau dispoziții privind identitatea autorității care aplică legea în prezent.

Ca urmare, având în vedere cele expuse, s-a precizat că republicarea Legii nr.9/1998, cu toate intervențiile succesive exprese sau implicite, nu ar fi fost de preferat, având în vedere, de asemenea, și dimensiunea redusă a actului normativ. Prin urmare, forma republicabilă a fost restituită.

Secțiunea a 2-a - Acte normative propuse spre rectificare în anul 2015

În anul 2015 Consiliul Legislativ a examinat un număr de **116 cereri** de rectificare a unor acte normative sau individuale (indicate în anexă), un număr relativ constant raportat la anul precedent, dintre care **13** rectificări au fost avizate **negativ**, **44** de cereri de rectificare au fost **restituite** - un număr relativ normal comparativ cu anul precedent - raportat la numărul de cereri primite per total, iar **59** de cereri au fost avizate **favorabil** cu observații și propuneri.

a) În **avizele negative** s-a constatat că prin propunerile de rectificare nu se îndreptau erori materiale ci, în fapt, erau modificări de fond. În acest sens, dăm câteva exemple:

- Cererea de rectificare a **Legii nr.323/2013** pentru majorarea capitalului autorizat deținut de România la Banca Internațională pentru

Reconstrucție și Dezvoltare, în conformitate cu Rezoluția nr.612/2011 privind "Majorarea selectivă a capitalului autorizat pentru întărirea puterii de vot și a participării țărilor aflate în tranziție și a celor în curs de dezvoltare", adoptată de Consiliul Guvernatorilor BIRD, și, respectiv, în conformitate cu Rezoluția nr. 613/2011 privind "Majorarea generală de capital 2010", adoptată de Consiliul Guvernatorilor BIRD, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.744 din 2 decembrie 2013.

Prin cerere se solicita o rectificare în cuprinsul art.3 din Legea nr.323/2013, ce consta în scrierea sintagmei „prin bugetul Ministerului Finanțelor Publice, aferent anului 2015”, față de varianta publicată, „prin bugetul Ministerului Finanțelor Publice – Acțiuni generale, aferent anului 2015”. În aviz s-a subliniat că în forma de proiect, astfel cum a fost întocmită și transmisă Consiliului Legislativ spre avizare și avizată cu Avizul nr.863 din 5 august 2013, în cuprinsul art.3, figura varianta „Ministerului Finanțelor Publice – Acțiuni generale (...)”, ceea ce excludea ca presupusa eroare să se fi produs cu prilejul publicării actelor normative.

Totodată, în forma inițiatorului publicată pe site-ul Camerei Deputaților, figura, de asemenea, aceeași sintagmă, „Ministerului Finanțelor Publice – Acțiuni generale (...)” .

Dat fiind faptul că eliminarea sintagmei „Acțiuni generale” ar fi avut impact asupra conținutului normativ, schimbând sursa de finanțare din cadrul bugetului Ministerului Finanțelor Publice, Consiliul Legislativ a apreciat că o astfel de reglementare este **de natura modificării** și nu a rectificării.

De altfel, în Nota Departamentului Legislativ al Camerei Deputaților nr.4a/7 din 10 martie 2015 cu privire la Legea **nr.323/2013**, se prevedea faptul că în derularea procedurii legislative atât la Senat cât și la Camera Deputaților **nu au fost depuse amendamente** iar proiectul de lege **a fost adoptat în forma inițiatorului**.

Ca urmare s-a considerat că solicitarea menționată nu se încadrează în prevederile art.71 alin.(2) din Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

- În cazul cererii de rectificare a **Ordonanței de urgență Guvernului nr.95/2014** se solicita ca la pct.7 – cu referire la art.4 alin.(4) din Legea nr.341/2004 -, **să se scrie** „(4) Persoanele care au obținut titlurile prevăzute la art.3 alin.(1) lit.b) pct.1 și nu se încadrează

într-un grad de invaliditate, persoanele care au obținut titlurile prevăzute la art.3 alin.(1) lit.b) pct.2 și persoanele care au obținut titlurile prevăzute la art.3 alin.(1) lit.b) pct.3, cărora li s-au eliberat noile certificate potrivit art.3² beneficiază de ” **în loc de** „(4) Persoanele care au obținut titlurile prevăzute la art.3 alin.(1) lit.b) pct.3, cărora li s-au eliberat noile certificate potrivit art.3² beneficiază de ...”, așa cum s-a publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.969 din 30 decembrie 2014.

În urma analizei cererii de rectificare - nemotivată în conformitate cu Ordinul secretarului general al Guvernului nr.591/2012 privind procedurile publicării, republicării și rectificării, precum și ale publicării în numere speciale, cu tiraj limitat, a actelor în Monitorul Oficial al României - a textului Ordonanței de urgență a Guvernului nr.95/2014, a formei de proiect transmise spre avizare Consiliului Legislativ și discuțiilor telefonice purtate atât cu reprezentanții din cadrul Secretariatul de Stat pentru Recunoașterea Meritelor Luptătorilor Împotriva Regimului Comunist Instaurat în România în perioada 1945-1989, cât și cu cei ai Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, s-a constatat că textul solicitat să fie rectificat se regăsește în cuprinsul Ordonanței de urgență a Guvernului nr.95/2014, și anume, la pct.7 – la art.4 alin.(4) din Legea nr.341/2004.

În cererea de rectificare formulată de Secretariatul de Stat pentru Recunoașterea Meritelor Luptătorilor Împotriva Regimului Comunist Instaurat în România în perioada 1945-1989 mai era prezentată și o altă eroare materială descoperită tot în cuprinsul pct.7 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.95/2014 – cu referire la art.4 alin.(3) din Legea nr.341/2004 – care constă în omisiunea lit.e), **dar fără să fie prezentată vreo formulă de rectificare în acest sens de către inițiator.**

Examinând fondul reglementării s-a remarcat faptul că Ordonanța de urgență a Guvernului nr.95/2014 a modificat integral art.4 din Legea nr.341/2004, cu modificările și completările ulterioare, iar în noua configurare, alin.(4) al art.4 – text propus spre rectificare -, avea următorul conținut:

„(4) Persoanele care au obținut titlurile prevăzute la art.3 alin.(1) lit.b) pct.3, cărora li s-au eliberat noile certificate potrivit art.3², beneficiază de o indemnizație de gratitudine lunară în coeficient de 1,10, calculată pe baza coeficienților de multiplicare aplicați asupra câștigului salarial mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor

sociale de stat și aprobat prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat, aferent anului pentru care se face plata.”.

Norma de trimitere din cuprinsul acestui text, respectiv, la art.3 alin.(1) lit.b) pct.3 – articol modificat parțial prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.95/2014 -, are în vedere titlul de *Luptător cu rol determinant*.

În textul propus rectificării, pe lângă această normă de trimitere, mai erau incluse și alte două norme, și anume, la art.3 alin.(1) lit.b) pct.1 – pentru titlul de *Luptător rănit*, și la art.3 alin.(1) lit.b) pct.2 – pentru titlul de *Luptător reținut*.

În forma de proiect transmisă Consiliului Legislativ spre avizare, la pct.7 – cu referire la art.4 din Legea nr.341/2004 -, alin.(3) conținea lit.a)-d), iar textul alin.(4) era identic cu cel publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.969 din 30 decembrie 2014.

În urma convorbirilor telefonice cu reprezentanți ai Regiei Autonome „Monitorul Oficial” aceștia au confirmat că textele în discuție aveau aceeași formă cu cele din proiectul venit la avizare.

Pentru clarificarea acestei situații s-a luat legătura cu un reprezentant din cadrul Secretariatul de Stat pentru Recunoașterea Meritelor Luptătorilor Împotriva Regimului Comunist Instaurat în România în perioada 1945-1989, în urma căreia a reieșit faptul că presupusele erori descoperite cu ocazia publicării în Monitorul Oficial al României a actului normativ supus rectificării, le aparțin, **acestea fiind produse la momentul elaborării proiectului de ordonanță de urgență**.

Ca urmare, în aviz s-a reținut faptul că rectificările propuse constau în texte cu o întindere prea largă față de aria restrânsă a procedurii rectificării actelor normative și, în plus, priveau conținutul actului, nu forma acestuia, astfel încât acestea nu se încadrează în categoria de ”erori materiale” care pot fi corectate prin procedura rectificării.

- O altă categorie de acte normative care au primit **aviz negativ** o constituie **actele în executare**, respectiv ordine ale miniștrilor (acestea nefiind supuse avizării de către Consiliul Legislativ în faza de proiect, dar pentru care se emite totuși aviz în situația unei solicitări de rectificare pentru astfel de acte). Astfel, prin cererea de rectificare a **Ordinului** președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr.**162/2014**, **nemotivată** în conformitate cu Ordinul Secretarului General al Guvernului nr.591/2012 privind procedurile

publicării, republicării și rectificării, precum și ale publicării în numere speciale, cu tiraj limitat, a actelor în Monitorul Oficial al României se solicitau două rectificări în cuprinsul anexei nr.3 la Ordin, rândurile 4 și 5, col.2, 4 și 6, ce constau în scrierea sintagmei „Isaccea III”, în loc de „Isaccea II”, respectiv „Isaccea IV”, în loc de „Isaccea III”.

Prin cerere se arata faptul că „prin adresa nr. 56998 din 24 noiembrie 2015, înregistrată la ANRE cu nr.84714 din 24 noiembrie 2015, SNTGN Transgaz SA a comunicat reconsiderarea indicativului numeric alocat stației de măsurare din Isaccea aferente conductei T2, din Isaccea 2 în Isaccea 3”.

Analizând fondul reglementării, Consiliul Legislativ a constatat faptul că ordinul supus rectificării își produsese efectele de la momentul intrării sale în vigoare, respectiv ianuarie 2015, în varianta actuală, astfel cum este publicat în Monitorul Oficial, în vreme ce prin cererea de rectificare se făcea vorbire despre *reconsiderarea indicativului numeric alocat stației de măsurare din Isaccea aferente conductei T2*, situație survenită ulterior și comunicată de SNTGN Transgaz, Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei în luna decembrie a aceluiași an; or, o atare situație de reconsiderare a unui sau mai multor indicativi ca urmare a altei realități existente în practică, nu este de esența rectificării actului normativ, ci de cea a modificării.

Față de aceste aspecte, prin cerere se arăta și faptul că „la anexa nr.1, s-a strecurat o eroare materială determinată de tehnoredactarea greșită a textului, în sensul că, în loc de *subsistemele de măsurare/subsistemele de transmitere a informațiilor* s-a tastat *contorul*”; în continuare se preciza că „această eroare s-a produs deoarece s-a lucrat pe o variantă mai veche a proiectului de ordin, care ulterior a fost îmbunătățită, în sensul de a nu restrânge posibilitatea de stocare a datelor doar în contoare. Această funcționalitate poate fi îndeplinită de asemenea de capacitatea de stocare a datelor în subsistemele de măsurare sau în subsistemele de transmitere a informațiilor”.

Ținând cont de faptul că fiecare dintre aceste sisteme presupune niște caracteristici tehnice și trebuie utilizat într-un anumit context, în avizul negativ s-a apreciat că solicitarea de rectificare nu se rezuma numai la eroarea de redactare, atât timp cât denumirea de „contor” se regăsea și în alte părți în conținutul normativ, fără a se fi solicitat rectificarea în legătură cu aceasta.

b) În anul 2015, în cazul **avizelor favorabile cu observații și propuneri**, au existat în continuare cereri de rectificare nemotivate în conformitate cu art.12 alin.(3) din Ordinul secretarului general al Guvernului nr.591/2012, fapt pentru care, pentru soluționarea acestora cu aviz favorabil, a fost imperios necesar a se contacta inițiatorii, în sensul completării cererilor cu motivarea corespunzătoare.

Totuși, în materia rectificărilor, sub aspectul delimitării noțiunii de „rectificare” de cea de „modificare”, prin normele legale adoptate și datorită rigurozității avizelor Consiliului Legislativ, **inițiatorii au început să fie mai rezervați în a formula cereri de rectificare.**

Spre deosebire de anii precedenți, nu au mai existat situații în care să se fi ocolit procedura de rectificare stabilită de Legea nr.202/1998, republicată, și anume de a se adresa în primul rând Secretarului General al Guvernului, care este autorizat de a dispune publicarea în Monitorul Oficial al României, pe baza avizului Consiliului Legislativ și nici nu au mai existat solicitări de rectificare a unor acte normative anterior publicării acestora în Monitorul Oficial, știut fiind că în conformitate cu art.17 alin.(1) din Legea nr.202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României, republicată, cu modificările ulterioare, *în cazul în care, **după publicarea actului normativ**, se descoperă erori materiale, la cererea organului emitent, adresată Secretariatului General al Guvernului, se procedează la publicarea unei rectificări.*

c) În cazul **adreselor de restituire** a unor rectificări la unele acte, s-a apreciat că acestea nu sunt acte normative, prin conținutul lor fiind acte individuale (spre ex. decrete privind conferirea unor decorații –Decretul **nr.915/2014**, sau pentru eliberarea din funcție a unui procuror și numirea sa în funcția de judecător- Decretul **nr.842/2014**) și / sau acte administrative individuale (spre ex. hotărâri privind acordarea de ajutoare de urgență, de trecere a unor imobile din domeniul privat al statului în domeniul public, de alocări de sume din Fondul de rezervă bugetară la dispoziția Guvernului pentru unele județe sau de acordare, redobândire sau renunțare la cetățenia română- **H.G.nr.210/2015, H.G. nr.239/2015** sau **H.G.nr.137/2015**, care rezolvă situații concrete și, ca urmare, **nu** sunt supuse avizării Consiliului Legislativ. În ce privește hotărârile Parlamentului României, în anul 2015, spre deosebire de anii anteriori, nu au existat astfel de cereri de rectificare.

O situație aparte a actelor restituite o constituie cererile de rectificare ale hotărârilor Curții Europene a Drepturilor Omului restituite pe considerentul că sunt **acte jurisdicționale**, de dispoziție a Curții

Europene a Drepturilor Omului, prin care se soluționează un litigiu **concret** și care nu intră sub incidența prevederilor specifice procedurii rectificării, astfel că rectificarea acestuia nu presupune avizul Consiliului Legislativ. De altfel, tot pe considerentul **actului jurisdicțional** au fost restituite și decizii ale Curții Constituționale, acestea privind excepții de neconstituționalitate (ex. Decizia Curții Constituționale **nr.366/2014**, care, prin conținutul său, nu se încadrează în categoria actelor normative, fiind un act al Curții Constituționale, autoritate publică politico-jurisdicțională). În anul 2015 nu au existat solicitări de rectificare ale unor decizii ale Înaltei Curți de Casație și Justiție.

CAPITOLUL IV **EVIDENȚA OFICIALĂ A LEGISLAȚIEI ROMÂNIEI;** **REPERTORIUL LEGISLAȚIEI ROMÂNIEI; EMITEREA ACTELOR** **NORMATIVE ÎN EXECUTARE**

Secțiunea 1 - Evidența oficială a legislației

Organizarea și ținerea evidenței oficiale a legislației României a continuat să rămână o activitate însemnată a Consiliului Legislativ și în anul 2015, aceasta fiind necesară pentru desfășurarea procesului legislativ, dar și pentru realizarea lucrării „*Repertoriul legislației României – evidență oficială. Ediția a XX-a*”, în conformitate cu art. 79 alin. (1) teza finală din Legea fundamentală, care prevede obligația constituțională de ținere a evidenței oficiale a legislației României de către Consiliul Legislativ și cu prevederile art. 2 alin. (1) lit. f) din Legea nr.73/1993 privind organizarea și funcționarea Consiliului Legislativ, republicată, care, de asemenea, prevede obligația Ținerii evidenței oficiale a legislației României și întocmirii Repertoriului legislației.

Această activitate a constat, în principal, în actualizarea fișierului legislației României cu toate actele publicate în decursul anului 2015 în Monitorul Oficial al României, Partea I, prin includerea legilor, decretelor, ordonanțelor, ordonanțelor de urgență, hotărâri ale Guvernului, precum și a celorlalte acte emise de autoritățile administrației publice centrale de specialitate și a actelor autorităților administrative autonome în baza de date legislative.

Actele normative publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, au fost incluse în bază cu toate elementele lor de identificare, efectuându-se și indexarea acestora pe materii, cu separarea

corespunzătoare a legislației active în raport cu cea abrogată în cursul anului 2015.

Operațiunile specifice pe care le presupune activitatea de actualizare a bazei de date - din care se extrag ulterior fișele actelor publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I - precum și cea de transmitere a datelor către administratorii site-urilor Consiliului Legislativ și Camerei Deputaților, au constatat în încărcarea în baza de date a tuturor actelor publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, în cursul anului **2015**, atât cele normative, cât și cele individuale, în număr de **5.728** (decrete, legi, ordonanțe, ordonanțe de urgență, hotărâri ale Guvernului, acte ale administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților administrative autonome).

În ceea ce privește **situația statistică a tuturor actelor** (legi, ordonanțe, ordonanțe de urgență, hotărâri ale Guvernului), adoptate în anul 2015 – ne referim la acte normative sau individuale, **de bază sau modificatoare** – aceasta se prezintă astfel:

- legi: 358;
- ordonanțe simple: 43;
- ordonanțe de urgență: 66;
- hotărâri ale Guvernului: 1.025

Total: 1.492

Menționăm că din cele 358 de legi adoptate în anul 2015, 148 au avut ca obiect de reglementare aprobarea unor ordonanțe sau ordonanțe de urgență ale Guvernului, iar un număr de 5 au avut ca obiect respingerea de ordonanțe/ordonanțe de urgență.

Situația statistică a actelor normative de bază, adoptate în anul **2015**, pe categorii, se prezintă astfel:

- legi: 241 (din care, 143 legi de aprobare a unor O.G./O.U.G. și 5 de respingere);
- ordonanțe simple: 16;
- ordonanțe de urgență: 30;
- hotărâri ale Guvernului: 302 .

Total: 589

Dintre aceste **acte normative de bază**, adoptate în anul 2015, la data de 31 decembrie 2015, mai erau în vigoare:

- legi: 233;
- ordonanțe simple: 16;
- ordonanțe de urgență: 30;

În anul 2015, au fost scoase din legislația activă un număr de 164 de acte normative de bază (legi, ordonanțe, ordonanțe de urgență și hotărâri ale Guvernului).

Analizând evidența cronologică a actelor adoptate și publicate în Monitorul Oficial, semnalăm că din succesiunea cronologică a ordonanțelor de urgență, adoptate în anul 2015, lipsesc două, respectiv Ordonanțele de urgență ale Guvernului nr. 1 și 6. Referitor la hotărârile Guvernului adoptate în anul 2015, în nr. de 1.025, dintre acestea au fost publicate în Monitorul Oficial, un număr de 999.

Situațiile statistice, prezentate mai sus, se referă strict la actele normative adoptate de Parlament și Guvern, nu și la actele normative adoptate de autoritățile administrației centrale de specialitate și ale autorităților administrative autonome și publicate în Monitorul Oficial al României, Partea I, având în vedere faptul că instituția noastră nu avizează proiectele acestor acte.

Având în vedere importanța actelor normative adoptate de autoritățile administrației centrale de specialitate și ale autorităților administrative autonome în cadrul sistemului legislativ, Sectorul de evidență oficială a legislației și de elaborare a Repertoriului legislației României ține și o evidență a acestor acte (ordine, instrucțiuni, norme, norme metodologice, norme tehnice, regulamente, instrucțiuni, circulare, decizii, etc.). Modalitatea de ținere a evidenței, ca și în cazul actelor de nivel superior, s-a păstrat, prin gruparea în funcție de emitenți și anul adoptării, cu încadrarea corespunzătoare a acestora ca fiind acte de bază sau cu rol modificator, normative sau individuale.

Încărcarea în baza de date a tuturor actelor s-a făcut prin indicarea elementelor de identificare a actului respectiv – titlu, intrare în vigoare, compoziție, încadrare ca fiind de bază, modificator, normativ sau individual, temei legal, funcție activă, trimiteri, norme în alb, norme de republicare, directive transpuse.

Într-o primă fază, toate aceste operații au presupus o analiză primară a actului, constând în lectura actului, introducerea elementelor de identificare a acestuia, a elementelor structurale, apoi, în cea de-a doua fază analiza juridică, respectiv a funcției active.

Ținerea evidenței legislației în sistem informatic oferă posibilitatea extragerii fișei de evidență din baza de date legislative, fișă ce păstrează

formatul fișelor de evidență pe suport de hârtie și care cuprinde o serie întreagă de informații privind încadrarea actului ca fiind normativ, individual, de bază sau modificator, temeiul legal, funcția pasivă - intervențiile legislative suferite de actul normativ după adoptare- cu indicarea precisă a textelor modificate/completate/abrogate, la nivel de articole, alineate, litere, alte elemente structurale - funcția activă- intervențiile legislative aduse de un act asupra altor acte normative, respectiv modificări, completări sau abrogări, trimiterile la alte acte, derogările, contingențele, normele în alb, normele de republicare. Prin introducerea acestor date, situația fiecărui act normativ poate fi cunoscută la diferite momente istorice.

Precizăm că, pe lângă fișierul electronic al actelor normative, Consiliul Legislativ deține și un număr de cca. **33.500** de fișe pe suport de hârtie, corespunzătoare aceleiași număr de acte normative, **ce cuprinde întreaga legislație a României, începând cu anul 1864 și până în anul 2003. El cuprinde legislația României și reflectă evoluția acesteia pe o perioadă de 140 de ani.** Acest fișier a stat la baza întocmirii edițiilor Repertoriilor legislației României, furnizând toate informațiile despre fiecare act normativ de bază, precum și despre raporturile acestuia cu alte acte normative.

În prezent, partea de evidență a actelor normative este complet informatizată, asupra fondului legislativ efectuându-se cca. **24.300 de operațiuni numai în anul 2015.**

Actele normative de bază care, la data de 31 decembrie 2015, formează **fondul activ al legislației naționale**, sunt în număr de **14.390** și sunt prezentate statistic în **anexa nr. 3.**

Precizăm că unele din actele normative care în ultimii ani au fost indicate ca reglementări modificate/completate excesiv, în cursul anului 2015 fie s-au republicat (spre exemplu, Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății), fie s-au abrogat (spre exemplu, Legea nr. 571/20003 privind Codul fiscal). Cu toate acestea, prin ținerea evidenței legislației, și în cursul anului 2016 au fost depistate acte normative asupra cărora s-a intervenit prin mai multe operațiuni de modificare și completare, uneori într-un timp relativ scurt și masiv, făcând astfel greoaie înțelegerea și aplicarea reglementărilor legale (a se vedea **anexa nr.4).**

Secțiunea a 2-a -Elaborarea Repertoriului legislației României

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 73/1993, republicată, Consiliul Legislativ elaborează *Repertoriul legislației României – evidența oficială* și furnizează varianta on – line a acestuia.

Edițiile anuale ale *Repertoriului legislației României – evidența oficială*, întocmite de Consiliul Legislativ, reflectă universul legislativ ce cuprinde totalitatea actelor normative elaborate de legiuitor pe parcursul timpului și supus permanent unor schimbări majore sau minore, sub impactul noilor reglementări impuse de realități.

Cea de-a XX – a ediție a *Repertoriului*, elaborată pe parcursul anului 2015, se prezintă ca un adevărat „istoric al legilor” ce permite tuturor utilizatorilor, și nu numai, să găsească cu ușurință o lege sau un alt act căutat, dar să-i și poată parcurge dintr-o dată întreaga evoluție.

Luarea în evidență, clasificarea, urmărirea pe parcursul existenței și apoi trecerea în fondul pasiv al legislației a actelor normative adoptate timp de aproape 150 de ani, reflectat în *Repertoriul legislației României – evidența oficială* a cerut o muncă uriașă, de migală și atenție. De la înființarea sa, la 1 aprilie 1996, cel de-al treilea Consiliu Legislativ a continuat activitatea de ținere a evidenței oficiale a actelor normative publicate în Monitorul Oficial al României, prin întocmirea fișierului legislației, cuprinzând datele și informațiile pentru fiecare act publicat, respectiv titlul, numărul și data publicației oficiale în care a apărut, precum și intervențiile legislative pe care acesta le-a avut în decursul timpului. Fișele de evidență reprezintă adevărate “cărți de identitate” pentru fiecare act normativ în parte, ele menționând, pe lângă intervențiile exprese suferite de actul normativ de-a lungul existenței sale (modificări, completări, abrogări, suspendări, repuneri în vigoare, prorogări de termene etc.), dar și alte date importante, respectiv trimiterile și contingențele cu alte reglementări, derogările, normele în alb și normele de republicare.

Îndeplinirea atribuțiilor Consiliului Legislativ de ținere a evidenței oficiale a legislației României și de întocmire a celor 20 de ediții ale *Repertoriului legislației României – evidența oficială* nu ar fi fost însă posibilă fără bogatul tezaur constând în fișele de evidență pe suport de hârtie a actelor normative adoptate anterior datei sale de înființare, pe care Consiliul Legislativ le-a preluat de la Ministerul Justiției și de la fostul Consiliu Legislativ creat în anul 1971. Practic, aceste fișe de

evidență au fost punctul de la care s-a pornit în realizarea respectivei sarcini a Consiliului, în contextul fluctuației legislative la care am asistat în ultimii 25 de ani.

Fișierul de evidență a actelor normative, furnizând toate informațiile despre fiecare act normativ, precum și despre raporturile acestuia cu alte acte normative, a stat la baza întocmirii repertoriilor legislației României apărute anual sub egida Consiliului Legislativ, începând cu anul 1997, după o pauză de 9 ani.

Până la ediția a XII-a inclusiv (1864 – 2007), *Repertoriul legislației României – evidență oficială* a fost editat pe suport de hârtie. Ulterior însă, având în vedere conținutul bogat al acestuia care, de la an la an, a crescut proporțional cu numărul actelor normative adoptate, *Repertoriul legislației – evidență oficială* a fost imprimat doar pe suport electronic, în format pdf.

Obligațiile constituționale și legale de ținere a evidenței oficiale a legislației și de întocmire a Repertoriului au ca fundament principiul existenței în România a unei singure evidențe oficiale a legislației, care să permită cunoașterea exactă și corectă a situației juridice a fiecărui act normativ, la diferite momente istorice; orice altă evidență legislativă ținută de alte entități juridice, neabilitate în acest sens, nu pot fi avute în vedere. De asemenea, nu pot fi avute în vedere nici variantele consolidate ale actelor normative întocmite de acestea, întrucât numai variantele republicate în publicația oficială a statului au caracter oficial, fiind întocmite de organele abilitate și avizate de Consiliul Legislativ, conform dispozițiilor legale.

În vederea îndeplinirii obligației legale a Consiliului Legislativ, de furnizare a informației necesare desfășurării procesului legislativ, *Repertoriul legislației României – evidență oficială – Ediția a XX – a*, întocmit pe baza legislației adoptate și publicate în Monitorul Oficial al României până la data de 31 decembrie 2015, reprezintă un instrument de lucru pentru juriști, elaboratori și utilizatori ai dreptului, fiind distribuit ministerelor precum și altor autorități ale administrației publice centrale de specialitate. El poate fi regăsit pe site-ul Consiliului Legislativ, la adresa www.clr.ro, precum și pe site-ul Camerei Deputaților, la adresa www.cdep.ro.

În anul 2015, prin 49 decizii ale Curții Constituționale, dispoziții legale din acte normative au fost declarate ca fiind neconstituționale.

Aceste decizii au fost reținute în evidența Consiliului Legislativ și menționate în fișa actului care a fost declarat parțial sau integral neconstituțional.

De la intrarea în vigoare, o serie de prevederi din noile coduri au fost supuse analizei Curții Constituționale, cu ocazia sesizării unor excepții de neconstituționalitate. În acest sens, în anul 2015 au fost pronunțate 21 decizii de admitere a unor excepții pentru dispoziții din Codul de procedură civilă, Codul penal și din Codul de procedură penală.

Pentru realizarea obligației legale de a exista o singură evidență oficială a legislației, în cursul anului 2015 a fost continuată activitatea de transmitere a informațiilor legislative către administratorii site-urilor Camerei Deputaților și Consiliului Legislativ, constând în așa-numitele „*Sumare ale actualizărilor juridice efectuate în baza de date legislative*”. Aceste fișiere sunt utilizate pentru actualizarea Repertoriului legislației, varianta on – line.

Secțiunea a 3-a – Emiterea actelor normative în executare

Printre atribuțiile Consiliul Legislativ se remarcă și cea prevăzută la art.2 alin.(1) lit.g) care reglementează, în vederea funcționării sistemului legislativ în mod unitar și coordonat, emiterea de către autoritățile publice competente a actelor normative în executare, dispuse prin legi, ordonanțe și hotărâri ale Guvernului, și semnalarea organelor în drept întârzierile în emiterea acestora.

În vederea îndeplinirii acestei atribuții, Consiliul Legislativ întocmește trimestrial o situație ce cuprinde actele normative care au dispus elaborarea de norme metodologice și alte acte în aplicare, precum și stadiul realizării acestor dispoziții legale, situație care se transmite Secretariatului General al Guvernului și Departamentului pentru Relația cu Parlamentul.

Astfel, în anul 2015, un număr de 34 legi, 14 ordonanțe, 14 ordonanțe de urgență și 10 hotărâri ale Guvernului au dispus elaborarea unui număr de 89 acte în aplicare.

Dintre acestea, au fost elaborate numai 34 de acte în aplicare, din care 7 în termen, 17 cu termen depășit și 10 fără termen, iar un număr de 55 acte în aplicare nu au fost elaborate, din care 35 au depășit termenul, 11 nu au avut precizat acest termen și 9 nu au avut termenul de elaborare expirat la finele anului 2015.

Cu ocazia întocmirii acestei forme de evidență, Consiliul Legislativ a analizat dacă au fost întrunite condițiile pe care trebuie să le îndeplinească actele în aplicare, și anume:

- să fie în conformitate cu actele de categorie juridică superioară, în sensul să nu conțină dispoziții contrare acestora;
- să nu conțină reglementări primare sau în domenii a căror reglementare este prevăzută a fi dată prin acte de categorie juridică superioară;
- să se înscrie în limitele competenței materiale a organului de la care emană;
- să respecte ierarhia forței juridice a actelor superioare față de cele inferioare;
- să fie date în forma și cu procedura prevăzută de lege;
- să respecte termenele de emitere prevăzute de actele normative superioare.

CAPITOLUL V

ARMONIZAREA LEGISLAȚIEI INTERNE CU REGLEMENTĂRILE UNIUNII EUROPENE

1. În procesul de avizare a proiectelor de acte normative, precum și a propunerilor legislative, Consiliul Legislativ examinează, în conformitate cu dispozițiile Legii 73/1993, republicată, precum și cu Regulamentul său de organizare și funcționare, concordanța normelor juridice interne propuse cu reglementările Uniunii Europene, pe linia armonizării legislative, din perspectiva necesității de îndeplinire a obligațiilor ce revin României, desprinse din calitatea sa de stat membru.

Astfel, activitatea desfășurată în anul 2015 de Consiliul Legislativ, prin Departamentul pentru armonizarea legislației cu reglementările Uniunii Europene, s-a axat, ca și în anii precedenți, pe analizarea și verificarea proiectelor de acte normative sub aspectul conformității lor cu dreptul european, un demers integrat procesului ce vizează continuarea eforturilor de **alinie** și, respectiv, de **consolidare** a legislației naționale în raport de normele și exigențele europene, în consonanță cu angajamentele asumate de statul român, potrivit **Tratatului de aderare la UE**, așa cum a fost ratificat prin Legea nr. 157/2005.

2. În anul 2015, au fost avizate **123 de dosare**, pentru care s-au formulat *puncte de vedere* sau *rapoarte* din perspectiva **conformității** ori **compatibilității cu dreptul european**.

Menționăm că în raport de **segmentul legislației europene incidente**, un număr de **18 dosare** vizau problematica *Pieței Interne*, **13 dosare** prezentau tangență directă cu domeniul *Agricultură*, **10 dosare** se încadrau în *Politica europeană în domeniul mediului*, un număr de **11 dosare** au vizat *Politica regională și coordonarea instrumentelor structurale*, **8 dosare** pentru *Politica socială*, **6 dosare** interferau cu domeniul *Transporturilor*, **5 dosare** vizau *Dreptul de stabilire și libertatea de a presta servicii*, de asemenea, un număr de **4 dosare** erau relevante *Spațiului de libertate, securitate și justiție al UE*, **4 dosare** pentru *Politică Economică și Monetară*, **3 dosare** vizau domeniul *Energie*, totodată, **3 dosare** priveau *Protecția consumatorilor*, **2 dosare** pentru *Politică Fiscală*, etc.

Din analiza modului de preluare sau adaptare a proiectelor examinate în raport de normele ori exigențele dreptului european și în funcție de concluziile reținute pentru fiecare proiect în parte referitoare la *gradul de conformitate* al acestora cu *acquis-ul comunitar*, s-au formulat **63 de puncte de vedere** cu propuneri de *avizare favorabilă*, **46 de puncte de vedere** conțineau propuneri de *avizare favorabilă cu observații și propuneri*, și respectiv un număr de **2 puncte de vedere** prin care s-au **propus** soluția de *avizare negativă*.

3. În cursul anului 2015, Departamentul a avut aceeași bună colaborare cu structuri guvernamentale corespondente, implicate în avizarea proiectelor de acte normative din perspectiva **respectării dreptului european**, îndeosebi cu structura de specialitate din cadrul aparatului **Ministerului Afacerilor Externe (MAE)**, cu care a păstrat permanent legătura, în domenii ce țin de competența comună, în sensul clarificării unor aspecte relevante **procesului armonizării legislative** ori a **implementării acquis-ului comunitar**.

Totodată, Departamentul a fost asociat în privința soluționării unor solicitări sau sesizări primite la nivelul Consiliului, prin intermediul *Serviciului Relații externe și protocol*, din partea unor persoane sau organisme interesate în formularea unor puncte de vedere referitoare la modalitatea de interpretare sau de aplicare a unor dispoziții legale în anumite domenii subsecvente *acquis-ului comunitar*.

De asemenea, prin reprezentanții săi, Departamentul a participat la numeroase reuniuni, seminarii, mese rotunde ori alte întâlniri cu caracter

științific, organizate atât de către autoritățile administrației publice ori instituțiilor publice cărora le revin responsabilități pe linia *aplicării dreptului european*, pe teme de maximă actualitate – MAE, dar și de către organizațiile neguvernamentale de profil sau asociații profesionale – *Societatea Română de Drept European (SRDE)*, *Uniunea Națională a Juriștilor din România*, etc.

CAPITOLUL VI

ACTIVITATEA DE INFORMARE ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

În cadrul activității Consiliului Legislativ, *Direcția de studii și documentare* sprijină activitatea de avizare a proiectelor de acte normative prin fondul de carte de specialitate disponibil în biblioteca instituției, dar și prin baza de date informatică TINLIB proprie, actualizată permanent cu noutăți editoriale din domeniul juridic.

Ca în fiecare an, activitatea de informare și documentare legislativă a presupus patru activități distincte: 1) elaborarea și editarea revistei trimestriale a Consiliului Legislativ, publicația *Buletin de informare legislativă*; 2) întocmirea de studii privind reglementarea unor instituții, precum și documentare tematică legislative; 3) actualizarea bazei de date informatice TINLIB, prin prelucrarea revistelor de drept străine și analize de conținut ale unor articole din periodicele românești și străine de drept; 4) dezvoltarea fondului de carte juridică a bibliotecii instituției prin achiziții de noi titluri, precum și prin prelucrarea și indexarea acestora în sistem automatizat.

Astfel, luând în considerare și faptul că principalul obiectiv al activității Consiliului Legislativ este acela de avizare a proiectelor de acte normative, activitate ce presupune o documentare aprofundată a unor aspecte necesare soluționării lucrărilor, *Direcția de studii și documentare* oferă în continuare o bază solidă de cercetare, prin materialele pe care le pune la dispoziția specialiștilor, atât ai Consiliului Legislativ, cât și ai celor două Camere ale Parlamentului. În acest sens, baza de date informatică TINLIB – utilizată în cadrul Direcției – este actualizată permanent cu noutăți editoriale din domeniul juridic, prin traducerea și apoi introducerea unor rezumate ale articolelor din revistele de drept străine, pe categorii de subiecte. Pe lângă utilitatea lor în identificarea doctrinei într-un anumit domeniu, aceste rezumate sunt incluse și la rubrica *Referințe bibliografice* a *Buletinului de informare*

legislativă. Prin urmare, ca în fiecare an, au fost furnizate informații punctuale din dreptul comparat, surse de doctrină și de practică legislativă din dreptul intern, referințe bibliografice pentru elaborarea unor lucrări de specialitate.

1. Un important volum de muncă a fost consacrat redactării publicației *Buletin de informare legislativă*, care a continuat să apară trimestrial, fiind susținut cu materiale atât ale specialiștilor din cadrul Consiliului, cât și cu articole scrise de cadre didactice universitare sau specialiști din alte instituții ale statului. Ca de obicei, numărul 3 a fost alocat publicării *Raportului anual de activitate a Consiliului Legislativ* pe anul anterior. În celelalte trei numere au fost publicate articolele specialiștilor la rubrica permanentă *Studii, opinii, informări*. Studiile au abordat subiecte cu teme de actualitate din diverse domenii juridice.

Cele patru numere ale Buletinului din anul 2015 cuprind articole care s-au bucurat de un interes deosebit, mai cu seamă continuările la materialul referitor la *Noile Coduri în jurisprudența Curții Constituționale. Decizii de admitere*, a cărei primă parte a fost publicată în numărul 4/2014, continuări care au atras numeroși cititori și care au fost publicate și în numerele 1 și 2 din anul 2016. Semnalarea deciziilor Curții Constituționale prin care au fost admise excepții de neconstituționalitate pentru dispoziții din noile coduri a contribuit la adoptarea unor măsuri legislative în vederea punerii de acord a textelor de lege cu prevederile Constituției.

Alte articole publicate în anul 2015 în Buletin, care au atras atenția specialiștilor, au fost: *Republicarea actelor normative – probleme actuale și de perspectivă*; *De la „Cartea Verde privind protecția penală a intereselor financiare comunitare și crearea unui Procuror European” la „Propunerea de Regulament de instituire a Parchetului European”*; *Dinamica juridică a reformei administrației publice din România*; *Considerații privind înlăturarea efectelor nulității actului juridic prin validarea contractului, în lumina prevederilor noului Cod civil*.

Pentru mai buna cunoaștere a activității științifice a foștilor specialiști care au contribuit la prestigiul Consiliului Legislativ interbelic, urmând drumul deja deschis în anii anteriori de către experții direcției în domeniul cercetării bibliografice s-au elaborat prezentări biobibliografice pentru *Gheorghe Puricel* și *Alexandru Costin*. De asemenea, a fost evocată figura profesorului Facultății de Drept, *Anibal Teodorescu*. În numărul aniversar dedicat împlinirii a 20 de ani de la

reînființarea Consiliului Legislativ au fost rememorate aspecte din activitatea depusă de unii dintre juriștii de marcă ai acestei țări: Valer Dorneanu, Ioan Vida, Andrei Popescu, Costache Cazacu, Vera Popescu și alții.

Din structura Buletinului mai fac parte și rubricile *Apariții editoriale* (în care sunt recenzate cărți de actualitate și de interes de către actuali ori foști membri sau colaboratori ai Consiliului Legislativ), *Referințe bibliografice* (care cuprinde bibliografii adnotate cu articole din revistele de drept străine intrate în bibliotecă, bibliografii indexate cu cărțile recent achiziționate, precum și lucrarea semestrială *Propuneri de lege ferenda extrase din articolele publicate în revistele de drept românești. Bibliografie indexată și adnotată*, care se dovedește a fi un instrument util de lucru pentru cei cu drept de inițiativă legislativă). *Buletinul de informare legislativă* este distribuit gratuit Parlamentului României, tuturor celorlalte instituții centrale ale statului, dar și unor instituții cu profil juridic sau unor universități de prestigiu, precum Universitatea din București, fiind publicat și pe site-ul Consiliului Legislativ în format .pdf.

2. Referitor la activitatea de întocmire de studii privind reglementarea unor instituții, precum și de documentare tematică legislative, în anul 2015 au fost elaborate studii privind votul prin corespondență în unele state din Europa, a 13-a pensie în Europa și în unele state din America, regionalizarea – concept și modele de regionalizare –, gestionarea teritoriului în Italia și Franța, cetățenia Uniunii Europene. O parte din ele au fost publicate la rubrica permanentă *Studii, opinii, informări*. Alte materiale realizate au fost destinate specialiștilor Consiliului Legislativ, dar și conducătorilor celor două Camere sau ale comisiilor parlamentare, conform atribuțiilor legale prevăzute de Legea nr. 73/1993, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

3. A fost continuată și activitatea complexă de prelucrare a articolelor de drept din periodicele românești și străine achiziționate de Consiliul Legislativ. Aceasta constă în traducerea din limba franceză a articolelor de specialitate și apoi în redactarea unor rezumate pe categorii de subiecte, care sunt inserate în baza de date realizată în sistem automatizat TINLIB. În prezent, această bază conține aproximativ 15400 de înregistrări. Periodicele străine sunt cele mai importante reviste juridice, dintre care amintim: *Revue trimestrielle de droit civil*, *Revue de droit public*, *Revue internationale de droit*

comparé, Revue internationale de droit privé, Revue trimestrielle de droit commercial et de droit économique, Revue de science criminelle et de droit pénal comparé, Revue trimestrielle de droit européen, Revue française de droit constitutionnel și Journal du droit international. Menționăm faptul că suntem printre puținele instituții cu profil juridic care dețin abonamente la astfel de periodice străine. Totodată, a continuat înregistrarea și indexarea tuturor articolelor din cele 14 reviste românești la care Biblioteca Consiliului Legislativ are abonament, dintre care amintim: *Dreptul, Curierul Judiciar, Revista română de dreptul muncii, Pandectele Române, Revista română de drept al afacerilor, Revista română de drept public, Revista română de dreptul proprietății intelectuale, Caiete de drept penal, Revista română de drept privat, Revista română de drept european, Revista română de jurisprudență, Noua revistă de drepturile omului și Analele Universității București – seria Drept*, precum și revista *Dreptul* în format electronic. S-au urmărit, cu precădere, propunerile *de lege ferenda*, dar și observațiile critice referitoare la legislația românească, precum: cazuri de dispoziții neconstituționale, redactări defectuoase, neconcordanțe legislative, legislație nearmonizată etc. De remarcat că toate articolele din revistele românești de drept sunt indexate, iar cele care abordează subiecte privind redactări ale actelor normative neconforme cu normele de tehnică legislativă sau cele care semnalează neconcordanțe legislative ori nerespectarea prevederilor constituționale sau ale actelor internaționale la care România este parte sunt indexate și adnotate.

4. În anul 2015, în mod firesc, Biblioteca Consiliului Legislativ, fiind o bibliotecă specializată, și-a orientat în continuare achizițiile spre domeniul drept-legislație. Astfel, fondul documentar de carte din acest domeniu a crescut, prin cumpărarea a 125 de cărți, reprezentând tratate de drept, lucrări de referință, legislație comentată, jurisprudență, legislație, studii juridice. De asemenea, s-au completat, prin abonament, colecțiile celor 23 de titluri de periodice de drept, necesare documentării – 9 reviste străine și 14 reviste românești, precum și colecția Monitorul Oficial al României, Partea I. În afara înregistrării cărților noi provenite din achiziții, au fost indexate cu subiecte și alte 200 de titluri care erau necesar a fi actualizate în baza de date. A fost continuată colaborarea cu Biblioteca Senatului, a Camerei Deputaților și a Curții Constituționale, axată în general pe schimb interbibliotecar, pentru o mai bună informare și documentare a specialiștilor din cele patru instituții. Ca o concluzie, putem aprecia că și în anul 2015 a fost depus un efort susținut, continuu,

pentru ținerea la zi a bazelor de date documentare (în prezent biblioteca dispune de 8054 de exemplare de cărți înregistrate în baza de date, analiticul revistelor românești cuprinde peste 15400 de înregistrări, iar analiticul revistelor străine cuprinde peste 5300 de înregistrări). În anul 2015 tot mai mulți specialiști din diferitele sectoare ale Consiliului Legislativ au apelat la serviciile bibliotecii, cu solicitări de cărți, reviste sau bibliografii tematice.

Tot în anul 2015 a fost întocmit inventarul periodic obligatoriu al Bibliotecii Consiliului Legislativ, activitate ce se desfășoară, conform Legii bibliotecii nr. 334/2002, din 4 în 4 ani.

Bogatul material documentar de care dispune Biblioteca Consiliului Legislativ este pus la dispoziția specialiștilor pentru cunoașterea aprofundată a doctrinei și practicii judiciare, în vederea propunerii de soluții corecte și unitare în activitatea de avizare a proiectelor de acte normative. Deși Direcția de studii și documentare se confruntă cu greutăți determinate de numărul redus de personal, aceasta încearcă să desfășoare, cu profesionalism și acuratețe, activitățile date în competența sa.

Toată activitatea a avut și are ca scop punerea la îndemâna juriștilor a instrumentelor necesare documentării complete și corecte, absolut indispensabilă emiterii avizelor Consiliului Legislativ, iar la dispoziția destinatarilor externi, oferirea de date privind activitatea și preocupările Direcției de studii și documentare.

CAPITOLUL VII

INFORMATIZAREA ACTIVITĂȚII SPECIFICE EVIDENȚEI OFICIALE A LEGISLAȚIEI

Departamentul de Informatică Legislativă (DIL) din cadrul Consiliului Legislativ asigură buna funcționare a infrastructurii hardware și software a Consiliului Legislativ, dar și interoperabilitate acestora cu alte sisteme informatice cum ar fi cel al Ministerului Finanțelor Publice sau cel al Guvernului României. Profesioniștii în tehnologia informației și comunicații (TIC) care lucrează în acest departament asigură asistență de specialitate tuturor secțiilor și compartimentelor funcționale ale Consiliului Legislativ materializată în asigurarea accesului la resursele specifice TIC necesare desfășurării în bune condițiuni a activităților curente. Panelul activităților TIC care definește obiectul de activitate al DIL include atât activități legate de proiectare, dezvoltare, implementarea și integrare de sisteme software

cât și soluții din spectrul operațional al activităților ITC cum ar fi configurarea, administrarea, integrarea și securizarea infrastructurii hardware a Consiliului Legislativ. Prin utilizarea unor principii preluate din metodologia DevOps s-a reușit o diminuare a suprafeței de fricțiune între activitățile de dezvoltare (software) și cele operaționale (hardware) fără a diminua expunerea pe metodologia AGILE, deja adoptată.

Implicarea specialiștilor ITC din cadrul DIL se face pe toată verticala de activități cu excepția mentenanței sistemului integrat pentru activități financiar-contabile care se realizează cu sprijinul firmei furnizoare a ERP-ului (Enterprise Resource Planning).

O permanentă preocupare a departamentului a fost consolidarea atât a infrastructurii hardware cât și a celei software a Consiliului Legislativ. Punerea la baza arhitecturilor IT implementate a unor tendințe tehnologice actuale cum ar fi *virtualizarea infrastructurii* dar și utilizarea *software-ului și platformelor de dezvoltarea ca serviciu* a avut drept rezultat creșterea capacității operaționale a DIL în condițiile scăderii costurilor operaționale și de capital, dar și o pregătire a proceselor TI de a fi exploatate într-un context computațional de tip "cloud computing" într-o perspectivă de 5-7 ani.

Dacă în etapa anterioară consolidării infrastructura IT a Consiliului Legislativ aceasta, se caracteriza printr-un grad ridicat de granularitate, care implica un important volum de operații manuale în domeniul administrării acesteia, în 2015 activitatea de administrare se plasează la 25% din totalul timpului alocat activităților din zona rețelelor de calculatoare și comunicațiilor.

Prin achizițiile realizate la nivelul anilor 2012-2015 s-a putut implementa o infrastructură de cloud privat capabilă a transforma Consiliul Legislativ din consumator de servicii de tip IaaS (Infrastructure as a Service) în furnizor de asemenea servicii. Mai concret este vorba despre o soluție de stocare extinsă care acoperă și funcționalitatea de backup și care a completat configurația hardware deja existentă și care va suporta o extensie la nivelul anului 2016 împreună cu o serie de echipamente active și pasive de rețea, dar și suplimentarea capacității UPS (Uninterruptible Power Supply) pentru diminuarea impactului funcționării instabile a alimentării cu energie electrică a centrului de date.

Odată parcursă această etapă, se întrunesc condițiile de trecere de la un program bazat pe cloud privat la unul de cloud hibrid care, pentru

început, va funcționa numai în sensul adaptării capacității de calcul și stocare la nivele mult superioare celor actuale.

În domeniul securității rețelei de calculatoare a Consiliului Legislativ a fost utilizată o soluție bazată pe **Windows Defender (inclusă în Windows 10) alături de cea de TMG (Thread Management Gateway)** care asigurau protecție antivirus, antispam, antimalware, atât la nivel client cât și la nivelul serverelor **Exchange Server 2016, SharePoint Server 2016**. Datorită expirării perioadei de suport pentru TMG securitatea rețelei cunoscuse un regres considerabil. Această vulnerabilizare a rețelei a fost corectată prin achiziția în primul semestru al exercițiului financiar 2016 a unui firewall Fortinet, care modifică orientarea proiectanților de securizare a rețelei de la o arhitectura de protecție software la una hardware.

Mai trebuie subliniat faptul că datorită încetării suportului tehnic pentru Windows XP, Windows 7, Office XP, Office 2003 și SQL Server 2005 s-a realizat, în proporție de 90%, migrarea către sisteme de operare cum ar fi Windows 10, iar în zona Office s-a trecut la Office 2010 și Office 2013, iar pentru SQL Server procesul de migrare către versiuni superioare ca SQL Server 2012 sau SQL Server 2014 este în derulare. Pentru îmbunătățirea activității de suport tehnic a fost continuată exploatarea aplicației, disponibilă în intranetul Consiliului Legislativ, pentru managementul solicitărilor de suport tehnic formulate de utilizatorii rețelei de calculatoare către furnizorii de suport tehnic din cadrul DIL.

Prin utilizarea unor paradigme tehnologice actuale a fost continuată dezvoltarea de funcționalități noi a sistemului de aplicații web destinat **managementului computerizat al proiectelor de acte normative primite spre avizare** prin care s-a realizat automatizarea fluxurilor de operații din cadrul proceselor de preluare, înregistrare și urmărire a proiectelor de acte normative înaintate spre avizare Consiliului Legislativ. Alături de acest important segment al activității de dezvoltare a fost continuată activitatea de exploatare a aplicației web **Repertoriul online al legislației României** prin actualizarea periodică a bazei de date legislative cu date furnizate de Secția de Evidență Oficială a Legislației și Documentare. **Repertoriul online al legislației României** este dezvoltat și administrat de Consiliul Legislativ. Domeniul legislativ **Legi penale speciale**, realizat în colaborare cu **Secția de Drept Public**, a fost extins prin includerea tuturor actelor care cuprind dispoziții penale din perioada analizată. Alte importante funcționalități disponibile pe

site-ul Consiliului Legislativ vizează domeniul **republicărilor** și **un pachet de statistici pentru acte normative de bază**, dar și informații privind unele **acte comunitare și internaționale**. Toate aceste resurse sunt disponibile pe site-ul Consiliului Legislativ (<http://www.clr.ro>).

În domeniul gestiunii activelor reale asistate de calculator s-a continuat exploatarea ERP-ului achiziționat în perioada 2011-2012 pentru managementul fluxurilor de informații de gestiune, de la nivelul **Consiliului Legislativ**, împreună cu Sectorul Financiar-Contabil. Sistemul unitar pentru managementul activităților financiar-contabile subsumează sistemele destinate salarizării, resurselor umane, gestiunii stocurilor și activelor fixe. Se impune continuarea efortului de implementare a noi funcționalități în vederea extinderii razei de aplicabilitate în managementul financiar-contabil al Consiliului Legislativ dar și a capacității de inter-operare cu alte sisteme cum ar fi cele exploatate de Ministerul Finanțelor așa încât recuperarea cheltuielilor cu achiziția și mentenanța ERP-ului să fie realizată într-o perioadă cât mai scurtă.

În colaborare cu biroul **Organizare, resurse Umane și Contencios** din cadrul **Consiliului Legislativ** a fost continuată dezvoltarea soluției IT bazată pe un set de formulare electronice pentru procesarea declarațiilor de avere și interese ale salariaților **Consiliului Legislativ** în vederea publicării pe site-ul instituției și a furnizării datelor solicitate de Agenția Națională de Integritate, conform prevederilor legale.

Un deziderat extrem de important al tuturor aplicațiilor proiectate de DIL pentru evidența legislației este cel al interoperabilității cu alte sisteme. Modul de inter-operare pe care ne bazăm este cel fundamentat pe standarde deschise cum ar fi **SOAP** (Simple Object Access Protocol), **JSON** (Java Script Object Notation) și **REST** (REpresentational State Transfer) conform recomandărilor Comisiei Europene privind inter-operarea sistemelor IT. Finalitatea adoptării acestor standarde este de a migra aplicațiile pentru evidența legislației din zona bazelor de date relaționale în cea noSQL (DocumentDB, Mono, DynamoDB, etc). Soluțiile de căutare full-text operaționale în acest moment sunt disponibile fie în cadrul aplicației dedicate **managementului computerizat al proiectelor de acte normative primite spre avizare** (avize în format HTML) fie prin intermediul unei aplicații dedicate disponibilă în intranet-ul Consiliului Legislativ (monitoare oficiale, în format pdf și avize, în format MS-Word). Consolidarea (sintactică) a

textului actelor normative în urma multiplelor modificări implică o atomizare a textelor în vederea recompunerii și generării de text consolidat. Tehnologiile noSQL aplicate bazelor de date orientate pe documente (JSON) permit o abordare extrem de flexibilă a managementului textului precum și tehnologii de indexare și căutare foarte performante. Testele făcute în acest sens au demonstrat performanța superioară a tehnologiilor noSQL, în schimb volumul de muncă pentru pregătire și verificarea textului în vederea stocării în baze de date noSQL este unul foarte mare, în plus complexitatea tehnologiilor implică un volum de documentare foarte mare a personalului care va dezvolta această clasă de aplicații.

În directă corelație cu problema interoperabilității se află calitatea soluțiilor IT dezvoltate de DIL care depind de gradul de aliniere la metodologii de dezvoltare software ca MSF (Microsoft Solution Framework) Agile sau DevOps. Adoptarea acestor metodologii în contextul utilizării unor soluții de tipul Visual Studio Team Services va conduce pe lângă obținerea unor produse calitativ superioare și la o reducere importantă a costurilor din zona IT a Consiliului Legislativ.

CAPITOLUL VIII

PETIȚII ȘI INFORMAȚII DE INTERES PUBLIC

În anul 2015, Consiliul Legislativ a primit un număr de 164 de petiții și cereri de informații de interes public, în creștere cu 15,5% față de 2013, anul în care se înregistraseră cel mai mare număr de astfel de solicitări. Dintre acestea, 60 au fost formulate în temeiul *Legii nr. 544/2001 privind liberul acces la informațiile de interes public*, iar 104 în temeiul *Ordonanței Guvernului nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor*. Se remarcă, de asemenea, o creștere semnificativă a numărului solicitărilor transmise pe suport electronic (92), care l-a depășit pe cel al solicitărilor comunicate pe suport de hârtie (72).

În ceea ce privește solicitările de informații de interes public, acestea au vizat: evidența oficială a legislației (31), avizarea proiectelor de acte normative (21), inițiative legislative cetățenești (3), tehnica legislativă (2), organizarea și funcționarea Consiliului Legislativ (1), rectificarea actelor normative (1) și procedura legislativă (1). Din numărul total de cereri, 55 au fost rezolvate favorabil, iar 5 au primit răspuns negativ. Din cele 60 de solicitări, 38 au fost adresate de

persoane fizice, iar 22 de persoane juridice. 27 de solicitări au fost adresate pe suport de hârtie, iar 33 pe suport electronic.

Cele 104 petiții au vizat următoarele domenii: consultanță juridică ori interpretarea sau aplicarea unor dispoziții legale (53), solicitarea unor acte normative sau individuale (14), propuneri de amendare sau inițiere a unor acte normative (12), soluționarea unor probleme de competență altor instituții (7), avizarea actelor normative (6), probleme de tehnică legislativă (5), organizarea concursurilor de ocupare a unor posturi (3), constituționalitatea unor acte normative (2), evidența oficială a legislației (1) și rectificarea unor acte normative (1). Din numărul total de petiții, 34 au fost rezolvate favorabil, iar 59 au primit răspuns negativ sau au fost direcționate către alte instituții, deoarece nu intrau în sfera de competență a Consiliului Legislativ, iar 11 au fost clasate, întrucât aveau același obiect cu petiții transmise anterior ori nu conțineau datele de identificare ale petentului. Petițiile au fost adresate de 70 de persoane fizice și 34 de persoane juridice. 45 de solicitări au fost adresate pe suport de hârtie, iar 59 pe suport electronic.

CAPITOLUL IX ACTIVITATEA LOGISTICĂ

Fondurile aprobate în anul 2015 Consiliului Legislativ au fost destinate finanțării programului „**Avizarea proiectelor de acte normative**”, prin care s-a urmărit avizarea proiectelor de acte normative înainte de a fi supuse dezbaterii și aprobării lor de către Parlament sau de către Guvern, atât din punct de vedere al legalității soluțiilor preconizate, cât și a tehnicii legislative, al conexiunilor și incidentelor cu alte acte normative, cu ansamblul legislației precum și cu reglementările comunitare.

Plățile totale efectuate în anul 2015 au fost în sumă de 4.983 mii lei, iar cheltuielile înregistrate în sumă de 5.437 mii lei.

Configurația internă a cheltuielilor repartizate pe titluri ale clasificăției bugetare pe anul 2015 prezintă următoarea structură analitică:

Nr Crt.	Denumire indicatori	Cod clasifica ție	Credite bugetare inițiale (lei)	Credite definitive (lei)	Plăți nete de casă (lei)	Cheltuieli efective (lei)	Gradul de realizare al execuției col.5/col.4 (%)
(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
1.	Cheltuieli Buget de stat	50.01	5.040.000	5.347.000	4.983.323	5.436.844	93,20
2.	Autorități publice și acțiuni externe	51.01	5.040.000	5.347.000	4.983.323	5.436.844	93,20
3.	Cheltuieli curente	01	4.840.000	5.149.000	5.119.500	5.250.418	99,43
3.1	Titlul I Cheltuieli de personal	10	4.308.000	4.574.000	4.565.947	4.760.994	99,82
3.2	Titlul II Bunuri și servicii	20	525.000	568.000	547.149	483.020	96,33
4.	Titlul VII Alte transferuri	55	7.000	7.000	6.404	6.404	91,49
5.	Cheltuieli de capital Titlul XII Active nefinanciare	70 71	200.000	198.000	196.163	186.426	99,07
6.	Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	84 85			-332.340		

SITUAȚIE STATISTICĂ
privind proiectele de acte normative primite spre avizare
pe tipuri și solicitanți
în anul 2015

	NUMĂR TOTAL proiecte de acte normative primite	din care, de tipul:								
		proiecte de legi	proiecte de ordonanțe	proiecte de ordonanțe de urgență	proiecte de hotărâri ale Guvernului	propuneri legislative	amendmente la proiecte de legi	proiecte de regulamente și instrucțiuni	cereri de rectificare și republicare	inițiative legislative cetățenești
Guvern	777	114	52	82	529					
Senat	473					473				
Camera Deputaților	68					66	2			
Consiliul Concurenței	9							9		
Monitorul Oficial	141								141	
Cetățeni	11									11
Total Consiliul Legislativ	1479	114	52	82	529	539	2	9	141	11

SITUAȚIE STATISTICĂ
privind felul avizelor elaborate de Consiliul Legislativ
în anul 2015

Solicitantul avizului	NUMĂR TOTAL avize elaborate	din care, de tipul:		
		favorabil, fără propuneri și observații	favorabil, în forma definitivă cu inițiatorul	favorabil cu propuneri și observații
<i>Guvern</i>	764	228		533
<i>Senat</i>	460	18		382
<i>Camera Deputaților</i>	66	2		56
<i>Consiliul Concurenței</i>	9			9
<i>Monitorul Oficial</i>	89	2		73
<i>Cetățeni</i>	7			3
<i>Total Consiliul Legislativ</i>	1395	250		1056
				89

SITUAȚIE STATISTICĂ
privind avizele elaborate de Consiliul Legislativ
în anul 2015,
pe tipuri de proiecte de acte normative

Solicitantul avizului	NUMĂR TOTAL avize elaborate	din care, pentru:								
		proiecte de legi	proiecte de ordonanțe	proiecte de ordonanțe de urgență	proiecte de hotărâri ale Guvernului	propuneri legislative	amendamente la proiecte de legi	proiecte de regulamente și instrucțiuni	cereri de rectificare și republicare	inițiative legislative cetățenești
Guvern	764	105	47	80	532					
Senat	460					460				
Camera Deputaților	66					64	2			
Consiliul Concurenței	9							9		
Monitorul Oficial	89								89	
Cetățeni	7									7
Total Consiliul Legislativ	1395	105	47	80	532	524	2	9	89	7

SITUAȚIE
privind AVIZELE NEGATIVE
emise în anul 2015

Nr. crt.	Soluție	Proiectul de act normativ supus avizării număr dosar / denumire	Solicitant număr / data
1	Aviz nr. 9 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1534 / 2014 RECTIFICAREA Legii nr. 227/2006 privind prevenirea și combaterea dopajului în sport, republicată, cu modificările și completările ulterioare	Monitorul Oficial nr. 230R / 29.12.2014
2	Aviz nr. 10 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1436 / 2014 Propunere legislativă pentru completarea Legii nr. 161/2003 privind unele măsuri pentru asigurarea transparenței în exercitarea demnităților publice, a funcțiilor publice și în mediul de afaceri, prevenirea și sancționarea corupției (clasat / nepromovat / respins / retras)	Senat nr. b 629 / 09.12.2014
3	Aviz nr. 17 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1443 / 2014 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea art. 190 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății	Senat nr. b 636 / 09.12.2014
4	Aviz nr. 23 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 3 / 2015 RECTIFICAREA Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 95/2014 pentru modificarea și completarea Legii recunoștinței față de eroii-martiri și luptătorii care au contribuit la victoria Revoluției române din decembrie 1989, precum și față de persoanele care și-au jertfit viața sau au avut de suferit în urma revoltei muncitorești anticomuniste de la Brașov din noiembrie 1987 nr. 341/2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 969 din 30 decembrie 2014	Monitorul Oficial nr. 1R / 06.01.2015
5	Aviz nr. 41 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1466 / 2014 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 21/2002 privind gospodărirea localităților urbane și rurale	Senat nr. b 649 / 15.12.2014
6	Aviz nr. 48 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1473 / 2014 Propunere legislativă pentru abrogarea Legii nr. 37 din 7 aprilie 2014 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule	Senat nr. b 657 / 15.12.2014
7	Aviz nr. 71 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1484 / 2014 Propunere legislativă pentru completarea Legii nr. 135/2010 privind Noul Cod de Procedură Penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, în vigoare din 1 februarie	Senat nr. b 672 / 17.12.2014
8	Aviz nr. 98 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 63 / 2015 Proiect de Ordonanță pentru aprobarea plății contribuțiilor Ministerului Justiției și Ministerului Public la organisme internaționale, precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 41/1994 privind autorizarea plății cotizațiilor la organizațiile internaționale interguvernamentale la care România este parte	Guvern nr. 14 / 27.01.2015
9	Aviz nr. 107 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1397 / 2014 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și senatorilor	Camera Dep. nr. plx 532 / 02.12.2014

10	Aviz nr. 152 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 112 / 2015 Propunere legislativă pentru stimularea elitelor cercetării științifice	Camera Dep. nr. plx.13 / 03.02.2015
11	Aviz nr. 163 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 176 / 2015 RECTIFICAREA Legii nr. 10/2015 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 32/2012 privind organismele de plasament colectiv în valori mobiliare și societățile de administrare a investițiilor, precum și pentru modificarea și completarea Legii nr. 297/2004 privind piața de capital, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 22 din 12 ianuarie 2015	Monitorul Oficial nr. 20 r / 19.02.2015
12	Aviz nr. 164 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 81 / 2015 Inițiativă legislativă a cetățenilor privind revizuirea Constituției României	Cetățeni, Comitet nr. 181 / 28.01.2015
13	Aviz nr. 168 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 199 / 2015 Proiect de Hotărâre pentru completarea Hotărârii Guvernului nr. 595/2009 pentru aplicarea Legii nr. 490/2004 privind stimularea financiară a personalului care gestionează fonduri comunitare	Guvern nr. 30 / 25.02.2015
14	Aviz nr. 196 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 205 / 2015 Propunere legislativă pentru ratificarea Protocolului adițional referitor la plângerile colective încheiat la Strasbourg la 9 noiembrie 1995 la Carta Socială Europeană deschisă spre semnare la Torino la 18 octombrie 1961	Camera Dep. nr. plx 81 / 25.02.2015
15	Aviz nr. 216 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 131 / 2015 Propunere legislativă pentru completarea Art.574 al Legii nr. 135 din 1 iulie 2010 privind Codul de procedură penală	Senat nr. b 689 / 10.02.2015
16	Aviz nr. 218 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 133 / 2015 Propunere legislativă pentru completarea alin. (1) al art. 10 din ordinul Ministerului Sănătății nr. 386 din 7 aprilie 2004 privind aprobarea Normelor de aplicare a Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003	Senat nr. b 691 / 10.02.2015
17	Aviz nr. 238 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 172 / 2015 Propunere legislativă pentru eliminarea inegalităților salariale rezultate în urma aplicării Legii nr. 118/2010 în cadrul instituțiilor bugetare	Senat nr. b 34 / 19.02.2015
18	Aviz nr. 241 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 170 / 2015 Propunere legislativă pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 58/2013 pentru modificarea și completarea Legii nr. 283/2010 privind camerele pentru agricultură, industrie alimentară, piscicultură, silvicultură și dezvoltare rurală și pentru abrogarea art. II din Legea nr. 122/2012 pentru modificarea și completarea Legii nr. 283/2010 privind camerele pentru agricultură, silvicultură și dezvoltare rurală	Senat nr. b 32 / 19.02.2015
19	Aviz nr. 267 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 188 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea art. 62 alin. (2 ³) din Legea nr. 571/2003 privind Codul Fiscal	Senat nr. B39 / 17.02.2015
20	Aviz nr. 269 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 190 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea art. III lin Legea nr. 122/2014 pentru completarea Legii nr. 82/1993 privind constituirea Rezervației Biosferei "Delta Dunării"	Senat nr. B41 / 17.02.2015
21	Aviz nr. 288 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 291 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea literei h ¹) a alin. (2) de la art. 9 din Legea privind Statutul aleșilor locali nr. 393/2004 introdusă prin art. I pct. 3 din Legea nr. 249/2006	Camera Dep. nr. plx 264 / 18.03.2015

22	Aviz nr. 292 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 331 / 2015 RECTIFICAREA Legii nr. 352/2013 privind majorarea capitalului autorizat deținut de România la Corporația Financiară Internațională, în conformitate cu Rezoluția nr. 256/2012 a Consiliului Guvernatorilor privind amendarea statutului și creșterea selectivă a capitalului Corporației Financiare Internaționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 809 din 19 decembrie 2013	Monitorul Oficial nr. 21 R / 30.03.2015
23	Aviz nr. 294 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 328 / 2015 RECTIFICAREA Legii nr. 323/2013 pentru majorarea capitalului autorizat deținut de România la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, în conformitate cu Rezoluția nr. 612/2011 privind "Majorarea selectivă a capitalului autorizat pentru întărirea puterii de vot și a participării țărilor aflate în tranziție și a celor în curs de dezvoltare", adoptată de Consiliul Guvernatorilor BIRD, și, respectiv, în conformitate cu Rezoluția nr. 613/2011 privind "Majorarea generală de capital 2010", adoptată de Consiliul Guvernatorilor BIRD, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 744 din 2 decembrie 2013	Monitorul Oficial nr. 21R / 30.03.2015
24	Aviz nr. 327 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 247 / 2015 Propunere legislativă privind modificarea alin. (5) al art. 41 din Legea nr. 119/1996 cu privire la actele de stare civilă, republicată	Senat nr. b 69 / 10.03.2015
25	Aviz nr. 328 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 249 / 2015 Propunere legislativă privind modificarea art. 11 din Legea Cetățeniei Române nr. 21/1991	Senat nr. b70 / 10.03.2015
26	Aviz nr. 346 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 267 / 2015 Propunere legislativă pentru completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice	Senat nr. b 81 / 18.03.2015
27	Aviz nr. 356 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 277 / 2015 Propunere legislativă privind recuperarea datoriilor istorice ale unor state față de România	Senat nr. b 91 / 18.03.2015
28	Aviz nr. 390 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 303 / 2015 Propunere legislativă pentru completarea art. 62 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal	Senat nr. b 110 / 24.03.2015
29	Aviz nr. 394 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 307 / 2015 Propunere legislativă privind reglementarea creanțelor cesionate	Senat nr. b 114 / 24.03.2015
30	Aviz nr. 397 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 310 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea Legii nr. 115/1999 privind responsabilitatea ministerială, cu modificările și completările ulterioare	Senat nr. b 117 / 24.03.2015
31	Aviz nr. 401 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 314 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea Legii nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului	Senat nr. b 121 / 24.03.2015
32	Aviz nr. 424 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 339 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea Legii nr. 211/2012 privind aprobarea Ordonanței Guvernului nr. 8/2011 pentru modificarea și completarea legislației cu privire la eliberarea, gestionarea și monitorizarea documentelor de călătorie acordate pensionarilor, veteranilor de război și văduvelor de război	Senat nr. b 125 / 01.04.2015

33	Aviz nr. 425 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 340 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea art. 10 din Legea nr. 458/2002 privind calitatea apei potabile	Senat nr. b 126 / 01.04.2015
34	Aviz nr. 481 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 393 / 2015 Propunere legislativă pentru completarea art. 27 din Legea contabilității nr. 82/1991	Senat nr. b 160 / 16.04.2015
35	Aviz nr. 484 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 396 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea art. 112 ² , alin. (1) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu completările și modificările ulterioare, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 927 din 23 decembrie 2003	Senat nr. b 163 / 16.04.2015
36	Aviz nr. 485 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 397 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea articolului 35 ¹ din Legea poliției locale nr. 155/2010, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 339 din 8 mai 2014	Senat nr. b 164 / 16.04.2015
37	Aviz nr. 487 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 399 / 2015 Propunere legislativă pentru completarea art. 1 din Legea nr. 44/1994, privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război	Senat nr. b 166 / 16.04.2015
38	Aviz nr. 488 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 400 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății	Senat nr. b 167 / 16.04.2015
39	Aviz nr. 498 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 431 / 2015 REPUBLICAREA Legii nr. 111/1996 privind desfășurarea în siguranță, reglementarea, autorizarea și controlul activităților nucleare, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 552 din 27 iunie 2006	Monitorul Oficial nr. 37R / 28.04.2015
40	Aviz nr. 512 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 445 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 17/2014 privind unele măsuri de reglementare a vânzării-cumpărării terenurilor agricole situate în extravilan și de modificare a Legii nr. 268/2001 privind privatizarea societăților comerciale ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă și înființarea Agenției Domeniilor Statului	Senat nr. b 179 / 29.04.2015
41	Aviz nr. 517 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 450 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea alineatului (5) al articolului 10 din Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică și a articolului 29 Legii nr. 325/2006 a serviciului public de alimentare cu energie termică	Senat nr. b 190 / 29.04.2015
42	Aviz nr. 568 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 478 / 2015 Propunere legislativă privind revenirea la denumirea oficială de "țigani" a persoanelor intitulate "de etnie romă"	Senat nr. b 197 / 07.05.2015
43	Aviz nr. 571 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 481 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea articolelor (3), (97), (98), (103) și (104) din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale cu modificările și completările ulterioare	Senat nr. b200 / 07.05.2015
44	Aviz nr. 572 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 482 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 67/2004 pentru alegerea autorităților administrației publice locale, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 333 din 17 mai 2007, cu modificările și completările ulterioare	Senat nr. b201 / 07.05.2015
45	Aviz nr. 573 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 483 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea alineatului (5) al articolului 76 din Legea nr. 67/2004 pentru alegerea	Senat nr. b202 / 07.05.2015

		autorităților administrației publice locale	
46	Aviz nr. 640 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 545 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 31/1990 ¹ societăților și reglementarea echivalării funcțiilor	Senat nr. b 239 / 19.05.2015
47	Aviz nr. 654 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 591 / 2015 Propunere legislativă privind stabilirea unor măsuri de organizare și funcționare a piețelor volante mobile pentru comercializarea produselor agroalimentare	Senat nr. b 252 / 27.05.2015
48	Aviz nr. 657 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 687 / 2015 RECTIFICAREA Legii nr. 124/2015 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2014 pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare și modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 407 din 9 iunie 2015	Monitorul Oficial nr. 20MOF/64R / 18.06.2015
49	Aviz nr. 658 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 686 / 2015 RECTIFICAREA Legii nr. 71/2015 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 83/2014 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2015, precum și alte măsuri în domeniul cheltuielilor publice, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 233 din 6 aprilie 2015	Monitorul Oficial nr. 20MOF/61R / 18.06.2015
50	Aviz nr. 674 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 614 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 223/2007 privind Statutul personalului aeronautic civil navigant profesionist din aviația civilă din România	Senat nr. b 255 / 03.06.2015
51	Aviz nr. 677 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 617 / 2015 Propunere legislativă privind organizarea și funcționarea sistemului de sănătate din România	Senat nr. b 258 / 03.06.2015
52	Aviz nr. 684 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 624 / 2015 Propunere legislativă privind combaterea risipei alimentare	Senat nr. b 268 / 03.06.2015
53	Aviz nr. 692 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 598 / 2015 Inițiativă legislativă a cetățenilor pentru modificarea și completarea Codului fiscal în sensul stabilirii unor măsuri în domeniul luptei împotriva corupției și de sporire a rolului cetățeanului în modernizarea României	Cetățeni, Comitet nr. - / 02.06.2015
54	Aviz nr. 721 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 777 / 2015 RECTIFICAREA Legii nr. 124/2015 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 92/2014 pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare și modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 407 din 9 iunie 2015	Monitorul Oficial nr. 69 R / 02.07.2015
55	Aviz nr. 722 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 645 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 266/2008 privind modul în care funcționează farmaciile și cum se vând medicamentele	Senat nr. b 276 / 09.06.2015
56	Aviz nr. 725 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 648 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea Legii nr. 45/2009 privind organizarea și funcționarea Academiei de Științe Agricole și Silvicultură "Gheorghe Ionescu-Șișești" și a sistemului de cercetare-dezvoltare din domeniile agriculturii, silviculturii și industriei alimentare	Senat nr. b 279 / 09.06.2015
57	Aviz nr. 730 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 653 / 2015 Propunere legislativă privind interzicerea mediatizării suicidului și a tentativelor de suicid	Senat nr. b 285 / 09.06.2015
58	Aviz nr. 753 / 2015	• Dosar nr. 673 / 2015	Senat

	Negativ	Propunere legislativă pentru modificarea articolului 309 din Legea nr. 286/2009 privind Codul Penal	nr. b 292 / 16.06.2015
59	Aviz nr. 755 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 675 / 2015 Propunere legislativă pentru completarea art. 3 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 120/2002 privind aprobarea Sistemului de susținere și promovare a exportului cu finanțare de la bugetul de stat	Senat nr. b 294 / 16.06.2015
60	Aviz nr. 775 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 743 / 2015 Inițiativă legislativă a cetățenilor intitulată Codul creștin al României	Cetățeni, Comitet nr. R1066 / 30.06.2015
61	Aviz nr. 779 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 708 / 2015 Propunere legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 215 din 23 aprilie 2001 a administrației publice locale, publicată în M. Of. nr. 123 din 20 februarie 2007, cu modificările și completările ulterioare	Senat nr. b311 / 24.06.2015
62	Aviz nr. 788 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 749 / 2015 Propunere legislativă privind diminuarea risipei alimentare	Senat nr. b 321 / 30.06.2015
63	Aviz nr. 838 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 765 / 2015 Propunere legislativă privind Fondul pentru Viitorul României	Senat nr. b 338 / 30.06.2015
64	Aviz nr. 966 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 716 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale cu modificările și completările ulterioare	Camera Dep. nr. PLX506 / 24.06.2015
65	Aviz nr. 983 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 964 / 2015 Propunere legislativă pentru completarea Legii nr. 393/2004 privind statutul aleșilor locali	Camera Dep. nr. plx.542 / 01.09.2015
66	Aviz nr. 997 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1047 / 2015 RECTIFICAREA Hotărârii Guvernului nr. 741/2015 privind modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 720/2008 pentru aprobarea Listei cuprinzând denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor de care beneficiază asigurații, cu sau fără contribuție personală, pe bază de prescripție medicală, în sistemul de asigurări sociale de sănătate, precum și denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor care se acordă în cadrul programelor naționale de sănătate, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 695 din 15 septembrie 2015	Monitorul Oficial nr. 20MOF/97R / 18.09.2015
67	Aviz nr. 1024 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 971 / 2015 Propunere legislativă privind modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare	Senat nr. b 342 / 03.09.2015
68	Aviz nr. 1036 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 984 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații	Senat nr. b 378 / 03.09.2015
69	Aviz nr. 1053 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1112 / 2015 Proiect de Hotărâre pentru aprobarea aderării Ministerului Apărării Naționale din România la Acordul tehnic între Ministerul Apărării Naționale din Republica Elenă, Ministerul Apărării din Republica Italiană, ministrul apărării naționale din Republica Polonia, șeful Statului Major General din Republica Turcia (reprezentând Guvernul Turcia) și ministrul apărării din Regatul Belgiei, ministrul apărării din Republica Franceză, Ministrul Federal al Apărării din Republica Federală Germania, ministrul apărării din Marele Ducat al Luxemburgului, ministrul apărării din Regatul Spaniei privind încadrarea, finanțarea, administrarea și sprijinul	Guvern nr. 167 / 02.10.2015

		Comandamentelor EUROCORPS Corpurile NATO cu Dislocare rapidă EUROCORPS (NRDC-EC), semnat la 8 octombrie 2013	
70	Aviz nr. 1070 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1017 / 2015 Propunere legislativă pentru respectarea utilizării limbii române ca limbă oficială a statului român	Senat nr. b434 / 09.09.2015
71	Aviz nr. 1100 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1045 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea alin. (5) al art. 51 din Legea nr. 215/2001 a administrației publice locale	Senat nr. b 450 / 16.09.2015
72	Aviz nr. 1124 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1170 / 2015 RECTIFICAREA Legii nr. 152/2015 pentru modificarea și completarea unor acte normative în domeniul înregistrării în registrul comerțului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 519 din 13 iulie 2015	Monitorul Oficial nr. 109R / 14.10.2015
73	Aviz nr. 1129 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1070 / 2015 Propunere legislativă pentru interzicerea organizațiilor politice cu caracter comunist	Senat nr. b460 / 23.09.2015
74	Aviz nr. 1135 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1118 / 2015 Proiect de lege specială privind indemnizația lunară și indemnizația pentru limită de vârstă a deputaților și senatorilor	Camera Dep. nr. Plx637 / 05.10.2015
75	Aviz nr. 1148 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1082 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea art. 54, alin 1, lit. c) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății	Senat nr. b 465 / 29.09.2015
76	Aviz nr. 1186 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1127 / 2015 Propunere legislativă pentru completarea art. 16 din Legea nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat	Senat nr. b483 / 06.10.2015
77	Aviz nr. 1198 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1132 / 2015 Inițiativă legislativă a cetățenilor privind revizuirea Constituției României	Cetățeni, Comitet nr. R 1623 / 07.10.2015
78	Aviz nr. 1241 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1230 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea art. 15 al Legii nr. 78/2014 privind reglementarea activității de voluntariat în România	Senat nr. b 534 / 20.10.2015
79	Aviz nr. 1246 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1235 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 393/2004 privind statutul aleșilor locali, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr. 912 din 7 octombrie 2004, cu modificările și completările ulterioare	Senat nr. b 542 / 21.10.2015
80	Aviz nr. 1249 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1239 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea Legii nr. 3/2000 privind organizarea și desfășurarea referendumului	Senat nr. b 547 / 23.10.2015
81	Aviz nr. 1265 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1287 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr. 24/2007 privind reglementarea și administrarea spațiilor verzi din intravilanul localităților	Senat nr. b 566 / 04.11.2015
82	Aviz nr. 1268 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1338 / 2015 RECTIFICAREA Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 162/2014 pentru aprobarea punctelor relevante ale Sistemului național de transport al gazelor naturale, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 39 și 39 bis din 16 ianuarie 2015	Monitorul Oficial nr. R 126 / 26.11.2015
83	Aviz nr. 1296 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1349 / 2015 RECTIFICAREA Deciziei președintelui Colegiului Medicilor Dentiști din România nr. 13/2015 pentru modificarea	Monitorul Oficial nr. 128R / 07.12.2015

		Regulamentului electoral al Colegiului Medicilor Dentiști din România, aprobat prin Decizia Consiliului național al Colegiului Medicilor Dentiști din România nr. 59/2011, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 862 din 19 noiembrie 2015	
84	Aviz nr. 1314 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1309 / 2015 Propunere legislativă pentru completarea articolului 2 al Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente	Senat nr. 597 / 17.11.2015
85	Aviz nr. 1352 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1351 / 2015 Propunere legislativă pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011	Camera Dep. nr. plx 862 / 07.12.2015
86	Aviz nr. 1357 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1431 / 2015 RECTIFICAREA Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1027 din 27.12.2006	Monitorul Oficial nr. 134R / 21.12.2015
87	Aviz nr. 1376 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1362 / 2015 Propunere legislativă privind realizarea Muzeului Dictaturii Comuniste în imobilul "Casa radio" situat în București, str. Știrbei Vodă nr. 174-176 sect 1	Senat nr. b 641 / 07.12.2015
88	Aviz nr. 1379 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1365 / 2015 Propunere legislativă pentru completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal	Senat nr. b 644 / 07.12.2015
89	Aviz nr. 1380 / 2015 Negativ	• Dosar nr. 1366 / 2015 Propunere legislativă pentru completarea art. 574 al Legii nr. 135 din 1 iulie 2010, privind Codul de procedură penală	Senat nr. b 645 / 07.12.2015

**Acte normative de bază din perioada 1864 – 31 decembrie 2015,
în vigoare sau neabrogate expres,
existente în fondul activ al legislației României**

Nivel act normativ	1864 – 21 dec. 1989	22 dec. 1989- 31 dec. 1992	1993 – 31 dec. 1996	1997 – 31 dec. 2000	2001 – 31 dec. 2004	2005 – 31 dec. 2008	2009- 31 dec.2015	Total
1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
D.-L., Legi	19	151	289	484	1.414	968	1.409	4.734
D.C.S., D.P.,D.	131	34	16	9	14	16	14	234
O.G.	-	6	82	225	160	60	74	607
O.U.G.	-	-	1	158	239	223	296	917
H.G.	-	733	638	944	1.521	1.736	2.268	7.840
H.C.M.	55	-	-	-	-	-	-	55
Total	205	924	1.026	1.820	3.348	3.003	4.061	14.390

EXEMPLE DE ACTE NORMATIVE CARE AU SUFERIT NUMEROASE MODIFICĂRI ÎN DECURSUL TIMPULUI

◆ L. nr. 31/1990

Legea societăților

M. Of. nr. 126-127/17 nov. 1990

Modificări:

- L. nr. 41/1991 (M. Of. nr. 120/4 iun. 1991)
- L. nr. 44/1991 (M. Of. nr. 142/11 iul. 1991)
- L. nr. 80/1991 (M. Of. nr. 263/23 dec. 1991)
- L. nr. 78/1992 (M. Of. nr. 178/28 iul. 1992)
- O.U.G. nr. 32/1997 (M. Of. nr. 133/27 iun. 1997)

Rectificare:

M. Of. nr. 162/18 iul. 1997

Modificări:

- L. nr. 195/1997 (M. Of. nr. 335/28 nov. 1997)

Republicare:

M. Of. nr. 33/29 ian. 1998

Modificări:

- O.U.G. nr. 16/1998 (M. Of. nr. 359/22 sep. 1998)
- L. nr. 99/1999 (M. Of. nr. 236/27 mai 1999)
- O.U.G. nr. 75/1999 (M. Of. nr. 256/4 iun. 1999)
- L. nr. 127/2000 (M. Of. nr. 345/25 iul. 2000)
- O.U.G. nr. 76/2001 (M. Of. nr. 283/31 mai 2001)
- L. nr. 314/2001 (M. Of. nr. 338/26 iun. 2001)
- L. nr. 133/2002 (M. Of. nr. 230/5 apr. 2002)
- O.U.G. nr. 102/2002 (M. Of. nr. 673/11 sep. 2002)
- L. nr. 161/2003 (M. Of. nr. 279/21 apr. 2003)
- L. nr. 297/2004 (M. Of. nr. 571/29 iun. 2004)

Republicare:

M. Of. nr. 1066/17 nov. 2004

Modificări:

- L. nr. 302/2005 - modifică art. 10 alin. (1), art. 237 alin. (6); introduce la art. 237 alin. (7) - (10); abrogă art. 293 (M. Of. nr. 953/27 oct. 2005)
- L. nr. 85/2006 - abrogă art. 282 (M. Of. nr. 359/21 apr. 2006)
- L. nr. 164/2006 - modifică art. 17 alin. (2) (M. Of. nr. 430/18 mai 2006)
- L. nr. 441/2006 - modifică art. 6 alin. (2), art. 7 lit. a), b), d) și e), art. 8 lit. a), b), d) - i), m), n) și o), art. 9, art. 10, art. 11 alin. (1), art. 16 alin. (2), (3) și (4), art. 17 alin. (2), art. 18 alin. (1), art. 26, art. 28, art. 29 alin. (1), art. 30 alin. (2), art. 31 alin. (1) și (3), art. 36 alin. (1) și alin. (2) lit. d) și f), art. 38, art. 39, art. 43, art. 52, art. 54, art. 55 alin. (1), art. 56 lit. f), art. 67 alin. (2) și (5), art. 74, art. 93 alin. (1) și (4), art. 95 alin. (1) lit. b), alin. (3) și alin. (4), art. 98 alin. (2), art. 100 alin. (2), art. 103, art. 104, art. 105, art. 106, art. 107, art. 111 alin. (1), alin. (2) lit. a) - d), art. 112, art. 114, art. 115, art. 117, art. 119, art. 123 alin. (1) și (2), art. 125 alin. (1), (2), (3) și (5), art. 126, art. 128, art. 129 alin. (1), (2) și (5), art. 130 alin. (2), art. 131 alin. (4) și (5), art. 132 alin. (4) - (7), art. 134, art. 136 alin. (1), art. 137, art. 141, art. 142, art. 143, art. 150 alin. (1), art. 152, art. 153, art. 155, art. 160 alin. (1) și alin. (2), art. 161 alin. (2) lit. c), art. 163 alin. (1), (2) și (5), art. 167 alin. (1), art. 170 alin. (3), art. 171 alin. (5), art. 177 alin. (1) lit. a), c), e) și f) și alin. (2), art. 178 alin. (1), art. 181, art. 184, art. 185, art. 186, art. 187, art. 190, art. 194 alin. (1) partea introductivă, lit. b) și c), art. 199 alin. (2) și (5), art. 201 alin. (1), art. 204 alin. (1) și (3) - (7), art. 208 alin. (3) și (4), art. 211, art. 212 alin. (2) lit. d), art. 213, art. 214, art. 215 alin. (1), art. 216, art. 217, art. 219, art. 227 alin. (2), art. 228, art. 233 alin. (2), art. 237 alin. (10), art. 238, art. 241, art. 243, art. 244, art. 245, art. 246, art. 249, art. 250, art. 251, art. 252 alin. (1) lit. a) și b), art. 253 alin. (2) - (5), art. 255 alin. (2), art. 264 alin. (3), art. 265 alin. (1), art. 266 alin. (1), denumirea titlului VIII, art. 272; introduce lit. e¹) la art. 7, lit. f¹), f²), g¹) și i¹) la art. 8, art. 8¹, art. 9¹, lit. g) la art. 36 alin. (2), art. 44¹, alin. (2) la art. 53, art. 73¹, alin. (2) la art. 86, alin. (5) la art. 95, art. 99¹, art. 103¹, art. 104¹, art. 105¹, art. 107¹, lit. b¹) la art. 111 alin. (2), lit. i¹) la art. 113, art. 117¹, art. 117², alin. (7) la art. 129, alin. (1¹) la art. 136, art. 136¹, titlul subsecțiunii I după titlul secțiunii a III-a, art. 137¹, art. 137², art. 138¹, art. 138², art. 140¹, art. 140², art. 141¹, art. 143¹, art. 143², art. 144¹-144⁴, alin. (1¹) la art. 150, art. 152¹, titlul subsecțiunii a II-a după art. 152¹, paragraful A cu art. 153¹-153³ în cadrul subsecțiunii a II-a după art. 153, paragraful B cu art. 153⁶-153¹¹ în cadrul secțiunii a II-a după art. 153³, titlul subsecțiunii a III-a după art. 153¹¹, art. 153¹²-153²⁴ după titlul subsecțiunii a III-a, art. 155¹, alin. (1¹) și (1²) la art. 160, art. 160¹, art. 164¹, lit. g) la art. 177 alin. (1), art. 196¹, art. 216¹, art. 220¹, alin. (2) - (4) la art. 235, art. 241¹, art. 243¹-243³, art. 249¹, art. 250¹, art. 251¹, art. 252¹, alin. (1¹) și (1²) la art.

263, art. 270¹, art. 270², art. 270³ după denumirea titlului VIII, art. 272¹, art. 280¹-280³, art. 282¹; abrogă art. 27 alin. (1), art. 35, art. 36 alin. (3), art. 91 alin. (3), art. 125 alin. (4), art. 135, art. 138, art. 139, art. 140, art. 144, art. 145-149, art. 151, art. 154, art. 156-158, art. 159 alin. (5), art. 163 alin. (4), art. 164 alin. (2), art. 168, art. 169, art. 177 alin. (1) lit. d), art. 218, art. 236, art. 240 (M. Of. nr. 955/28 nov. 2006)

- O.U.G. nr. 82/2007 - modifică art. 6 alin. (2), art. 7 lit. e¹), art. 36 alin. (2) lit. f), art. 37 alin. (3), art. 73¹, art. 86 alin. (2), art. 100 alin. (1), art. 108, art. 111 alin. (2) lit. b¹), art. 114 alin. (1) și (3), art. 117 alin. (3), art. 123 alin. (1), art. 130 alin. (2), art. 132 alin. (6), art. 138² alin. (2), art. 140² alin. (1), art. 143¹ alin. (3), art. 144¹, art. 152, art. 152¹, art. 153² alin. (6), art. 153³ alin. (5), art. 153¹¹ alin. (2), art. 153¹² alin. (4), art. 153¹⁷, art. 159, art. 160 alin. (1²) și alin. (2), art. 160¹, art. 161 alin. (1), art. 162, art. 163 alin. (1) și (2), art. 166 alin. (3), art. 178 alin. (1), art. 187, art. 189 alin. (2), art. 194 alin. (1) lit. b) și c), art. 196¹ alin. (3), art. 199 alin. (1) și (2), art. 204 alin. (1) și (4), art. 212 alin. (2) partea dispozitivă, art. 214, art. 216 alin. (2), art. 220¹ alin. (4), art. 221, art. 237 alin. (5), art. 238 alin. (1) și (2), art. 255 alin. (1) lit. a), c) și e), art. 270³ alin. (2), art. 275 alin. (1) pct. 1; introduce alin. (2) la art. 52, alin. (8) la art. 117, alin. (5) la art. 185, alin. (4) la art. 196¹, alin. (2) la art. 228, alin. (7¹) la art. 237, art. 237¹, alin. (2¹) la art. 238, alin. (2) și (3) la art. 272; abrogă art. 140² alin. (3), art. 150 alin. (1¹), art. 153¹⁴, art. 204 alin. (8), art. 211, art. 252 alin. (3), art. 252¹, art. 263 alin. (1²) (M. Of. nr. 446/29 iun. 2007)

- O.U.G. nr. 52/2008 - modifică art. 69, art. 142 alin. (2) lit. b), art. 241 lit. i), art. 244 alin. (1) lit. f), art. 251 alin. (3); introduce art. 70¹, alin. (3) și (4) la art. 227, alin. (5) la art. 243³, alin. (3) la art. 244, cap. III la titlul VI cu art. 251² - 251¹⁹, titlul VII după art. 270² cu art. 270^{2a}) - 270^{2e}); abrogă art. 267 (M. Of. nr. 333/30 apr. 2008)

- L. nr. 284/2008 - aprobă cu completări O.U.G. nr. 52/2008 și modifică art. 208 alin. (4); introduce alin. (5) la art. 208 (M. Of. nr. 778/20 nov. 2008)

- L. nr. 88/2009 - aprobă O.U.G. nr. 82/2007 și modifică art. 8 lit. g¹), art. 134 alin. (4), art. 153⁸ alin. (2), art. 161 alin. (2) lit. c), art. 166 alin. (3); introduce alin. (4) la art. 197; abrogă art. 8 lit. i¹), art. 153¹⁰ alin. (4), art. 196¹ alin. (4) (M. Of. nr. 246/14 apr. 2009)

- O.U.G. nr. 43/2010 - modifică art. 260 (M. Of. nr. 316/13 mai 2010)

- O.U.G. nr. 54/2010 - modifică art. 17; introduce alin. (2¹) - (2⁴) la art. 202, alin. (3) la art. 203 (M. Of. nr. 421/23 iun. 2010)

- O.U.G. nr. 90/2010 - modifică art. 185, art. 243, art. 246 alin. (1), art. 251⁹, art. 251¹¹ alin. (1); introduce alin. (3) la art. 241¹, alin. (3) la art. 242 (M. Of. nr. 674/4 oct. 2010)

- L. nr. 202/2010 - modifică art. 132 alin. (9) (M. Of. nr. 714/26 oct. 2010)

- L. nr. 34/2011 - aprobă O.U.G. nr. 90/2010 (M. Of. nr. 205/24 mar. 2011)

- O.U.G. nr. 37/2011 - abrogă art. 237 alin. (1) lit. b) (M. Of. nr. 285/22 apr. 2011)

- L. nr. 71/2011 - la data de 1 oct. 2011, modifică art. 1 alin. (1), art. 5 alin. (6) lit. a), art. 63, art. 99¹, art. 204 alin. (2) lit. a), art. 291; abrogă art. 124 alin. (1) (M. Of. nr. 409/10 iun. 2011)

- O.U.G. nr. 2/2012 - modifică art. 226 alin. (3), art. 242 alin. (1), art. 243 alin. (1), (2), (4) și (5), art. 243² alin. (3) și (4), art. 244 alin. (1) lit. b) și d), art. 244 alin. (2) și (3), art. 246 alin. (1), art. 251⁶ alin. (1), art. 251¹⁸; introduce alin. (3) la art. 38, alin. (2¹) la art. 134, alin. (1¹) la art. 215, lit. a¹) la art. 226 alin. (1), alin. (1¹) la art. 226, alin. (2¹) - (2³) la art. 242, alin. (5) la art. 243², art. 243⁴ - 243⁶, alin. (4) și (5) la art. 244, art. 246¹ și 246², alin. (4) și (5) la art. 251⁶; abrogă art. 249¹ (M. Of. nr. 143/2 mar. 2012)

- L. nr. 76/2012 - modifică, la 1 septembrie 2012, titlul, art. 1, art. 2 partea introductivă, art. 4, art. 10 alin. (2) și (3), art. 48 alin. (2), art. 58 alin. (1), art. 60, art. 62 alin. (3), art. 132 alin. (9) și (10), art. 133 alin. (2), art. 153²⁴ alin. (5), art. 155 alin. (5), art. 155¹ alin. (4), art. 204 alin. (4), art. 206 alin. (2), art. 208 alin. (4), art. 223 alin. (4), art. 226 alin. (1) lit. c), art. 232 alin. (2), art. 237 alin. (5)-(7), art. 243 alin. (2) și (5), art. 260 alin. (8) și (10), art. 262 alin. (3), art. 263 alin. (4), art. 264 alin. (3), art. 270^{2d} alin. (2); introduce alin. (3¹) la art. 223, lit. c¹) la art. 237 alin. (1); abrogă art. 133 alin. (3); în tot cuprinsul legii, sintagma „societate comercială” sau, după caz, „societăți comerciale” se înlocuiește cu termenul „societate” sau, după caz, „societăți”. (M. Of. nr. 365/30 mai 2012)

- O.U.G. nr. 44/2012 - prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 2013 (M. Of. nr. 606/23 aug. 2012)

- O.U.G. nr. 47/2012 - modifică art. 67 alin. (2) (M. Of. nr. 635/6 sep. 2012)

- L. nr. 193/2012 - aprobă O.U.G. nr. 2/2012 (M. Of. nr. 736/31 oct. 2012)

- L. nr. 187/2012 - la data de 1 februarie 2014, modifică art. 6 alin. (2), art. 271, art. 272, art. 272¹, art. 273, art. 274, art. 275, art. 277, art. 278 alin. (2), art. 279, art. 280¹, art. 280³, art. 281; abrogă art. 280, art. 280² (M. Of. nr. 757/12 nov. 2012)

- L. nr. 98/2013 - aprobă O.U.G. nr. 47/2012 (M. Of. nr. 213/15 apr. 2013)

- L. nr. 255/2013 - abrogă, la 1 februarie 2014, art. 282¹ (M. Of. nr. 515/14 aug. 2013)

- L. nr. 152/2015 - modifică art. 66 alin. (2), art. 237, art. 251¹⁴ alin. (3) și (4), art. 251¹⁸, art. 260; introduce alin. (3) la art. 66, art. 66¹, alin. (5) la art. 202 (M. Of. nr. 519/13 iul. 2015)

◆ **L. nr. 50/1991**

privind autorizarea executării lucrărilor de construcții

M. Of. nr. 163/7 aug. 1991

Rectificare:

M. Of. nr. 183/12 sep. 1991

Modificări:

- O.G. nr. 2/1994 (M. Of. nr. 18/24 ian. 1994)
- O.G. nr. 4/1994 (M. Of. nr. 18/24 ian. 1994)
- L. nr. 82/1995 (M. Of. nr. 160/25 iul. 1995)
- L. nr. 114/1996 (M. Of. nr. 254/21 oct. 1996)
- L. nr. 125/1996 (M. Of. nr. 259/24 oct. 1996)

Republicare:

M. Of. nr. 3/13 ian. 1997

Modificări:

- O.U.G. nr. 231/2000 (M. Of. nr. 612/29 nov. 2000)
- O.U.G. nr. 295/2000 (M. Of. nr. 707/30 dec. 2000)
- L. nr. 350/2001 (M. Of. nr. 373/10 iul. 2001)
- L. nr. 413/2001 (M. Of. nr. 402/20 iul. 2001)
- L. nr. 453/2001 (M. Of. nr. 431/1 aug. 2001)
- O.G. nr. 5/2002 (M. Of. nr. 70/31 ian. 2002)
- O.G. nr. 36/2002 (M. Of. nr. 92/2 feb. 2002)
- L. nr. 401/2003 (M. Of. nr. 749/27 oct. 2003)
- L. nr. 199/2004 (M. Of. nr. 487/31 mai 2004)

Republicare:

M. Of. nr. 933/13 oct. 2004

Modificări:

- O.U.G. nr. 122/2004 - modifică art. 4 (M. Of. nr. 1152/6 dec. 2004)
- L. nr. 119/2005 - aprobă cu modificări O.U.G. nr. 122/2004 și modifică art. 4 lit. a) pct. 2, art. 4 lit. c) pct. 2, art. 4 lit. d), art. 4 lit. e) pct. 2, art. 4 lit. f) pct. 2, art. 7 alin. (9) și (10), art. 12 alin. (2), art. 45 alin. (3) ; introduce pct. 3 la lit. c) a art. 4, pct. 3 la lit. f) a art. 4 (M. Of. nr. 412/16 mai 2005)
- L. nr. 52/2006 - modifică art. 4 lit. c) pct. 3, art. 10 lit. a), art. 15 lit. f), art. 26 alin. (2), art. 34 alin. (6), art. 37 alin. (2), art. 45 alin. (6) ; introduce alin. (3) la art. 5; abrogă art. 46 (M. Of. nr. 238/16 mar. 2006)
- L. nr. 376/2006 - modifică art. 24 alin. (1) lit. b), art. 27 alin. (1) și (5), art. 32 alin. (4), art. 33 (M. Of. nr. 846/13 oct. 2006)
- L. nr. 117/2007 - modifică art. 11 alin. (1) lit. b) (M. Of. nr. 303/7 mai 2007)
- L. nr. 101/2008 - modifică art. 4 lit. f) pct. 3; introduce pct. 4 la art. 4 lit. f), alin. (1¹) la art. 7, lit. d¹) la art. 10 (M. Of. nr. 371/15 mai 2008)
- O.U.G. nr. 214/2008- la data de 14 feb. 2009, modifică art. 1 alin. (1), art. 2 alin. (1) și (2), modifică art. 3 partea introductivă și lit. a), b), c), e) și f), art. 5, art. 6 alin. (1), art. 6 alin. (4), art. 7 alin. (1), (2), (14), (15) și (16), art. 9 alin. (1) partea introductivă, art. 11 alin. (1) partea introductivă și lit. h), art. 22, art. 26 alin. (1) lit. b) și h), art. 27 alin. (3), art. 42 alin. (2), anexele nr. 1 și 2; introduce alin. (2¹) la art. 2, alin. (2), (3) și (4) la art. 4, alin. (1¹) la art. 6, art. 6¹, alin. (1²), (1³), (2¹), (2²), (2³), (15¹), (15²), (15³), (21), (22) și (23) la art. 7, alin. (6) la art. 26, art. 30¹, art. 43¹, art. 43², alin. (3¹) la art. 45; abrogă art. 10 lit. c), art. 26 alin. (1) lit. m), art. 27 alin. (6), art. 45 alin. (1) lit. b) ; înlocuiește, în tot cuprinsul legii, termenul "Proiect", din sintagmele "Proiect pentru autorizarea executării lucrărilor de construcții", "Proiect de organizare a execuției lucrărilor" și "Proiect pentru autorizarea executării lucrărilor de desființare", cu termenul "Documentație tehnică - D.T.", abrevierile "P.A.C.", "P.O.E." și "P.A.D." cu abrevierile "D.T.A.C.", "D.T.O.E." și "D.T.A.D.", sintagma "oficiul județean de cadastru, geodezie și cartografie" cu sintagma "oficiul de cadastru și publicitate imobiliară teritorial" (M. Of. nr. 847/16 dec. 2008)
- O.U.G. nr. 228/2008- modifică art. 43; abrogă art. 4 alin. (4) (M. Of. nr. 3/5 ian. 2009)
- L. nr. 261/2009- la data de 17 oct. 2009, aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 214/2008 și modifică art. 2 alin. (2) și alin. (2¹), art. 3, art. 4 lit. a) pct. 2, lit. c) pct. 2 și lit. e) partea introductivă, art. 4 alin. (2), art. 5, art. 6 alin. (1), (1¹), (4) și (6), art. 7 alin. (1) lit. b), d) și f), alin. (1²), alin. (3), alin. (9), alin. (10), alin. (15²), alin. (16), alin. (20) și alin. (21), art. 9 alin. (1) partea introductivă, art. 11 alin. (1) lit. h), art. 24 alin. (2), art. 26 alin. (1) lit. g) și h) și alin. (2), art. 27 alin. (4), art. 33 alin. (1), art. 34 alin. (1), (3), (4), (6) și (7), art. 35 alin. (2), art. 40 alin. (3), art. 42 alin. (2), art. 43, art. 45 alin. (3), alin. (3¹) și alin. (6), anexa nr. 1, anexa nr. 2; introduce lit. a¹)-a³) la art. 2 alin. (4), alin. (5) la art. 4, alin. (3¹), (16¹) și (20¹) la art. 7, alin. (3) la art. 8, lit. m) la art. 11 alin. (1), lit. d) la art. 24 alin. (1), lit. h¹) la art. 26 alin. (1), alin. (1¹) la art. 45, art. 47¹; abrogă art. 4 lit. f), art. 4 alin. (4), art. 7 alin. (1) lit. e), art. 30¹; înlocuiește, în tot cuprinsul legii, sintagma "verificator tehnic" cu sintagma "verificator de proiecte" (M. Of. nr. 493/16 iul. 2009)
- O.U.G. nr. 85/2011- modifică art. 3 alin. (1) lit. e); abrogă art. 4 alin. (5) (M. Of. nr. 716/11 oct. 2011)
- L. nr. 269/2011- modifică art. 7 alin. (9) (M. Of. nr. 870/9 dec. 2011)
- L. nr. 125/2012- aprobă cu modificări și completări O.G. nr. 6/2010 și introduce alin. (24) la art. 7 (M. Of. nr. 486/16 iul. 2012)
- L. nr. 133/2012- modifică art. 23 alin. (3) (M. Of. nr. 506/24 iul. 2012)
- L. nr. 154/2012- modifică art. 4 alin. (1) lit. c) pct. 3 și alin. (3); introduce alin. (2¹) la art. 4 (M. Of. nr. 680/1 oct. 2012)
- L. nr. 187/2012- la data de 1 februarie 2014, modifică art. 24, art. 26 alin. (1) lit. a) și b); abrogă art. 25 (M. Of. nr. 757/12 nov. 2012)
- L. nr. 9/2013- respinge O.U.G. nr. 228/2008 (M. Of. nr. 121/5 mar. 2013)
- L. nr. 81/2013- aprobă O.U.G. nr. 85/2011 și modifică art. 4 alin. (2); introduce alin. (6) la art. 4; abrogă modificarea referitoare la art. 3 alin. (1) lit. e) (M. Of. nr. 199/9 apr. 2013)
- L. nr. 127/2013- modifică art. 37 alin. (5) (M. Of. nr. 246/29 apr. 2013)

- L. nr. 255/2013- modifică, la 1 februarie 2014, art. 32 alin. (4); introduce art. 24¹ (M. Of. nr. 515/14 aug. 2013)
- O.U.G. nr. 22/2014- modifică art. 26 alin. (2) liniuța a patra, anexa nr. 2; introduce art. 7¹, lit. e¹ la art. 26 alin. (1) (M. Of. nr. 353/14 mai 2014)
- L. nr. 82/2014- modifică art. 31 (M. Of. nr. 469/26 iun. 2014)
- O.U.G. nr. 41/2015- introduce lit. a¹ la art. 4 alin. (1) (M. Of. nr. 733/30 sep. 2015)

◆ **L. nr. 80/1995**

privind statutul cadrelor militare

M. Of. nr. 155/20 iul. 1995

Modificări:

- O.G. nr. 73/1999 – abrogă prevederile art. 9 lit. c referitoare la reduceri sau scutiri de impozit pe venit și ale art. 10 referitoare la reducerea impozitului pe venit (M. Of. nr. 419/31 aug. 1999)
- L. nr. 29/2000 – înlocuiește denumirea Ordinul „Meritul Militar” cu denumirea „Semnul onorific” (M. Of. nr. 146/7 apr. 2000)
- O.U.G. nr. 60/2000 – modifică art. 74 alin. 2 (M. Of. nr. 240/31 mai 2000)
- O.U.G. nr. 119/2000 – modifică art. 74 alin. (2) teza a II-a (M. Of. nr. 305/4 iul. 2000)
- O.U.G. nr. 69/2001 – modifică art. 74 alin. (2) (M. Of. nr. 263/22 mai 2001)
- O.U.G. nr. 90/2001 – modifică art. 36 alin. (2) partea introductivă, art. 41 lit. h; introduce alin. (2¹) la art. 2, alin. (2) la art. 5, lit. e și f la art. 40 alin. (1), art. 41¹, alin. (5) la art. 50, alin. (2) la art. 51, alin. (2) la art. 54, alin. (3) și (4) la art. 66, alin. (2) la art. 75, art. 75¹, lit. e¹ la art. 85 alin. (1), art. 92¹, art. 93¹, art. 94¹, art. 108¹, alin. (3) și (4) la art. 109; înlocuiește pentru Ministerul Apărării Naționale termenul „sergent” respectiv „sergenți” cu termenul „caporal”, respectiv „caporali”, dispozițiile art. 55, 63 și 64 nu se aplică în Ministerul Apărării Naționale; normele de trimitere la L. nr. 80/1995 din L. nr. 164/2001 și L. nr. 138/1999 se interpretează pentru Ministerul Apărării Naționale prin raportare la prevederile acestei ordonanțe de urgență (M. Of. nr. 349/29 iun. 2001)
- O.G. nr. 88/2001 – modifică în mod corespunzător (M. Of. nr. 544/1 sep. 2001)
- L. nr. 611/2001 – respinge O.U.G. nr. 60/2000 (M. Of. nr. 716/9 nov. 2001)
- L. nr. 613/2001 – respinge O.U.G. nr. 119/2000 (M. Of. nr. 716/9 nov. 2001)
- L. nr. 652/2001 – modifică art. 66 alin. (3), art. 93¹ lit. d, art. 109 alin. (3) ; dispozițiile art. 55, art. 58, art. 63 și art. 64 nu se aplică în Ministerul Apărării Naționale (M. Of. nr. 773/4 dec. 2001)
- O.U.G. nr. 182/2001 – modifică art. 94 lit. A alin. (2) (M. Of. nr. 844/28 dec. 2001)
- L. nr. 478/2002 – modifică art. 29 lit. e (M. Of. nr. 537/23 iul. 2002)
- O.U.G. nr. 169/2002 – introduce alin. (2¹) la art. 58 (M. Of. nr. 893/10 dec. 2002)
- L. nr. 66/2003 – aprobă O.U.G. nr. 169/2002 (M. Of. nr. 183/24 mar. 2003)
- L. nr. 516/2003 – introduce art. 20¹; abrogă art. 66 alin. (1) și (2) (M. Of. nr. 861/4 dec. 2003)
- L. nr. 520/2003 – modifică art. 58 alin. (2) lit. b) ; abrogă art. 58 alin. (2¹) (M. Of. nr. 872/9 dec. 2003)
- O.U.G. nr. 4/2004 – modifică art. 2 alin. 2 paragraful C lit. c), art. 20¹, art. 92 lit. g) și h), art. 109 alin. (3), art. 111; abrogă art. 20 (M. Of. nr. 220/12 mar. 2004)
- L. nr. 182/2004 – aprobă O.U.G. nr. 4/2004 (M. Of. nr. 457/21 mai 2004)
- L. nr. 286/2004 – modifică art. 4 alin. (2) lit. a) (M. Of. nr. 586/30 iun. 2004)
- D.C.C. nr. 90/2005 – suspendă, pentru o perioadă de 45 zile, dispozițiile art. 15 alin. 1 (termenul se împlinește la 8 mai 2005, după care operează prevederile art. 147 alin. (1) din Constituție) (M. Of. nr. 245/24 mar. 2005)
- O.U.G. nr. 60/2005 – modifică art. 36 și art. 40; în cuprinsul legii prin trimiterea la art. 36 alin. 2 se înțelege trimiterea la art. 36 lit. g) și h), prin trimiterea la art. 36 alin. 2 lit. a) se înțelege trimiterea la art. 36 lit. g), iar prin trimiterea la art. 40 alin. 2 se înțelege trimiterea la art. 40 lit. g) . (M. Of. nr. 555/29 iun. 2005)
- L. nr. 310/2005 – aprobă cu modificări O.U.G. nr. 6/2005 și modifică art. 36 lit. d) (M. Of. nr. 998/10 nov 2005)
- L. nr. 18/2006 – modifică art. 15 (M. Of. nr. 38/16 ian. 2006)
- O.U.G. nr. 9/2006 – modifică art. 52; introduce alin. 2 la art. 36, alin. 3 la art. 51 (M. Of. nr. 184/27 feb. 2006)
- D.C.C. nr. 384/2006 – suspendă pentru o perioadă de 45 de zile dispozițiile art. 66 alin. 3 (termenul se împlinește la 8 iulie 2006, după care operează prevederile art. 147 alin. (1) din Constituție) (M. Of. nr. 451/24 mai 2006)
- L. nr. 234/2006 – aprobă O.U.G. nr. 9/2006 (M. Of. nr. 508/13 iun. 2006)
- L. nr. 81/2007 – modifică art. 66 alin. (3) ; abrogă art. 29 lit. f) (M. Of. nr. 236/5 apr. 2007)
- O.U.G. nr. 77/2007 – modifică art. 90 alin. 1 (M. Of. nr. 444/29 iun. 2007)
- L. nr. 263/2010- abrogă, la 1 ianuarie 2011, prevederile referitoare la pensii cuprinse la art. 11 alin. 1 și 2, art. 21 alin. 3, art. 24 (M. Of. nr. 852/20 dec. 2010)
- L. nr. 53/2011- modifică art. 15 alin. 2, art. 19 alin. 1, art. 27, art. 33, art. 41¹ alin. 6 și 7, art. 42 lit. a), art. 57, art. 75, art. 75¹ alin. 1, art. 85 alin. 1 lit. a), art. 85 alin. 2 și 5, art. 86, art. 89, art. 94 alin. 2, art. 95, art. 109 alin. 3; introduce alin. 2 la art. 6, alin. 2 și 3 la art. 8, lit. e) la art. 9, art. 14¹, alin. 10 și 11 la art. 41¹, alin. 2 și 3 la art. 52, alin. 4 la art. 53, art. 77¹, alin. 3 la art. 78, lit. m) și n) la art. 85 alin. 1, alin. 6 la art. 85, alin. 2 și 3 la art. 87, alin. 5 – 13 la art. 109; abrogă art. 54 alin. 2, art. 92, art. 92¹, art. 93, art. 93¹, art. 108¹ alin. 2 (M. Of. nr. 290/26 apr. 2011)
- L. nr. 171/2013- modifică art. 85 alin. 2, art. 86 alin. 2, art. 86 alin. 3; introduce art. 77², art. 77³, lit. i¹) la art. 85 alin. 1, alin. 2¹ și alin. 2² la art. 86 (M. Of. nr. 320/3 iun. 2013)

- L. nr. 255/2013- modifică, la 1 februarie 2014, art. 85 alin. 1 lit. k), art. 87 alin. 3, art. 89 alin. 7, art. 109 alin. 4 (M. Of. nr. 515/14 aug. 2013)
- L. nr. 327/2013- introduce alin. 2³ la art. 86 (M. Of. nr. 762/9 dec. 2013)
- L. nr. 30/2014- modifică art. 85 alin. 1 lit. b) și c); introduce alin. 4 la art. 21, alin. 2-4 la art. 25, alin. 14 la art. 109 (M. Of. nr. 255/8 apr. 2014)

◆L. nr. 136/1995

privind asigurările și reasigurările în România

M. Of. nr. 303/30 dec. 1995

Modificări:

- O.G. nr. 27/1997 – introduce alin. (3) la art. 60 (M. Of. nr. 208/26 aug. 1997)
- H.G. nr. 1.054/1999 – actualizează nivelul amenzilor stabilite la art. 63 și 64 (M. Of. nr. 640/29 dec. 1999)
- L. nr. 32/2000 – atribuțiile Oficiului de supraveghere a activității de asigurare și reasigurare din cadrul Ministerului Finanțelor, competențele legale ale Ministerului Finanțelor precum și ale Guvernului României, prevăzute la art. 5, 7, 53, 60, 65, 67, se preiau de Comisia de Supraveghere a Asigurărilor și abrogă O.G. nr. 27/1997 (M. Of. nr. 148/10 apr. 2000)
- H.G. nr. 1.194/2000 – actualizează nivelul amenzilor stabilite la art. 63 și 64 și abrogă H.G. nr. 1.054/1999 (M. Of. nr. 628/5 dec. 2000)
- O.G. nr. 61/2002 – înlocuiește noțiunea de „majorări de întârziere, majorări” cu noțiunea de „dobânzi” (M. Of. nr. 644/30 aug. 2002)
- L. nr. 172/2004 – modifică art. 1, art.3, art.4, art.5, art.8, art.9, art.10, art.11, art.13 alin. (1), art.14, art.15, art.16, art.21, art.24, art.30, art.31, art.32, art.33 alin. (1), art.34, art.35, art. 37, art.38, art.40, titlul secțiunii a 5-a din cap. II, titlul secțiunii a 6-a din cap. II, art.46, art.48 alin. (1) și (2), art.50, art.52 alin. (1), art.53, art.54, art.56 alin. (2) și (3), art. 57 alin. (2), art.60, art.61, art.62, art.63, art.64, art.66, art.67, art.68, art.69; introduce alin. (2) la art. 17, alin. (3) la art. 19, alin. (3) la art.20, art.20¹, alin. (2) la art.36, art. 40¹, art.44¹ și 44² la secțiunea a 5-a din cap. II, art.45¹ la secțiunea a 6-a din cap. II, art.48¹, art.61¹, art.69¹, art.69²; abrogă art.6 alin. (2), art.7, art.39, art.59, art.65 (M. Of. nr. 473/26 mai 2004)
- O.U.G. nr. 61/2005 – modifică art. 4, art. 5, art. 9, art. 10 alin. (3) lit. b), art. 11, art. 14, art. 17 alin. (2), art. 20¹, art. 22, art. 27 alin. (2), art. 36 alin. (2), art. 48 alin. (1) și (2), art. 48¹, art. 49, art. 50 alin. (2) și (4), art. 52 alin. (1), art. 53, art. 54, art. 55, art. 56, art. 60 alin. (3), art. 60 alin. (4) lit. b), art. 61 alin. (1), (2), (4) și (6), art. 63 alin. (1), (2) și (3), art. 64 alin. (1), art. 69; introduce art. 1¹, alin. (4) la art. 31, alin. (4) la art. 44¹, alin. (2¹) la art. 60, alin. (8) la art. 61, alin. (7) la art. 61¹; abrogă art. 57 și art. 60 alin. (6) (M. Of. nr. 562/30 iun. 2005)
- L. nr. 283/2005 – modifică art. 1¹ pct.9, titlul cap. III, art. 56 alin. 2, art. 60 alin. 3, art. 61 alin. 4 și alin. 6, art. 63 alin. 1 lit. c) și alin. 2 (M. Of. nr. 897/7 oct. 2005)
- L. nr. 113/2006 – abrogă art. 61 la data preluării prevăzute la art. IV alin. (2) (M. Of. nr. 421/16 mai 2006)
- L. nr. 172/2006 – introduce după art. 59 cap. III¹ cu art. 59¹ - 59⁹ (M. Of. nr. 436/19 mai 2006)
- L. nr. 180/2007 – abrogă dispozițiile cap. III¹ cu art. 59¹ - 59⁹ (M. Of. nr. 413/20 iun. 2007)
- L. nr. 304/2007 – modifică art. 1¹ pct. 2, art. 8, art. 22 alin. 1, art. 43, art. 48 alin. 1, art. 54; Introduce pct. 10 la art. 1¹; înlocuiește, în tot cuprinsul legii, termenul "autovehicul" cu termenul "vehicul" și termenul "înmatriculat" cu termenul "înmatriculat/înregistrat" (M. Of. nr. 784/19 nov. 2007)
- L. nr. 71/2011- la data de 1 oct. 2011, modifică art. 69¹, art. 69²; abrogă art. 9-47 (M. Of. nr. 409/10 iun. 2011)
- O.U.G. nr. 94/2013- modifică art. 63 alin. 2 partea introductivă; introduce alin. (2¹) la art. 63 (M. Of. nr. 643/18 oct. 2013)
- L. nr. 213/2015- modifică art. 62, art. 63 alin. (1) lit. b); abrogă art. 60 și art. 61¹ (M. Of. nr. 550/24 iul. 2015)

◆L. nr. 8/1996

privind dreptul de autor și drepturile conexe

M. Of. nr. 60/26 mar. 1996

Modificări:

- L. nr. 146/1997 – abrogă art. 150 alin. (3) (M. Of. nr. 173/29 iul. 1997)
- O.G. nr. 124/2000 – completarea cadrului juridic privind drepturile de autor și drepturile conexe (M. Of. nr. 427/2 sep. 2000)
- O.U.G. nr. 9/2001 – modifică subordonarea Oficiului Român pentru Drepturile de Autor (M. Of. nr. 35/19 ian. 2001)
- L. nr. 285/2004 – modifică art. 1 alin. (1), art. 5 alin. (3) și (4), art. 7 lit. g), art. 9 lit. a), art. 10 lit. e), art. 11 alin. (2), art. 12, art. 13, art. 14, art. 15, art. 16, art. 21, art. 25 alin. (1), art. 26, art. 30, art. 33, art. 34, art. 38, art. 40, art. 41 alin. (1), art. 43 alin. (1) și (2), art. 44, art. 46, art. 47 alin. (1), (2), (3) și (6), art. 48 alin. (1) și (2), art. 50, art. 56 alin. (1) și (5), art. 58, art. 59 alin. (1), (2) și (3), art. 63, art. 64, art. 67 alin. (1) și (4), art. 70, art. 71, art. 73 partea introductivă și lit. a) și c), art. 74, art. 75 alin. (1) partea introductivă, art. 76, art. 77 alin. (1) și (2), art. 78 partea introductivă, art. 79 lit. c), art. 80, art. 86 alin. (1), art. 88, art. 89, art. 90, denumirea titlului II, art. 92 alin. (2), art. 94, art. 97 alin. (2), art. 98, art. 99, art. 100, art. 101, art. 103, art. 104, art. 105, art. 107, art. 108, art. 110, art. 112, art. 113, art. 114, art. 115, art. 116, art. 118, art. 119 alin. (1) și (2), art. 121, art. 123, art. 125 alin. (1) și (2), art. 126, art. 127, art. 129, art. 130, art. 131, art. 133, art. 134 alin. (2), art. 135, art. 137 alin. (2) și (3), art. 138, titlul cap. III al

titlului III, art. 139, art. 140, art. 141, art. 143, art. 144, art. 145, art. 146 partea introductivă și lit. c) ale lit. B, art. 146, părțile introductive ale lit. C și D, art. 147, art. 148, art. 149 alin. (1) și (3); introduce lit. j) la art. 7, art. 14¹-14⁵, art. 15¹ și art. 15², cap. III¹ cu art. 106¹-106⁴, art. 106⁵-106⁶ după titlul cap. IV al titlului II, art. 107¹, art. 107², art. 111¹, art. 112¹, art. 113¹, art. 113², art. 121¹, cap. VI al titlului II cu art. 122¹-122⁴, art. 123¹-art. 123⁴, art. 125¹, art. 129¹, art. 131¹-131⁴, art. 134¹, art. 138¹-138⁴, secțiunea I cu art. 138⁵ și 138⁶ după titlul cap. III al titlului III, titlul secțiunii a II-a după art. 138⁶, art. 139¹ - art. 139⁹, art. 143¹, art. 147¹; abrogă art. 17, art. 18, art. 19, art. 20, art. 29, art. 36, art. 93, art. 96 lit. d), art. 109, art. 111, art. 120, art. 122, art. 128, art. 132, art. 136, art. 137 alin. (4), art. 142 (M. Of. nr. 587/30 iun. 2004)

- O.U.G. nr. 123/2005 - modifică art. 7 partea introductivă, art. 13 lit. a), art. 14, art. 14¹ alin. (3), art. 14⁵, art. 15 alin. (1), art. 15¹, art. 33 alin. (2) lit. e), art. 33 alin. (3), art. 34, art. 37, art. 38 alin. (1), art. 41 alin. (1), art. 56 alin. (5), art. 66, art. 70 alin. (1), art. 98 alin. (1) lit. b) și g), art. 98 alin. (2) și (3), art. 102, art. 103 alin. (1), art. 105 alin. (1) lit. f), art. 106, art. 106¹, art. 107, art. 107¹, art. 107² alin. (1) lit. c), art. 112, art. 113 lit. b), art. 118, art. 119 alin. (2), art. 121 alin. (1) - (4), art. 123² alin. (1) și (2), art. 125¹ lit. c), art. 129¹, art. 130 alin. (1) lit. a), b), h) și i), art. 131 alin. (1) - (3), art. 131¹ alin. (2) - (4), art. 131² alin. (1) - (7) și (9), art. 131³, art. 133, art. 134 alin. (2), art. 134¹ alin. (1) lit. c), art. 137, art. 138, art. 138² alin. (4), art. 138³, art. 138⁴ alin. (1) și (2), art. 138⁵ alin. (2) și (4), art. 139, art. 139², art. 139⁴, art. 139⁵, art. 139⁶, art. 139⁷, art. 139⁸, art. 139⁹, art. 140, art. 143, art. 145, art. 146, art. 147, art. 147¹, art. 149 alin. (2); introduce alin. (5) la art. 14⁴, alin. (3) la art. 65, alin. (2) la art. 73, alin. (4) la art. 98, alin. (3) la art. 117, alin. (5) la art. 122³, alin. (10) la art. 131², alin. (3) la art. 134, alin. (5) la art. 138⁵, art. 138⁷ la sect. a II-a a cap. III, art. 141¹, art. 151¹ și art. 151²; abrogă art. 7 lit. j), art. 107² alin. (2), art. 121¹ alin. (2), art. 139³ (M. Of. nr. 843/19 sep. 2005)

- O.U.G. nr. 190/2005 - abrogă art. 144 (M. Of. nr. 1179/28 dec. 2005)

- L. nr. 329/2006 - aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 123/2005 și modifică art. 1 alin. (2), art. 3 alin. (2), art. 4 alin. (2), art. 14, art. 14⁴ alin. (3) și alin. (5), art. 14⁵ lit. b) și c), art. 15 alin. (1), art. 15¹, art. 15², art. 21 alin. (1), (3), (4) și (5), art. 22, art. 23, art. 24 alin. (2), art. 25 alin. (2), art. 26 alin. (1), art. 33 alin. (1) lit. e) și alin. (2) lit. e), art. 34, art. 37 alin. (2), art. 38, art. 41 alin. (1), art. 46 alin. (3), art. 56 alin. (5), art. 57 alin. (2) și (3), art. 58 alin. (1), art. 59 alin. (3) și (4), art. 65 alin. (1), art. 73 lit. c) și alin. (2), art. 79 lit. a), art. 84 alin. (1), art. 87 alin. (2), art. 88 alin. (1), art. 98 lit. g) și alin. (2), art. 105 alin. (1) lit. a) și f), art. 106³ alin. (1) lit. a), art. 107, art. 107¹, art. 113 lit. b), art. 118 alin. (1), art. 121 alin. (2), art. 122² alin. (2) lit. b), art. 122³ alin. (1) - (5), art. 123² alin. (1) lit. b), art. 125¹ lit. c), art. 126 alin. (2), art. 127 alin. (1) lit. f), art. 129¹, art. 130 alin. (1) lit. c) și h), art. 131¹, art. 131² alin. (3), (4), (5) și (9), art. 133 alin. (1), (2) și (7), art. 134 alin. (2), art. 138 alin. (1) lit. j) și alin. (2), art. 138⁴ alin. (1) și (2), art. 138⁵ alin. (5), art. 138⁷ alin. (2) și (3), art. 139 alin. (11) și (19), art. 139², art. 139⁴, art. 139⁶ alin. (1), (2) și (5), art. 139⁷, art. 139⁸, art. 139⁹, art. 140 alin. (1), art. 141¹ alin. (1) și (2), art. 143, art. 145 alin. (2), art. 147, art. 150 alin. (2); introduce lit. d) la art. 35, lit. g¹) la alin. (1) al art. 98, alin. (1¹) la art. 107², alin. (3) și (4) la art. 134, alin. (3) la art. 143¹; abrogă lit. c) a alin. (1) al art. 107² (M. Of. nr. 657/31 iul. 2006)

- D.C.C. nr. 571/2010- suspendă pentru o perioadă de 45 zile prevederile art. 121 alin. (2) și ale art. 134 alin. (2) lit. g)(termenul se împlineste la 11 august 2010 după care operează dispozițiile art. 147 din Constituție)(M. Of. nr. 430/28 iun. 2010)

- L. nr. 202/2010- abrogă art. 145 alin. (3)(M. Of. nr. 714/26 oct. 2010)

- L. nr. 71/2011- modifică, la data de 1 oct. 2011, art. 88, art. 89(M. Of. nr. 409/10 iun. 2011)

- O.U.G. nr. 71/2011- abrogă art. 137 alin. (5) și (6)(M. Of. nr. 637/6 sep. 2011)

- L. nr. 76/2012- modifică, la 1 septembrie 2012, art. 139(M. Of. nr. 365/30 mai 2012)

- O.U.G. nr. 44/2012- prorogă termenul de intrare în vigoare a Legii nr. 134/2010 până la 1 februarie 2013(M. Of. nr. 606/23 aug. 2012)

- L. nr. 187/2012- la data de 1 februarie 2014, modifică art. 139⁴, art. 139⁶, art. 139⁸, art. 139⁹, art. 140, art. 141, art. 141¹, art. 143 alin. (2), art. 143¹ alin. (3); introduce lit. f) la art. 139²; abrogă art. 139⁷(M. Of. nr. 757/12 nov. 2012)

- L. nr. 255/2013- modifică, la 1 februarie 2014, art. 138 alin. (1) lit. k), art. 139 alin. (6) și (12); abrogă art. 145(M. Of. nr. 515/14 aug. 2013)

- L. nr. 53/2015 - modifică art. 102 alin. (1), art. 106 alin. (1); introduce alin. (3) la art. 27, art. 102¹ (M. Of. nr. 198/25 mar. 2015)

- L. nr. 210/2015- introduce art. 112²-112⁸, lit. h) la art. 123¹ alin. (1), lit. i) la art. 151²(M. Of. nr. 550/24 iul. 2015)

- L. nr. 261/2015- modifică art. 131 alin. (2) lit. b), art. 154 alin. (3); introduce lit. i) la art. 131¹ alin. (1)(M. Of. nr. 826/5 nov. 2015)

◆L. nr. 107/1996

Legea apelor

M. Of. nr. 244/8 oct. 1996

Modificări:

- L. nr. 192/2001 - abrogă sintagma „aflate în afara cursurilor de apă“ din art. 3 alin. (5), sintagma „sau amenajate“ din art. 5 alin. (3) și sintagma „piscicultură, pescuit“ din art. 33 alin. (1) (M. Of. nr. 200/20 apr. 2001)

- O.U.G. nr. 107/2002 - modifică art. 81 alin. (3), art. 84 alin. (3) (M. Of. nr. 691/20 sep. 2002)

- L. nr. 404/2003 - aprobă O.U.G. nr. 107/2002 și modifică art. 81 alin. (3) (M. Of. nr. 713/13 oct. 2003)

- L. nr. 310/2004 - modifică art. 1 alin. (2), art. 2 lit. f), art. 3 alin. (1), art. 4 alin. (1), art. 5 alin. (1), (2) și (5), art. 6 alin. (1), art. 7 alin. (2) și (3), art. 9 alin. (3) și (4), art. 11 alin. (2), art. 12, art. 13, art. 14 alin. (2) - (4), art. 15 alin. (2) și (3), art. 16 alin. (1) lit. d), f), g) și h), art. 17 lit. d), art. 19 alin. (2), art. 20 alin. (2), art. 23 alin. (1), (2), (4), (5),

(7) și (8), art. 24 alin. (1), art. 27, art. 33 alin. (3) și (4), art. 33 alin. (6), art. 34 alin. (3), (4) și (6), art. 35 alin. (5) și (6), art. 37 alin. (3), art. 38, titlul secțiunii a 3-a de la cap. III, art. 43 alin. (1), (2) și (3), art. 44, art. 45 alin. (1) și (3), art. 46, art. 47 alin. (1), art. 47 alin. (2) lit. a), b), e) și i), art. 47 alin. (6), art. 47 alin. (7) lit. a) și c), art. 47 alin. (9), art. 49 alin. (1), art. 50 alin. (1), art. 51 alin. (2), art. 52, art. 53 alin. (4), art. 54 alin. (1) lit. g), art. 58 alin. (1) lit. d), art. 62 alin. (3), art. 63 alin. (1), (2) și (4), art. 64, art. 65, art. 67 alin. (3), art. 68 alin. (2), art. 69, art. 71 alin. (2), art. 74 alin. (5), art. 77 alin. (2), art. 80 alin. (2), art. 81 alin. (1), (3), (4) și (5), art. 82 alin. (2), art. 85, art. 88, art. 90, art. 91, art. 92, art. 93, art. 94, art. 95, art. 107 alin. (1) și (3), art. 110; introduce alin. (1¹) și (6) la art. 1, lit. i) - o) la art. 2, art. 2¹ - 2⁸, art. 5¹, alin. (3) - (6) la art. 6, art. 6¹, alin. (4) la art. 7, alin. (6) și (7) la art. 10, alin. (3¹) la art. 15, lit. a¹) și a²) la art. 17, alin. (3) - (6) la art. 20, alin. (9) la art. 23, alin. (3) la art. 24, alin. (4) la art. 26, alin. (1¹) - (1⁵) la art. 35, alin. (3) la art. 36, alin. (4) la art. 37, alin. (1¹) - (1⁹) la art. 43, lit. j) la art. 47 alin. (7), lit. l) - n) la art. 48 alin. (1), alin. (4) la art. 49, alin. (1¹) la art. 50, alin. (1¹) la art. 51, lit. h) la art. 54 alin. (1), alin. (6) la art. 55, lit. f) la art. 56 alin. (1), alin. (5¹) la art. 77, alin. (1¹) - (1³) la art. 80, alin. (3¹) la art. 81, alin. (4) la art. 82, art. 85¹ - 85³, art. 111¹ - 111⁴; abrogă art. 33 alin. (5), art. 47 alin. (7) lit. d), art. 50 alin. (5), art. 54 alin. (1) lit. b), art. 61, art. 80 alin. (3) și (4), art. 83, art. 84, art. 96 - 105, art. 112; sintagmele: Ministerul Apelor, Pădurilor și Protecției Mediului, Regia Autonomă "Apele Române", Ministerul Transporturilor, Ministerul Turismului, Ministerul Sănătății se vor înlocui cu sintagmele: autoritatea publică centrală din domeniul apelor, Administrația Națională "Apele Române", autoritatea publică centrală din domeniul transporturilor, autoritatea publică centrală din domeniul turismului, respectiv autoritatea publică centrală din domeniul sănătății. (M. Of. nr. 584/30 iun. 2004)

- L. nr. 112/2006 - modifică art. 2⁸, art. 28 alin. (1) lit. d), art. 33 alin. (2) și (4), art. 33 alin. (6), art. 49 alin. (2) și (4), art. 50 alin. (2), art. 54 alin. (2), art. 62 alin. (4), art. 69-72, art. 74 alin. (1), (3), (4) și (5), art. 75 alin. (1) și (3), art. 76 alin. (1) lit. d), art. 78 alin. (2), art. 85² lit. a), art. 87 pct. 5), 29) și 51), art. 88, art. 92 alin. (3) și (4), art. 93 alin. (1) și (3), art. 94, art. 95 alin. (1) și (3), art. 107 alin. (4), anexele nr. 1, 1¹, 2, și 3; introduce art. 2⁹, lit. j) la art. 16 alin. (1), alin. (4¹) și (6¹) la art. 33, lit. d) la art. 43 alin. (1¹), alin. (1¹⁰) la art. 43, alin. (4) - (6) la art. 43, alin. (1¹) la art. 54, lit. e), f) și g) la art. 76 alin. (1), pct. 54) - 61) la art. 87, alin. (2) la art. 91; abrogă art. 89; înlocuiește, în cuprinsul legii, sintagma "obiective de protecție a apelor și a mediului acvatic" cu sintagma "obiective de protecție a apelor și a ecosistemelor acvatice", sintagmele "Comisia centrală de apărare împotriva inundațiilor, fenomenelor meteorologice periculoase și accidentelor la construcțiile hidrotehnice" și "Comisia centrală" cu sintagma "Comitetul ministerial pentru situații de urgență" (M. Of. nr. 413/12 mai 2006)

- O.U.G. nr. 12/2007 - introduce art. 44¹-44³, mențiunea privind transpunerea normelor comunitare după art. 111⁴ (M. Of. nr. 153/2 mar. 2007)

- L. nr. 161/2007 - aprobă O.U.G. nr. 12/2007 (M. Of. nr. 395/12 iun. 2007)

- O.U.G. nr. 130/2007 - abrogă art. 92 alin. (2) lit. b) și c) (M. Of. nr. 780/16 nov. 2007)

- L. nr. 102/2008 - aprobă O.U.G. nr. 130/2007 (M. Of. nr. 371/15 mai 2008)

- O.U.G. nr. 3/2010 - modifică art. 2 lit. c), art. 2¹ alin. (1) partea introductivă și lit. a), b), e) și f), art. 2² alin. (3), art. 2³ lit. a), art. 2⁴, art. 2⁵, art. 2⁷ alin. (2), art. 2⁸, art. 3 alin. (2), art. 5 alin. (1), art. 5¹, art. 6 alin. (1), (3), (4), (5) și (6), art. 6¹ alin. (2), art. 7 alin. (2) și (4), art. 16 alin. (2), art. 20 alin. (2), (3), (5) și (6), art. 29 alin. (1), art. 33 alin. (2) și (7), art. 34 alin. (2) și (4), art. 35 alin. (1²), (1⁴), (5) și (6), art. 40 alin. (1) partea introductivă și lit. b) și c), art. 42 alin. (2), art. 43 alin. (1), (1¹), (1⁴)-(1⁹) și (2), art. 44² alin. (2) lit. f), art. 45 alin. (1), art. 47 alin. (2) partea introductivă și lit. a)-g), art. 47 alin. (4), alin. (7) lit. a), b), f), g) și j), alin. (8) lit. a), b) și e), alin. (9), art. 48 alin. (1) lit. f), g), i) și l), art. 54 alin. (1) lit. g), art. 60, art. 62 alin. (2), art. 63 alin. (1), (2) și (4), art. 68 alin. (3), art. 74 alin. (1), art. 75 alin. (1) și (3), art. 78 alin. (2), art. 81 alin. (3), art. 82 alin. (1), art. 85, art. 87 pct. 1), 5), 6) și 31), art. 88 alin. (1) și (5), art. 90 lit. a), mențiunea privind transpunerea normelor comunitare, anexele nr. 1, 1¹, 1², 1³, 1⁴, 3, 4; introduce lit. g¹) la art. 2, art. 2¹⁰-2¹⁴, alin. (3¹) la art. 3, alin. (7) la art. 20, alin. (9) la art. 33, alin. (5¹) și (5²) la art. 35, lit. d) la art. 43, lit. k) și l) la art. 47 alin. (7), alin. (3¹) la art. 49, alin. (2¹) la art. 53, lit. e) la art. 58 alin. (1), secțiunea 5¹ cu art. 76¹-76¹¹ la cap. III, după secț. a 5-a, alin. (3²) la art. 81, pct. 62)-64) la art. 87, anexa nr. 7; abrogă art. 62 alin. (4), art. 71 alin. (4); înlocuiește, în tot cuprinsul legii, sintagma "obiective de protecție a apelor și a mediului acvatic/ecosistemelor acvatice" cu sintagma "obiective de mediu pentru corpurile de apă de suprafață și subterane", sintagma "direcții de apă" cu sintagma "administrații bazinale de apă", sintagma "derivații de debit" cu sintagma "derivații hidrotehnice", sintagma "nisipuri și pietrișuri" cu sintagma "agregate minerale" (M. Of. nr. 114/19 feb. 2010)

- L. nr. 146/2010 - aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 3/2010 și introduce alin. (6) la art. 53; abrogă art. 78 alin. (2) (M. Of. nr. 497/19 iul. 2010)

- O.U.G. nr. 64/2011 - modifică art. 20 alin. (7); introduce alin. (6¹) la art. 20 (M. Of. nr. 461/30 iun. 2011)

- O.U.G. nr. 71/2011 - abrogă art. 88 alin. (3)-(5) (M. Of. nr. 637/6 sep. 2011)

- L. nr. 187/2012 - la data de 1 februarie 2014, modifică art. 88 alin. (1) lit. a), art. 92, art. 93, art. 95; introduce pct. 65) și 66) la art. 87; abrogă art. 94 (M. Of. nr. 757/12 nov. 2012)

- O.U.G. nr. 69/2013 - modifică art. 33 alin. (4) și (4¹), art. 85 alin. (2); introduce alin. (3) la art. 85 (M. Of. nr. 386/28 iun. 2013)

- L. nr. 357/2013 - aprobă O.U.G. nr. 69/2013 (M. Of. nr. 819/21 dec. 2013)

- L. nr. 153/2014 - introduce alin. (4¹) la art. 50 (M. Of. nr. 881/4 dec. 2014)

- L. nr. 196/2015 - modifică art. 2¹ alin. (1) lit. d), anexa nr. 5; introduce lit. d) la art. 2¹² (M. Of. nr. 522/14 iul. 2015)

◆ **L. nr. 114/1996**

Legea locuinței

M. Of. nr. 254/21 oct. 1996

Modificări:

- O.U.G. nr. 40/1997 (M. Of. nr. 154/14 iul. 1997)
- L. nr. 146/1997 (M. Of. nr. 173/29 iul. 1997)
- L. nr. 196/1997 (M. Of. nr. 331/26 nov. 1997)

Republicare:

M. Of. nr. 393/31 dec. 1997

Modificări:

- O.U.G. nr. 44/1998 – modifică art. 69 și anexa nr. 2 (M. Of. nr. 460/30 nov. 1998)
- O.G. nr. 73/1999 – abrogă prevederile art. 63 alin. (1) (M. Of. nr. 419/31 aug. 1999)
- L. nr. 145/1999 – modifică art. 7 alin. (2), art. 20 alin. (1) și (5), art. 27, art. 34 alin. (2) lit. b, art. 35 alin. (2), art. 42 alin. (1), art. 48 lit. d, art. 58 alin. (2) și (3), art. 69, anexa nr. 2; introduce alin. (3) și (4) la art. 5, alin. (2) la art. 13, alin. (9) la art. 20, art. 35¹, alin. (2) la art. 56, alin. (4) și (5) la art. 59, alin. (4) la art. 62; abrogă art. 7 alin. (3) și (4), art. 70 (M. Of. nr. 439/9 sep. 1999)
- O.U.G. nr. 127/1999 – abrogă art. 5 alin. (1), art. 6, art. 12 alin. (2) (M. Of. nr. 455/20 sep. 1999)
- O.U.G. nr. 215/1999 – abrogă art. 5 alin. (3) (M. Of. nr. 649/30 dec. 1999)
- O.U.G. nr. 17/2000 – abrogă art. 5 alin. (3) (M. Of. nr. 113/15 mar. 2000)
- O.U.G. nr. 22/2000 – modifică art. 5 alin. (2) și (4); introduce un alineat la art. 7 după alin. (2) (M. Of. nr. 129/28 mar. 2000)
- O.U.G. nr. 98/2000 – modifică art. 20 alin. (1), alin. (7) și (8); introduce un nou alineat după alin. (9) al art. 20 (M. Of. nr. 302/3 iul. 2000)
- O.U.G. nr. 295/2000 – suspendă O.U.G. nr. 98/2000 (M. Of. nr. 707/30 dec. 2000)
- L. nr. 330/2001 – respinge O.U.G. nr. 98/2000 (M. Of. nr. 358/4 iul. 2001)
- O.G. nr. 76/2001 – abrogă art. 62 alin. (2) - (4) (M. Of. nr. 540/1 sep. 2001)
- L. nr. 603/2002 – respinge O.U.G. nr. 44/1998 (M. Of. nr. 830/18 nov. 2002)
- H.G. nr. 496/2004 – modifică cuantumul prevăzut la art. 7 alin. (2) (M. Of. nr. 338/19 apr. 2004)
- O.U.G. nr. 42/2005 – abrogă, la data intrării în vigoare a Statutului C.E.C. - S.A., art. 20 (M. Of. nr. 463/1 iun. 2005)
- L. nr. 285/2005 – aprobă O.U.G. nr. 42/2005 (M. Of. nr. 917/13 oct. 2005)
- L. nr. 62/2006 – introduce art. 5¹, alin. (3) la art. 63 (M. Of. nr. 268/24 mar. 2006)
- O.U.G. nr. 51/2006 – abrogă art. 5¹ și art. 63 alin. (3) introduse prin L. nr. 62/2006 (M. Of. nr. 566/30 iun. 2006)
- L. nr. 230/2007 – abrogă art. 35 alin. 3, art. 35¹, art. 36, art. 64, art. 69, anexa nr. 2 (M. Of. nr. 490/23 iul. 2007)
- O.U.G. nr. 57/2008 – modifică art. 42 alin. 1, art. 43; abrogă art. 42 alin. 2 (M. Of. nr. 358/9 mai 2008)
- L. nr. 233/2008 – aprobă O.U.G. nr. 57/2008 (M. Of. nr. 750/6 nov. 2008)
- O.U.G. nr. 210/2008 – introduce lit. i) și j) la art. 2, alin. 5 și 6 la art. 5, art. 10¹, art. 35¹, art. 65¹ și completează anexa nr. 1 (M. Of. nr. 835/11 dec. 2008)
- L. nr. 310/2009 – aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 210/2008 și modifică art. 2 lit. i) și j), anexa nr. 1; introduce art. 61¹; abrogă art. 35¹ (M. Of. nr. 680/9 oct. 2009)
- L. nr. 170/2010 – modifică art. 10¹ (M. Of. nr. 507/21 iul. 2010)
- L. nr. 71/2011 – abrogă, la data de 1 oct. 2011, art. 21-33 (M. Of. nr. 409/10 iun. 2011)
- L. nr. 227/2015 – abrogă la 1 ianuarie 2016 art. 10 paragrafele 2 și 3 (M. Of. nr. 688/10 sep. 2015)

◆ **L. nr. 32/2000**

privind activitatea și supravegherea intermediarilor în asigurări și reasigurări

M. Of. nr. 148/10 apr. 2000

Modificări:

- O.U.G. nr. 116/2000 – modifică art. 45 alin. (3) și (4) (M. Of. nr. 311/5 iul. 2000)

Rectificare:

M. Of. nr. 370/9 aug. 2000

Modificări:

- O.U.G. nr. 51/2001 – modifică art. 44 alin. (1), (3), (4) și (7) (M. Of. nr. 175/6 apr. 2001)
- O.G. nr. 7/2001 – abrogă prevederile de la art. 43 alin. (1) lit. a referitoare la scutirea de impozit pe venit acordată persoanelor fizice, precum și cele ale art. 43 alin. (1) lit. b (M. Of. nr. 435/3 aug. 2001)
- L. nr. 414/2002 – abrogă prevederile art. 43 alin. (2) referitoare la impozitul pe profit (M. Of. nr. 456/27 iun. 2002)
- L. nr. 493/2002 – abrogă prevederile art. 43 alin. 1 lit. a și b referitoare la scutirea de impozit pe venit acordată persoanelor fizice, precum și cele ale art. 43 alin. 2 (M. Of. nr. 543/25 iul. 2002)
- O.G. nr. 61/2002 – înlocuiește noțiunea de „majorări de întârziere, majorări” cu noțiunea de „dobânzi” (M. Of. nr. 644/30 aug. 2002)
- L. nr. 76/2003 – modifică art. 2 pct. 6, 10 și 13, art. 4 alin. (4), (19), (25), art. 5 lit. e și j, art. 8 alin. (2) lit. f, art. 12 alin.

(4) lit. d, f și g, art.16 alin. (4), art.20 alin. (3) lit.c, art.21 alin. (1) lit.a, alin. (6), art.25 alin. (3), art.39 alin. (2) lit.c; introduce alin. (18¹), alin. (24¹) la art.4, lit.k-n la art.5, lit.d la art.6 alin. (2), art.13¹, alin. (4¹) la art.21, art.24¹, art.24² (M. Of. nr. 193/26 mar. 2003)

– L. nr. 403/2004 – modifică art. 2 pct. 5, 10, 11 și 17, art. 3 alin. (2), art. 4 alin. (9), art. 4 alin. (17) lit. c), art. 4 alin. (25), art. 5, art. 8 alin. (1), art. 8 alin. (2) lit. f), art. 11, art. 12, art. 13 alin. (5), art. 14, art. 16 alin. (1) lit. b), art. 16 alin. (5), art. 16 alin. (6), art. 18, art. 21 alin. (1) lit. a), art. 21 alin. (3), art. 22, art. 24¹, art. 25 alin. (3), art. 27 alin. (1), art. 27 alin. (2) lit. a), art. 29, titlul cap. VII, art. 33, art. 34, art. 35, art. 36 alin. (3) și (5), art. 37, art. 38, art. 39 alin. (2), art. 39 alin. (3) lit. c) -e), art. 39 alin. (8) - (11), art. 40 alin. (1), art. 43 alin. (1) lit. d) ; introduce lit. A după partea introductivă a art. 2, pct. 20-24 și lit. B și C după pct. 19 al art. 2, alin. (3) la art. 3, alin. (9¹) la art. 4, alin. (25¹) - (25⁶) la art. 4, lit. l) la alin. (2) al art. 8, lit. a¹) la alin. (1) al art. 10, alin. (6) - (9) la art. 13, cap. III¹-III³, cu art. 15¹-15²¹, după art. 15, lit. c) la alin. (1) al art. 16, alin. (5¹) la art. 16, alin. (6¹) la art. 16, lit. d) -g) la alin. (3) al art. 20, art. 20¹, alin. (4) la art. 23, alin. (4) la art. 25, lit. d) la art. 26, cap. VII¹, cu art. 36¹-36⁶, după art. 36, art. 41¹, art. 42¹, alin. (3) și (4) la art. 43, art. 47¹-47⁴, anexele 1-3; abrogă art. 2 pct. 2 și 6, art. 13¹ (M. Of. nr. 976/25 oct. 2004)

Notă: Prevederile art. 26 din Legea nr. 32/2000, cu modificările și completările ulterioare; inclusiv cu cele aduse prin prezenta lege, se aplică până la data de 31 decembrie 2005, cu excepția lit. d), care rămâne în vigoare și după această dată.

– L. nr. 503/2004 – abrogă cap. VI cu art. 29 - 32 (M. Of. nr. 1193/14 dec. 2004)

– O.U.G. nr. 61/2005 – abrogă art. 37 alin. (2) și (3) (M. Of. nr. 562/30 iun. 2005)

– L. nr. 283/2005 – aprobă cu modificări O.U.G. nr. 61/2005 (M. Of. nr. 897/7 oct. 2005)

– Decizia nr. 4.527/2005 – actualizează taxa prevăzută la art. 13 alin. (1) (M. Of. nr. 1058/26 nov. 2005)

– O.U.G. nr. 201/2005 – modifică titlul, art. 2 pct.11, pct.30, pct.55, pct.56, și pct.57 lit. a), art. 4 alin. (5), alin. (17) lit. a), alin. (21), alin. (25), alin. (25¹) și alin. (26), art. 5 lit. a), b), d), e), g), h), j), n) și p), art. 6 alin. (2) lit. d), art. 8 alin. (2) partea introductivă și lit. c), e), f), g), i) și k), art. 9 alin. (2), art. 11 alin. (1) lit. b) și c), art. 12 alin. (4) partea introductivă și lit. a), alin. (5), alin. (7), art. 12 alin. (12) lit. b) pct.2, art. 13 alin. (6) și alin. (9), art. 15¹⁰, art. 15¹¹ alin. (5), art. 15¹³ alin. (2), art. 16 alin. (1) lit. a) și alin. (6), art. 18 alin. (1) și (2), art. 20 alin. (1) lit. b), alin. (3) lit. b), lit. c), d), e), f) și g), art. 20¹, art. 25 alin. (4), titlul cap. V, art. 26, art. 33 alin. (1), alin. (3), alin. (5) și alin. (6), art. 34 alin. (3) lit. b) și alin. (4), art. 35 alin. (1), (2) și (3), alin. (5) lit. a) și c), alin. (6) partea introductivă și lit. a), alin. (7) partea introductivă, alin. (9), alin. (11) și alin. (14), art. 36³, art. 38 alin. (2), titlul cap. VIII, art. 39 alin. (2) lit. a), b), c), d), g), i), j), k), m), n) și o), art. 39 alin. (3) lit. c) și e) și alin. (8), art. 41¹, art. 44 alin. (2), titlul anexei nr. 2, anexa nr. 3; introduce pct.11¹, pct.11², pct.47¹, pct.54¹, pct.57¹, pct.57², pct.58¹, pct.58², pct.64 la art. 2, alin. (2¹) la art. 3, lit. h¹), lit. h²) și h³) la art. 5, lit. h¹), h²) și lit. k¹) la art. 8 alin. (2), alin. (4) la art. 8, alin. (3) la art. 10, lit. d) și e) la art. 11 alin. (1), alin. (4¹) - (4⁶) și alin. (7¹) la art. 12 , lit. e) la art. 12 alin. (12), alin. (16), (17), (18) și (19) la art. 12, art. 12¹, art. 12², alin. (3¹) și alin. (10) la art. 13 , lit. c¹) - c⁵), lit. f¹), lit. f²), lit. h) și i) la art. 20 alin. (3), alin. (3¹) la art. 25, art. 26¹ - 26⁷, cap. V¹ după art. 26⁷, cap. VI după art. 28, art. 28¹, alin. (4¹) și alin. (7) - (14) la art. 33, alin. (4¹), (4²), (4³), (10), (11) și (12) la art. 34, alin. (4¹) și (4²) la art. 35 , lit. c¹), h) și i) la art. 35 alin. (5), lit. c), d), e) și f), la art. 35 alin. (7), alin. (9¹) la art. 35, alin. (11¹) - (11⁶) la art. 35, (13¹) la art. 35, alin. (15), (16), (17) și (18) la art. 35, art. 35¹, art. 35², alin. (3¹) la art. 36, art. 36⁷, art. 38¹, lit. m¹) - m⁴) la art. 39 alin. (2), lit. c¹) la art. 39 alin. (3), alin. (8¹) - (8³) și alin. (12) la art. 39, alin. (3) la art. 42¹, alin. (2¹) la art. 43; abrogă art.12 alin. (4) lit.i) și alin. (10), art.16 alin. (1) lit.c), art.24, art.39 alin. (1), art.47 pct.2 lit.g) (M. Of. nr. 1191/29 dec. 2005)

– L. nr. 113/2006 – aprobă cu modificări și completări O.U.G. nr. 201/2005 și modifică art. 2 pct. 5, pct. 11, pct. 30, pct. 47, pct. 47¹, pct. 55 și pct. 56, art. 4 alin. (2), alin. (5) - (9) și alin. (20) - (23), art. 5 lit. d), art. 7 alin. (1), art. 8 alin. (2) lit. f), lit. h²) și lit. k), art. 9 alin. (2), art. 10 alin. (1) partea introductivă, art. 11 alin. (1) lit. c) și alin. (2), art. 13 alin. (7) și alin. (9), art. 15¹⁰ alin. (2), art. 25 alin. (2), (3), (3¹) și (4), titlul cap. V, art. 35 alin. (2), art. 38¹ alin. (1), (3), (6), (9) și (11) - (14), art. 39 alin. (2) lit. b), c), e), m²) și m⁴) la art. 39 alin. (3) lit. c), c¹) și e), art. 42¹ alin. (3), anexa nr. 3; introduce pct. 48¹ și 65 la art. 2, lit. a¹), b¹) și l¹) la art. 5, lit. f) la art. 12 alin. (12), alin. (10) și (11) la art. 13, art. 25¹, lit. m⁵) la art. 39 alin. (2) (M. Of. nr. 421/16 mai 2006)

– O.U.G. nr. 87/2006 – modifică art. 2 lit. C pct. 58² și 64; introduce alin. (20), (21) și (22) la art. 12, alin. (19) și (20) la art. 35; completează anexa nr. 3 (M. Of. nr. 916/10 nov. 2006)

– L. nr. 73/2007 – aprobă O.U.G. nr. 87/2006 (M. Of. nr. 217/30 mar. 2007)

– O.U.G. nr. 117/2007 – modifică art. 35 alin. (19) (M. Of. nr. 732/30 oct. 2007)

– L. nr. 162/2009- modifică art. 2 lit. A pct. 17, art. 2 lit. B partea introductivă și pct. 25, 30, 35, 39 și 50, art. 2 lit. C pct. 55 și 56, art. 5 lit. b), art. 5 lit. b¹), art. 5 lit. r), art. 8 alin. (2) lit. f) și h²), titlul cap. III, art. 12 alin. (4³), art. 12 partea introductivă a alin. (4⁴), art. 12 alin. (4⁶), art. 12¹ alin. (7), (9) și (10), art. 13 alin. (2) și (9), titlul cap. IV, art. 18 alin. (1), art. 23 alin. (1) și (4), art. 28 alin. (1), art. 33 alin. (10) și (12), art. 36 alin. (2), art. 38¹ alin. (11) și (13), art. 39 alin. (2) lit. c), i), j), k) și n), art. 39 alin. (3) lit. c), art. 39 alin. (3) lit. e), art. 43 alin. (3); introduce pct. 57³ la art. 2 lit. C, alin. (4) la art. 3, lit. h⁴) la art. 5, lit. b¹) la art. 10 alin. (1), art. 13¹, alin. (4¹) la art. 16, art. 21¹, art. 26⁸, art. 28², lit. u) la art. 39 alin. (2), lit. c²) și c³) la art. 39 alin. (3); abrogă art. 2 lit. A pct. 23, art. 39 alin. (11); înlocuiește termenul "autovehicul" cu termenul "vehicul"(M. Of. nr. 322/14 mai 2009)

– L. nr. 289/2010- modifică art. 4 alin. (2), (8) și (16) lit. b), d) și f), art. 7 alin. (1), art. 42 alin. (1) și (2); introduce lit. g) la art. 4 alin. (16), alin. 18² la art. 4, alin. (5) la art. 8(M. Of. nr. 892/30 dec. 2010)

– L. nr. 187/2012- modifică, la data de 1 februarie 2014, art. 39 alin. (8)(M. Of. nr. 757/12 nov. 2012)

– L. nr. 272/2013- modifică art. 2 lit. B pct. 52, art. 5 lit. i) pct. 1 - 3(M. Of. nr. 656/25 oct. 2013)

– L. nr. 213/2015- abrogă art. 5 lit. l¹)(M. Of. nr. 550/24 iul. 2015)

– L. nr. 237/2015- modifică, la 1 ian. 2016, titlul legii, titlul capitolului I, art. 1, art. 2, titlul capitolului II, art. 4, art. 5, art. 8, art. 9, art. 10, art. 34 alin. (4), (10) și (11), art. 35 alin. (4¹), (4²) și (11⁵), art. 37, art. 38¹, art. 39 alin. (2) și (3), art. 39 alin. (8)-(8³), art. 42¹, art. 43, art. 47²; introduce art. 5¹, art. 10¹, alin. (7¹) la art. 39; abrogă art. 3, art. 6, art. 7, cap. III cu art. 11-15, cap. III¹ cu art. 15¹-15¹⁴, cap. III² cu art. 15¹⁵-15¹⁹, cap. III³ cu art. 15²⁰ și 15²¹, cap. IV cu art. 16-

25¹, cap. V cu art. 26-26⁸, cap. V¹ cu art. 27 și 28, cap. VI cu art. 28¹ și 28², art. 38, art. 39 alin. (5), art. 39 alin. (9), art. 42 alin. (3) și (4), art. 47¹, art. 47⁴, anexele nr. 1-3 (M. Of. nr. 800/28 oct. 2015)

◆ **L. nr. 69/2000**

Legea educației fizice și sportului

M. Of. nr. 200/9 mai 2000

Modificări:

- O.U.G. nr. 240/2000 – prorogă termenul prevăzut de art. 94 la data de 31 dec. 2001 (M. Of. nr. 620/30 nov. 2000)
- O.U.G. nr. 56/2001 – modifică art. 43 alin. (9) ; introduce alin. (10¹) la art. 43 (M. Of. nr. 208/24 apr. 2001)
- O.G. nr. 7/2001 – abrogă prevederile art. 77 (M. Of. nr. 435/3 aug. 2001)
- L. nr. 610/2001 – respinge O.U.G. nr. 56/2001 (M. Of. nr. 716/9 nov. 2001)
- L. nr. 345/2002 – abrogă prevederile art. 76 referitoare la scutirea de TVA (M. Of. nr. 371/1 iun. 2002)
- L. nr. 414/2002 – abrogă prevederile art. 68 (M. Of. nr. 456/27 iun. 2002)
- L. nr. 493/2002 – abrogă prevederile art. 77 (M. Of. nr. 543/25 iul. 2002)
- L. nr. 221/2003 – modifică art. 80 alin. 9, 11 și 12; introduce lit. c¹ la art. 70 alin. 2 (M. Of. nr. 367/29 mai 2003)
- O.U.G. nr. 64/2003 – modifică art. 10 alin. (3) (M. Of. nr. 464/29 iun. 2003)
- L. nr. 194/2004 – aprobă cu modificări O.U.G. nr. 64/2003 (M. Of. nr. 486/31 mai 2004)
- L. nr. 472/2004 – modifică art. 2 alin. (3), art. 6 alin. (2), (3), (4) și (5), art. 11, art. 14, titlul Titlului III, art. 18 alin. (1) lit. f, i și j), art. 20 alin. (1), art. 21 alin. (1) lit. b și f), art. 22 alin. (1), art. 28 alin. (1) și (5), art. 29 alin. (2), art. 31 alin. (1) și (3), art. 32 alin. (1) și (4), art. 34 alin. (1), art. 37 alin. (1) lit. b și h), art. 42 alin. (5), art. 45 alin. (1) partea introductivă și lit. b și c), art. 48 alin. (1) partea introductivă, art. 61 alin. (2), art. 65, art. 67 alin. (3) și (4), art. 69 alin. (1), art. 70 alin. (1) lit. c), art. 71 alin. (1) lit. f), art. 71 alin. (2) lit. a), art. 75 lit. a) și f), art. 76, art. 78 alin. (3), art. 79, art. 80 alin. (5), (6), (14) și (15), art. 86 alin. (2) și (3), art. 89 alin. (1), art. 91 alin. (1) lit. a), art. 91 alin. (2), art. 92, art. 95 ; introduce lit. g¹) la art. 18 alin. (1) ; capitolul III după art. 20 cu art. 20¹, lit. g) la art. 21, art. 45¹, alin. (1¹) la art. 64, lit. g) la art. 70 alin. (1), lit. g) la art. 70 alin. (2), lit. i) la art. 71 alin. (1), lit. i) și j) la art. 71 alin. (2), art. 78¹, lit. f) la art. 80 alin. (12), art. 83¹, art. 83², alin. (4) și (5) la art. 86, lit. i), j) și k) la art. 88, art. 88¹; abrogă art. 28 alin. (4), art. 31 alin. (4), art. 32 alin. (2) și (3), capitolul VII al titlului IV, art. 44, art. 45 alin. (2) (M. Of. nr. 1062/16 nov. 2004)
- O.U.G. nr. 119/2005 – modifică art. 86 alin. (2) (M. Of. nr. 680/28 iul. 2005)
- L. nr. 293/2005 – aprobă cu modificări O.U.G. nr. 119/2005 și modifică art. 86 alin. (2) (M. Of. nr. 953/27 oct. 2005)
- O.U.G. nr. 205/2005 – modifică art. 14 (M. Of. nr. 1191/29 dec. 2005)
- L. nr. 124/2006 – aprobă cu modificări O.U.G. nr. 205/2005 și modifică art. 14 alin. (2) și (3) (M. Of. nr. 403/10 mai 2006)
- L. nr. 241/2007 – abrogă art. 76 (M. Of. nr. 496/24 iul. 2007)
- L. nr. 34/2009- modifică art. 36 alin. (3), art. 41, art. 89 alin. (1) lit. b); introduce alin. (4) la art. 55, lit. l) la art. 88 (M. Of. nr. 163/17 mar. 2009)
- O.U.G. nr. 77/2009- abrogă art. 70 alin. (1) lit. g), art. 71 alin. (1) lit. e) și art. 74 lit. d) (M. Of. nr. 439/26 iun. 2009)
- O.U.G. nr. 77/2010- abrogă art. 80 alin. (3) și (4) (M. Of. nr. 446/1 iul. 2010)
- O.G. nr. 15/2010- abrogă art. 19 (M. Of. nr. 512/22 iul. 2010)
- L. nr. 225/2011- modifică art. 64 alin. (5) lit. b) și alin. (6) (M. Of. nr. 852/2 dec. 2011)
- L. nr. 268/2011- aprobă O.G. nr. 15/2010 (M. Of. nr. 870/9 dec. 2011)
- L. nr. 50/2012- modifică art. 31 alin. (2) (M. Of. nr. 185/22 mar. 2012)
- L. nr. 145/2013- respinge O.U.G. nr. 77/2010 și repune în vigoare art. 80 alin. (3) și (4) (M. Of. nr. 254/8 mai 2013)
- L. nr. 96/2014- introduce capitolul III¹ cu art. 11¹ și 11² (M. Of. nr. 496/3 iul. 2014)
- O.U.G. nr. 58/2014- modifică art. 22 alin. (2), art. 29 alin. (1); introduce art. 18¹, alin. (3) la art. 29 (M. Of. nr. 711/29 sep. 2014)
- O.U.G. nr. 83/2014- introduce alin. (1¹) la art. 79 (M. Of. nr. 925/18 dec. 2014)
- O.U.G. nr. 2/2015 - modifică art. 18¹ lit. b); introduce alin. (2¹) la art. 14 (M. Of. nr. 176/13 mar. 2015)
- L. nr. 64/2015- aprobă O.U.G. nr. 58/2014 și introduce alin. (2) la art. 18¹ (M. Of. nr. 222/1 apr. 2015)
- L. nr. 171/2015- aprobă O.U.G. nr. 2/2015 și modifică art. 18¹ alin. (1) lit. b) (M. Of. nr. 480/1 iul. 2015)
- L. nr. 194/2015- modifică art. 18 alin. (1) lit. e), art. 64 alin. (1), (1¹), (5) și (6), art. 65 alin. (3); introduce art. 16¹; înlocuiește sintagmele "persoane cu handicap" și "persoane cu dizabilități" cu sintagma "persoane cu nevoi speciale" (M. Of. nr. 507/9 iul. 2015)